

7-000101

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT**

*Hundred and fourth day of the First Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 9th July, 1968.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

[RECONSTITUTION OF R. T. C.

2535—

* 5713 Q.—Sri P.O. Styanarayana Raju (Yemmiganur):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there are proposals before the Government to reconstitute the Road Transport Corporation;

(b) if so, when is it likely to be reconstituted; and

(c) the total number of members in the Board of management of the Road Transport Corporation at present?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):—(a) No Sir, There is no proposal before the Government to reconstitute the Road Transport Corporation.

(b) Does not arise in view of 'a' above.

(c) The total number of members of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation.

Sri P. O. Satyanaryana Raju:— what is the term of the Corporation, Sir?

Sri K. Brahmananda Reddy, Three years, Sir,

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం):— Reconstitution of the Board లేదని అన్నారు. కాని R. T. C. విస్తరణ ఏమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— జరుగుతూనే ఉన్నది. వాళ్ళు అనేక routes తీసుకొంటున్నారు, చేస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— R. T. C. వాళ్ళు డబ్బు లేదని, కనుక ఎము extension చేయమని చెప్పారు. తరువాత ఈ constitution లో

9th July, 1968.

Oral Answers to Questions.

మెంబర్స్ కొందరు వాళ్లకు interest లేక influx లో వెళ్ళిపోయారు. వాళ్లకు బదులు nominations అయినాయా! వాళ్ళు ఎంతవరకు ఉంటారు? వాళ్ల term ఎప్పుడు terminate అవుతుంది?

Sri K. Brahmananda Reddy :— The Members are :

1. Sri S. A. Iyengar, I.C.S. (Chairman)
2. Sri M.A. Abbasi Secretary to Government (Vice-Chairman)
3. Sri M.P. Sen, Managing Director, Food Corporation of India, (Member).
4. General Manager, Andhra Pradesh State Road Transport Corporation (Member).
5. Deputy Secretary to Government, A. P. Home (Transport) Department (Member).
6. Sri V. P. Rama Rao, I.A.S. (Member).
7. Sri M. V. Krishna Rao, Ex-M.P. Krishna Dt. (Member).
8. Sri G. Sanjeeva Reddy, M.L.A. (Member).
9. Road Superintendent, Western & Central Railway, Church Gate, Bombay (Member).
10. Deputy Chief Accounts Officer, South Central Railway, Secunderabad (Member).

It was reconstituted on 11-1-1967. According to the resources available, they are taking the routes. Even in Kurnool district, expansion has been sanctioned for certain routes.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—అధ్యక్షా, ఈ Depot Managers ను పెట్టిన తరువాత, అంతకు పూర్వం ఉన్నటువంటి S. I. Cs. ఉన్నప్పుడు నడచిన దానికంటే, అసలు Depots ఏమీ efficient గా నడవడం లేదు. అందువల్ల Managers Posts అనవసరము. దీని ఖర్చు వృథా. అందుకొరకు దీనిని ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఏమోనండి, కొంతమంది experience Depot Managers ను పెట్టిన తరువాత కాగానే ఉన్నదని.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (చెల్లూరు) :—అధ్యక్షా, ఈ Road Transport Corporation అనేది business కు సంబంధించినదే, అటువంటప్పుడు ఈ Board of Management కు సంబంధించినటువంటి వాళ్ళందరిని కూడా వ్యాపారస్తులకు వ్యాపారం తెలిపిన వాళ్లకు నియమించకుండా గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులను నియమిస్తే వచ్చిన లాభము ఏమిటండి? అదేమైనా మార్పుడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వ్యాపారస్తులంటే!

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇప్పుడు M. P. Sen ఉన్నాడనుకొండి, ఆయన వ్యాపారస్తుడే, కొందరు వాళ్లు అన్ని విషయాలు తెలిపినటువంటి వాళ్ళే.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :—ఇప్పుడు rates ఏమో పెంచామని అంటున్నారండి. ఈ stages fix చేయడంలో, ధరలు ఒక దాని కొకటి సంబంధం లేదు. ప్రజలకు తెలియదు తరువాత అక్కడ ఆఫీసర్లకు తెలి

యదు. పై నుంచి ఎవరో అధికము పంపించి ఉంటాడు. అది చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది. Anarchy అప్పటి రెండవది ఉన్నదదు. ఎవరిని అడిగినా జవాబు చెప్పేవాడు ఉండదు. Autonomous body అంటున్నారు అది. అది autocratic body అయిపోయింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Anarchy ఏమీ లేదండి. Stages అన్నిటికీ సరిగానే fix చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Stages fix up చేయమంటే ఇవ్వాల Government announcement ఇచ్చింది. తరువాత చూస్తాము, మీరు ఇప్పుడు ఎట్లో ఒగట్లు వసూలు చేయమని చెప్పిచారు. మీరు అడగండి stages ఎక్కడ ఏదో నిర్ణయించినారో, మీరు list తెప్పించుకోండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—anarchy ఏమీ లేదండి.

INDUSTRIES EXEMPTED FROM SALES TAX

2536—

*5429 Q. Sri A. Madhava Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the names of industries falling within the gamut of A.P.K. and V. I. Board which were exempted from Sales Tax; and

(b) are there any other cottage industries in the State which are exempted from Sales Tax?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) and (b) A paper is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

List of Industries falling within the gamut of Andhra Pradesh Khadi and village Industries Board and other Cottage Industries in the State, Exempted from Sales Tax—Vide L.A.Q. (Starred) *5429.*253

(1) Industries falling within the gamut of A. P. Khadi and Village Industries Board.

(i) Purchases of paddy by the depots of the All India Khadi and Village Industries Board or by Co-operative Society for conversion into Hand-pounded rice or purchases of Hand pounded rice as such.

(ii) Purchases of cotton by dealers recognised by the All India Khadi and Village Industries Commission who manufacture Khadi yarn or cloth or who sell cotton for manufacture or Khadi yarn and Khadi Cloth.

(iii) Purchases of cotton by the All India Khadi and Village Industries Commission for the manufacture of Khadi Yarn or Khadi Cloth.

(iv) Purchases of paddy for conversion into hand pounded rice or the purchases of hand pounded rice as such by the dealers recognised or sponsored by the A. P. Khadi and Village Industries Board, Hyderabad.

2) Other Cottage Industries exempted from Sales Tax.

(i) Sales of Oil Ghannies, sales of soaps manufactured from the non-edible oils and purchases of oil seeds used in the manufacture

of such soaps and sales of bone-meal by the Sarvodaya Sangh, Warangal.

- (ii) Hand spun yarn.
- (iii) Sales of all kinds of tapes, Nawars and Laces.
- (iv) Purchases and sales of goods made by the Society known as the Womens Employment Scheme Industrial Co-operative Centre Ltd., at the point of purchase or sale by it.
- (v) Sales of Handloom Carpets including Durries Shatrangies, Druggests and Jambukhanas.
- (vi) Sales of Handmade paper.
- (vii) Sales of goods manufactured by the Kasturiba Ghandi National Memorial Trust, Hyderabad and Seethanagaram Branch, East Godavari District.
- (viii) Sales made by the Go-Seva Mandal Mancherial.
- (ix) Sales of Ivory Works manufactured by Sri Venkateswara Vilas Ivory Works, Visakhapatnam.
- (x) Sales of soaps manufactured out of the non-edible oils by the Go-Seva Mandal, Narsingi, Hyderabad.
- (xi) Sales of Nulakatadu.
- (xii) Sales of products of Sattenapalli Fibre Works Cooperative Cottage, Industrial Society, Sattenapalli.
- (xiii) Purchase of oil seeds for purpose of crushing into oil and sales of oil and oil cake produced by (1) the individual or firm owning or having interest in one or two ghannies or hand oil presses who are exclusive dealers and whose turnover does not exceed Rs. 40,000/- per year (2) by the Co-operative Societies formed solely of owners of country oil ghanies or hand oil presses not exceeding four in number whose turnover does not exceed Rs. 1,60,000 per year.

శ్రీ ఎ. మధవరావు :—ఇందులో కొన్ని industries చెప్పి ఉన్నారు. ఈ చెప్పినటువంటి industries లో మామూలుగా A. P. Board వారు applications receive చేసి వాళ్లు approve చేసిన తరువాతనే ఈ industries start చేస్తే exemption వస్తుందా లేకపోయినా వస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—డింట్లో specific గా చెప్పారు గదండీ; ప్రతి item లో కూడా.

శ్రీ ఎ. మధవరావు :—నేను అడిగింది, ఇప్పుడు కొన్ని industries దీని క్రిందికి వస్తాయని చెప్పారు. ఈ industries కు A. P. Board వారు certify చేసిన తరువాత industries start చేస్తే Government వారు Sales tax మీద కొన్ని exceptions వస్తాయా ? లేక A. P. Board వారు చేయకపోయినా ఎవరైనా start చేస్తే వారికి exemption వస్తాయా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Notification లో ఎట్లాగైతే ఇచ్చారో దాని ప్రకారం చేస్తే వస్తాయి.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (పిల్లూరు) :—అదృశ్య, Industries మాట చెప్పడెరుగు బాదీతో పుట్టినటువంటి గాంధీటోపీ మీద, National Flag మీద కూడా sales tax ఉన్నది. వాటి మీద అది తొలగిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బహ్మనందరెడ్డి :—ఇక్కడ చూడండి. 'Purchase of cotton by the All India Khadi & Village Industries Commission' అని ఉన్నది. అది చూడవలసిన విషయం అండి, చూస్తాము.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—ఖాదీ మీద లేదండి. ఖాదీతో కుట్టిన టోపీ మీద, ఇండా మీద sales tax ఉన్నది. ఇది చాలా అన్యాయమండి.

శ్రీ గ. అంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) :—ఖాదీ బోర్డుకు సంబంధించిన వాటికి exemptions ఇచ్చారు. తరువాత ఇప్పుడు అక్కడక్కడ Rural Industries ప్రారంభం చేశారు. అవి economical గా నడవడం లేదు. వాటికి exemptions ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా కొంత కాలమైనా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—ఇంకా కొన్ని industries ఈ exemptions లోకి రావాలని ఖాదీబోర్డువారు సిఫార్సు చేశారు. Village Leather Industries, Poultry, Carpentry, Bee-keeping ఇటువంటివన్నీ Sales Tax Advisory Committee కి refer చేశాము. ఆ question separate గా వెయ్యాలి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—ఇప్పుడు ఈ ఖాదీమీద, handloom cloth మీద sales tax మినహాయించారుగాని, కొంత కాలము గడచిన గుడ్డలను వాటిని ఉడుపులుగా కుట్టి అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, అవి కుట్టబడినాయి కాబట్టి వాటిమీద sales tax వెస్తున్నారు. అందువల్ల వాటి విషయంలో కొంత clarification ఇచ్చి sales tax లేకుండా చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—నేను off hand గా ఏమీ చెప్పలేను. examine చేయవలసి ఉంటుంది.

SALES TAX ON CHEMICAL FERTILISERS

2537—

* 1741 Q.—Sri N. Ganeswara Rao (put by Sri S. Vemaiah, Sarvepalli) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that sales tax on sales of chemical fertilisers made by the East Godavari District Co-operative Marketing Society, Kakinada upto 31-1-1967 was paid to the C. T. Officer, Kakinada ;

(b) if so why the Primary Societies in the district are being assessed again by the sales tax authorities for the entire period from 1-4-1966 to 31-3-1967 ;

(c) whether it is a fact that the Dy. Commissioner of Sales Tax, Kakinada issued orders in the regard on 16-1-1967, and whether the above order implemented in the District without double assessment ;

(d) whether the Government will be pleased to issue immediate orders to stop double assessment on chemical fertilisers in the District ; and

(e) whether it is a fact that a representation dated 3-12-1967 from Sri N. Ganeswara Rao, M. L. A., Razole has been received by the Government ; and if so, what is the action taken by the Government ?

Sri K. Brahmananda-Reddy :—(a) Yes, Sir.

9th July, 1968.

Oral Answers to Questions:

(b) and (c) The primary Co-operative Societies have acted as agents on behalf of East Godavary District Co-operative Marketing Society, Kakinada and they are, therefore, liable to pay sales tax under Section 11 of the A.P.G.S.T. Act, 1957. The Dy. Commissioner (CT) Kakinada has issued instructions that the taxes paid by the East Godavari District Co-operative Marketing Society, Kakinada should be adjusted to the credit of the Primary Societies, who have been assessed to tax on their sales of fertilisers under Section 11 of the Act. The Dy. Commissioner has also requested the District Co-operative Marketing Society to instruct Primary Societies to pay tax on sales of chemical fertilisers made on behalf of the East Godavari District Cooperative Marketing Society Kakinada in future, and also informed them that taxes paid by the District Co-operative Marketing Society will be adjusted to the credit of the primaries, towards the tax payable by the latter, on such transactions. There will not, therefore, be double levy of sales tax on the same transactions.

(d) The Government do not consider it necessary to issue any instructions as the Dy. Commissioner (CT) Kakinada has already issued suitable instructions in the matter.

(e) The representation dated 3-12-1967 from Sri N. Ganeswara Rao, M. L. A. has been received and a reply has been sent to the Member in Government Letter No. 4:02/S/67-3 Revenue dated 13-5-1968.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు):—అధ్యక్షా, ఈ ఫటైర్ల జర్నల్ పర్మిట్ పోల్డర్లు కొంతమంది ఆ ఎరువులు తీసుకుని వెళ్ళకుండానే హైదరాబాదులోనే అమ్మివేస్తున్నారు. అటువంటివారిమీద సేల్సుటాక్సు విధించడానికి మార్గాలు ఉన్నవా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—That has nothing to do with this question, Sir.

LABOUR ADVISORY BOARD

2538--

*6015 Q.—Sri Badrivishal Pitti (Maharajgunj):—Will the hon. Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to bring out legislation to constitute State Labour Advisory Board as a statutory body; and

(b) if so when?

The Janasambandha Shramika Mantri (Sri Konda Lakshman Bapuji):—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Perhaps, the member meant that there was State Labour Welfare Advisory Board. If he meant so, that proposal is under consideration.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మనకు ఉండే Labour department Personnel సరిగా చూడటం లేదు. అయినా State Labour Board ఉంటే మంచిదికదా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అది All India Level లో Labour Commission వారు comprehensive గా అలోచిస్తున్నారు.

TRANSFER OF DISTRICT GAZETTE SECTION TO KURNOOL

2539—

* 5362 (H) Q.—Sarvasri P. Subbaiah G. Sivaiah (Puttur) Ch. Rajeswara Rao (Sirisilla) and Teegala Satyanarayana (Mahabubabad) :—Will hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Central Press District Gazette Section was transferred during the year 1957 from Hyderabad to Kurnool ;

(b) whether Government lorry was used to carry the machinery there ;

(c) did the Deputy Director, Government Press, Kurnool send a bill of Rs. 6,500-00 to the T.D.C., Kurnool for encashment on 15-10-66 towards charges of transport of the said machinery; and

(d) if so, to what result ?

The Minister for Industries (Sri B. V. Gurumurthy) :—(a) Yes Sir, but the transfer was in 1963 and not in 1967.

(b) Yes Sir.

(c) and (d) :—No such bill for Rs. 6,500 was sent by the Deputy Director, Government Press, Kurnool to the District Treasury Officer, Kurnool on 15-10-1966. However, a bill for Rs. 6,500 purported to have been sent by the Deputy Director, Government Press, Kurnool, was received by the District Treasury Officer, Kurnool on 15-10-1966 towards the charges of transport of machinery. On a reference to the Deputy Director, Government Press, Kurnool, the bill was found to be a spurious one. The Superintendent of Police, Kurnool, after due investigation of the case informed the District Treasury Officer, Kurnool, that the case was treated as undetectable and that the presenter of the spurious bill could not be traced inspite of best efforts.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— గవర్నమెంటు లారిస్ లో మెషిన్ ని transfer చేశారు. తరువాత రు. 6,500 లకు Dt. Treasury Officer కు డిప్యూటీ డై రెక్టరు గుమాస్తా వెళ్ళి present చేశాడు— Dy. Director కు సాబంధం ఉన్నది. spurious అంటారేమిటి? ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు.

Mr. Speaker ;—They can certainly go to a court of Law and file a suit. It is purely an individual matter.

Sri B. V. Gurumurthy :—It is true that the machine was shifted by P. W. D. Lorries. ప్రభుత్వ లారిస్ లో shift చేశారు. రు. 6,500 కు బిల్ డ్రా చేశారని తెలియగానే, Dty. Director వ్రాస్తే అటువంటిది ఏమీ చేయలేదని సమాధానం చెప్పారు. అది వెంటనే పోలీసుకు వ్రాస్తే వారు investigate చేసి, spurious నిరాధారం అని చెప్పారు.

ALLOTMENT OF HOUSES BY THE HOUSING BOARD

2540—

* 4311 Q.—Sri G. Sivaiah :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) what is the basis on which the allotment of houses (both Middle Income Group and Low Income Group Houses) on hire purchasing system was made in August, 1967 ;

(b) whether any rules or regulations were framed by the Housing Board in the month of August, 1967; and

(c) whether the details of the lots drawn will be placed on the Table?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu):—(a) The basis for allotment is the provisions contained in Regulation 8 under Middle Income Group Housing and Regulation 9 under the Low Income Group Housing Scheme.

(b) No rules or regulations were framed, by the Housing Board in the month of August, 1967.

(c) Details of selection are placed on the Table of House.

PARTICULARS PLACED ON THE TABLE OF HOUSE

With reference to Clause (c) of Legislative Assembly

Question No- 4811 (Starred) [*2540]

Regulation (8) under Middle Income Group Housing and Regulation 9 under Low Income Group Housing read as follows:—

“The Board or the Chairman, if so authorised by the Board, may select the applicants for allotment and list out their names in order of preference. The decision of the Board or the Chairman as the case may be shall be final”.

The Board have adopted the following principles to scrutinise and eliminate application:—

(a) Applications not conforming to the conditions embodied in the notification calling for applications in the matter of furnishing required particulars and certificates.

(b) Applicants whose income exceeded the maximum limits fixed under the respective schemes.

(c) Applicants who have taken in to consideration the income of member of their families.

(d) Applicants who are not either majors or who are dependents on their parents.

(e) Applicants owning houses either in their names or on the names of their wives or husbands.

After following the above principles the applications were selected for making final selection. As difficulty was experienced in making final selection, the number being large, lots were drawn and allotments made. The total number of applications received and allotments made are as follows:—

Name of the Scheme	Total No. of applications received.	Total number of applications selected.	Total number of houses allotted.
1.	2.	3.	4.
1. Middle Income Group Housing	646	316	52
2. Low Income Group Housing.	2365	1564	228

The colonywise details of quarter allotted are as follows :-

	Low Income Group Housing	Middle Income Group Housing.
a) Bahdurpura.	17	4
b) Chandulal-Baradari	1	—
c) Mallepalley.	103	28
d) Saidabad.	89	—
e) Sanjeevareddynagar.	18	18
f) Marredpally.	—	2
	228	52

శ్రీ జి. నరసింహారెడ్డి / తుంగతుర్తి :—మంత్రిగారు చెప్పిన దానిని బట్టి యిది కేటాయించడానికి Rules and Regulations రూపొందించ బడలేదని చెప్పారు. రూపొందించకుండా ఏ సూచన ప్రకారం యీ కేటాయింపు జరిగింది? ఈ కేటాయింపులలో న్యాయం జరుగుతులేదనే వినికిడి ఉన్నది. Rules & Regulation లేకుండా న్యాయంగా యీ కేటాయింపు ఎట్లాచేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—Regulation 8 & 9 ఉన్నది దాని ప్రకారం చేశారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ ఆక్యుపేంటు క్రింద ఉన్నవాళ్లు వారికి Hire-purchased system క్రింద యివ్వడానికి ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అదివేరే ప్రశ్న గవర్నమెంటు ఎకామడేషన్కు సంబంధించి G. A. D. లో ఉన్నది, ఆలోచనలో ఉన్నదిగాని డిషిషన్ తీసుకోలేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ఆ Regulations 7, 8 ఎప్పుడు ప్యాస్ చేశారు? Housing Board ఉన్నది autonomous body యీ....

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—Autonomous body Regulations గవర్నమెంటు approval తో చాల రోజుల క్రిందట చేయబడ్డాయి.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు (మంగళగిరి) :—Housing Board సరిగా పని చేయుట లేదని చైర్మన్ ఒక దారి, మెంబర్లు ఒకదారిగా వ్యవహరిస్తున్నారని వినికిడి. అది చక్కగా పనిచేయడానికి పునర్నిర్మాణం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అదేమీలేదు. అందరి అంగీకారంతో పని సరిగానే జరుగుతోంది.

FINANCES TO HOUSING BOARD

2541—

* 5183 Q.—Sri C. V. K. Rao (Kakinada) :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether Government had addressed the Union Government for finances to Andhra Pradesh Housing Board to the tune of Rs. 88

lakhs for Middle income Group Housing and Low Income Group Housing; and

b) if so, whether any favourable response received from Government if not, whether the matter was pursued and when?

Sri N. Chenchurama Naidu:—(a) During 1967-68, this Government addressed the Government of India to allocate a sum of Rs. 200 lakhs from L. I. C. funds for distribution among all executing agencies in the State.

(b) The Government of India have allocated a sum of Rs. 125 lakhs only out of Rs. 200 lakhs asked for by this Government.

AMOUNTS DUE BY THE HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION
TO ELECTRICITY BOARD

2542—

* 2675 Q.—Smt. J. Eswari Bai (Put by Sri Vavilala Gopalakrishniah):—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the amounts the Municipal Corporation of Hyderabad has to pay to the Electricity Board, the Water Works Department and other bodies including the Commercial Tax Department; and

(b) whether these Departments have threatened to take action of cutting of power supply and water supply?

Sri N. Chenchurama Naidu:—(a) The Municipal Corporation of Hyderabad has to pay a sum of Rs. 58,53,017.65 to the Water Works Department. No amount is payable to the Electricity Board and other Bodies.

(b) Yes, it was done by Water Works Department.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:—ఇంత పెద్ద బకాయా ఉండటానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎస్. చెంచురామనాయకు:—మొదటి నుంచి water works వారు కార్పొరేషన్ కు free గా సప్లయ చేశారు. ఇటీవల waters rate fix చేశారు. fix చేసే విషయంలో వారికి వీరికి మధ్య కొంత పేచీ ఉన్నది. దానికి arbitration జరిగింది. అది ఇప్పుడు Standing Committee వారి వద్ద ఉన్నది. అక్కడ final గా తీర్మానం అయిన తరువాత pay చేస్తారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—58 లక్షల రూపాయలు బకాయా అన్నారు డబ్బు ఇవ్వలేదని water యవ్వడం cut చేస్తే బాగా అవుతుంది. ఇది త్వరగా పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. చెంచురామనాయకు:—Cut చేయవద్దని arbitration ప్రకారం తీర్మానం చేసుకొందామని అనుకొన్నారు. ఇబ్బందిరాదు త్వరలో disposal చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ADVERTISEMENT OF POSTS BY P. S. C. THROUGH RADIO

2543—

* 5672 Q.—Sri A. Eswara Reddy (Tirupathi):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Andhra Pradesh Public Service Commission is considering a proposal to ask the Ministry of Information to arrange for announcements on the radio of the posts that are advertised by it in newspapers; and

(b) if not, why not this proposal be tried?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Not considered necessary, Sir.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—అది Union Public Service Commission చేస్తుంది అలాగే మన పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ వారు కూడా చేయుటకు ఎందుకు ఆలోచించకూడదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది అవసరం లేదు. మన వారు అన్ని ప్రతిష్టల్లో వేస్తున్నారు. Special గా Information పట్ల నా యివ్వవలసి ఉంటే అటువంటిది రేడియోలో అనొస్తు చేస్తున్నారు.

TRANSFER OF VILLAGES FROM MADRAS STATE

244—

* 5662 Q.—Sri D. Venkatesam (Kuppam):—Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) when the villages of Madras State viz., Onnappanikenkothur, Thaligaraharam, Kotanaganapalli were transferred from Madras State to Andhra Pradesh i. e., to Kuppam taluk in Chittoor District;

(b) was there any condition laid in that award; and

(c) whether the Government is contemplating to extend our State Border upto Hosur taluk in Madras State?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) 1-4-1960.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—1460 మద్రాసు నుండి ఆగ్రామాలు తరలింప బడినాయన్నారు—వటాస్కర్ ఎవార్డ్ క్రింద ఏ కండిషన్స్ లేకుండా ఎందుకు తీసుకోవలసివచ్చింది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కండిషన్స్ ఏమిటి? కొన్ని గ్రామాలు మనవి మద్రాసుకు పోయాయి. కొన్ని మద్రాసులోని ఆంధ్రలోకి వచ్చినాయి. అవి ఉభయరాష్ట్రాలు వచ్చుకొన్నాయి. పార్లమెంటులో కూడా చట్టం ప్యాస్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మద్రాసు రాష్ట్రంలోకి హోసూర్ తాలూకా కూడా మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలోకి తీసుకొమ్మకు మన ప్రభుత్వం చర్యతీసుకొంటారా ప్రప్రథమంగా మూడు గ్రామాలు తీసుకొన్నారు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The question of claiming predominantly Telugu-speaking villages in the neighbouring States of Madras, Mysore, Maharashtra, Madhya Pradesh and Orissa, is separately under consideration, and village wise particulars of Telugu-speaking people of these areas are being collected.

శ్రీ టి.సి. రాజ్ (చలమనేరు):— Village wise గా statistics collect చేయాలని అనుకుంటున్నారు. ఇక్కడ మాత్రం ప్రత్యేకంగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం collect చేస్తే సరైన అంకెలు చేరుతాయి. లేకపోతే ముందు జరిగిన తప్పే తిరిగి వరుగుతుందని, అది ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— వారు తెలివిచ్చినది consideration లో ఉంటుంది.

శ్రీ కె. అంజినరెడ్డి:— మైసూరు రాష్ట్రంలో ఎక్కువ ప్రాంతమైనకు రావలసినవి ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ మైసూరు రాష్ట్రం నుంచి కొంతమంది గుంపుగా చేరి ప్రక్కన border లో ఉన్నటువంటి మన తాలూకాలోకి వచ్చి మైసూరు రాష్ట్రంలో చేరండి మీకు electricity concession యివన్నీ చాల వస్తాయి అని ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. అటువంటి దానిని అరికట్టడానికి ఏదైన చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఉద్యమాలు చేసినా అవి సాగవు. వారు ఉన్నంత మాత్రాన పోయేది ఏమీలేదు. ఒకవేళ అట్లా ఉంటే మీరు కూడ చెప్పండి మైసూరు రాష్ట్రానికి పోతే అఖరికి బియ్యం కూడ దొరకవు అని చెప్పండి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):— మన గ్రామాలలో ఒరిస్సా రాష్ట్రం వారు వస్తులు వగైరా తీసుకుంటున్నారు. ఆ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకొని వారికి తగిన పర్మిట్లు చేస్తామని గత సంవత్సరంలోనే పూజ్యులు మంత్రిగారు తెలిపారు. ఇంతవరకు వారికి ఏ నడుపాయాలు లేవు. ఆ గ్రామాలలో మన తాలుకు శిస్తులు వగైరాలన్నీ ఒరిస్సా ప్రభుత్వం వమాలు చేసుకుంటున్నది. దానిపై న చర్య తీసుకొని రక్షణ కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అన్ని రకాలైన చర్యలు తీసుకోబడుతవి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి):— ఏవయితే Villages కొన్ని, మద్రాసు నుంచి తీసుకున్నా మో వారికి మన ప్రభుత్వం ఎటువంటి సౌకర్యాలు యివ్వడం లేదు. కాబట్టి ఎక్కడనుంచి వచ్చారో అక్కడికే వాళ్ళను మళ్ళి పంపిస్తే బాగా ఉంటుందేమో!

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— సౌకర్యాలు యివ్వలేదని వారికి ఎట్లా తెలుసు. వారు ఎప్పుడైనా చూచారా? ఊరికే ప్రశ్న చేయడం మంచిది కాదు. It is not a privilege లేని పోనటువంటి దురభిప్రాయాలకు తావు యిచ్చే ప్రశ్నలను నిరసిస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— ఎంతమటుకు వారికి సహాయం చేసినారో చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అంత శ్రద్ధ ఉంటే వేరే ప్రశ్న చేస్తే electricity ఎంత యిచ్చాము, యింకా ఏది ఎంత యిచ్చాము particulars లో సహా సమాధానం చెబుతాము.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నవ్యవేడు):— పటాస్కర్ award లో వచ్చిన గ్రామాలలో మన ప్రభుత్వం మద్రాసు ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ accounts వగైరా

బాకీ ఉన్నాయి అని అక్కడ నుంచి వచ్చిన teachers యొక్క P. F. account stop చేస్తున్నారు. అలాంటివి ఏమైనా ఉంటే తొందరగా పూర్తి చేసి వాళ్ళకు అవకాశాలు కల్పించేటట్లు చూస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I do not know. If there is any such thing, certainly we will see ; I request the hon. Member to kindly tell us.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణారెడ్డి :— ఇప్పుడు ఈ border గ్రామాలు అనే సమస్య ఉన్నది. Integrated conference అప్పుడు కూడా border areas లో ఉన్న గ్రామ పరిస్థితి మీద ఆలోచించడానికి పరిశీలన చేయబడుతుంది. మన state చుట్టూ ప్రక్కల borders మైసూరు, ఒరిస్సా, మద్రాసు, మహారాష్ట్రలలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలమీద అక్కడ పొరపాట్లు ఏమీ ఉన్నాయో revise చేసి గ్రామవారీగా రిప్రెజెంటేషన్ representation యివ్వదలచుకున్నారా? ప్రభుత్వం నుంచి యివ్వవలసినది మేము కోరుతున్నాము. ఆలోచిస్తున్నారా? ఆలోచిస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— We will consider, Sir.

IRON CONCENTRATION PLANT

2545—

*4913 Q.— Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether an Iron Concentration Plant has been established at Garividi in Srikakulam district ;

(b) if so, the steps being taken to reduce phosphorous content in the manganese available there; and

(c) whether the Government propose to establish a research centre for the above purpose ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం :— ఇంతవరకు ఆ కర్మాగారం నెలకొల్పడానికి తగిన ఆలోచన లేకపోతే మున్నూరు అయినా అటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇప్పుడేమీ లేదు.

శ్రీ జి. తిమ్మయ్య సెట్టి (ఆదోని) :— Concentration Plant అంటే అర్థం ఏమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకూ తెలియదు.

REGULARISATION OF SERVICES OF LABOUR INSPECTORS

2546—

*5362 (S) Q.— Sri V. Palavelli (Chodavaram) :— Will the hon. Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state :

(a) whether the services of temporary District Inspector of Labour (of the Labour Department) have been regularised; and

(b) if not, the stage at which the matter stands at present ?

Sri Konda Lakshman Bapuji : (a) No, Sir.

(b) The matter is under consideration of Government.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—Labour Inspectors విషయంలో ఎప్పటిలాగా ఈ ఆలోచన పూర్తి చేస్తారు. చాలా కాలమంది pending గా ఉన్నది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—కమిషనర్ గారి propos 1 అందింది. అది యిప్పుడు Government level పై examination లో ఉన్నది. పాథ్యమైనంతవరకు తీందరగా dispose చేయబడుతుంది.

TOOL ROOM FOR SMALL-SCALE INDUSTRY

2547—

*5915 Q.— Sri P. O. Satyanaryana Raju :— Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether there are proposals before the Government to establish a Tool Room for the Small-Scale Industry at Hyderabad ?

(b) if so, the estimated cost of the Scheme :

(c) whether any aid is expected from the Centre; and

(d) if so, the quantum of aid forthcoming ?

Sri B. V. Gurumurthi :— (a) Yes Sir.

(b) 15,10,168 U. S. Dollars (Rs. 1,13,26,267)

(c) & (d) The Tool Room Centre will be established by Government of India with the assistance of the special fund under U. N. Development programme. The assistance expected from U. N. Development Programme is 6,51,700 U. S. Dollars and the investments of Government of India will be 5,58,469 U. S. Dollars.

TIRUPATI MUNICIPALITY

2548—

* 5608 Q.— Sri A. Eswara Reddy :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the term of Tirupati Municipality in Chittoor District; and

(b) the special reasons, if any, for the extension of term of the municipal council ?

Sri N. Chenchurama Naidu :— (a) & (b) The extended period of Tirupati Municipal Council was to expire on 1-10-1965 and election programme with a view to bringing the new councils into office from 1-10-1965 in 64 Municipalities including Tirupati municipality was started. Meanwaile, the High Court in its order dated 3-9-1965 in C. M. P. No. 8645 of 1965 in W. P. No. 1256/55 stayed the holding of elections to Tirupati municipal council. In view of the emergency created by Pakistani aggression in 1965 the election to municipal councils had to be postponed till 1-1-1967. While elections were conducted in other municipalities to bring the new councils into office from 1-10-1967, elections to Tirupati municipal council could not be so conducted in view of the stay orders of High Court. Action is now being taken for redivision of wards and the reafter for holding of

elections to the Tirupati Municipal Council, in view of observation made by the High Court while dismissing the said Writ Petition as also a similar W. P. filed in this regard.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వర రెడ్డి :—యాత్రా స్థలం అయిన తిరుపతిలో 8 ఏళ్లుగా elections జరగలేదు అనే దానికి మంత్రిగారు సంపుటి ఎడివారు. కాని దీనిని బట్టి మా నే మంత్రిగారు కొద్దిగా సలహాలు ఇచ్చి వాళ్ళు కొన్ని Petitions High Court లో వేయమన్నారు అని సంబంధంగా ఉన్నది. దానికి గవర్నమెంటు చర్య తీసుకొని expeditious గా ఆ petitions కు తీర్పు ఇచ్చేటట్లు చేసి elections జరుపుతారా?

శ్రీ ఎస్. చెంచురామనాయుడు :— సలహాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. అన్నిటికీ elections జరిపి, తిరుపతికి elections జరపకూడదని ఎవరికీ అభిలాష లేదు. High Court లో writ మొన్ననే dispose of అయింది. High Court వారు కొన్ని observations చేశారు. ఆ observations ప్రకారం action తీసుకుంటున్నాము. Wards division చేయాలి. Voters list కూడ తయారు చేసుకుంటున్నాము.

TENALI DRAINAGE SCHEME

2549—

*551 Q.— Sri Y. Venkat Rao (Vemur):— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) what is the estimate of the Drainage Scheme of Tenali Town in Guntur District ;

(b) when was it commenced and at what stage it is and the amount so far spent on the work; and

(c) what are the reasons for the delay in completing the execution of the work ?

Sri N. Chenchurama Naidu :— (a) Administrative sanction for Rs. 52.00 lakhs for executing Tenali Under Ground Drainage Scheme was accorded in G. O. Ms. No. 2387 L. A. dt. 28-9-1959. The First Stage of the Scheme costing Rs. 31.44 lakhs was ordered to be taken up during the III Five Year Plan in G. O. Ms. No. 1443 M. A. dated the 30th October, 1961. The Revised Estimate for the 1st Stage of the Scheme works out to Rs. 38.50 lakhs, which is now under scrutiny of the Chief Engineer, Public Health.

(b) The First Stage of the Scheme was taken up in April, 1963 after the scheme was technically sanctioned by the Chief Engineer (Public Health) in March, 1962. An amount of Rs. 31.38 lakhs was so far incurred by the Public Health Engineering Department upto the end of March 1968 as against a sum of Rs. 25.877 lakhs deposited by the Tenali Municipality. A statement indicating the upto-date progress of the Scheme is placed on the Table of the House.

(c) The Tenali Municipality has yet to deposit a sum of Rs. 5.511 lakhs against the expenditure already incurred by the Public Health Engineering Department on the 1st Stage of the Scheme in addition to Rs. 7.12 lakhs to meet the expenditure as per the Revised estimate of the Scheme. Thus the delay is mainly due to

the failure on the part of the Municipality to deposit the required amount with the Public Health Engineering Department.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

with reference to answer to Clause (b) of

L. A. Q. No. 5510 (Starred) [*2549]

STAGE OF UPTO-DATE PROGRESS OF THE SCHEME :

Laying of Sewers :— Out of the total length of 886 3 Rft. of S. W. Pipe Sewers to be laid, a length of 82763 Rft. is laid and there is still a balance of 5850 Rft. of work to be done.

Out of a length of 5495 Rft. of R. C. C. Sewers to be laid a length of 2316 Rft. is laid and a balance of 3179 is to be laid.

Pumping Station :— Suction well-cum-pump house was sunk to the required depth. Construction of screen chamber, collecting well, laying of raft slab and pump well are to be completed.

Office-Cum-Stores :— Completed.

Pumping Main :— 22" Dia C. I. pumping Main is laid for the complete length of 4550 Rft.

24" Dia C. I. Pumping Main of 159' Length Still to be laid.

Approach Road :— A length of 3623' was completed and laying of earthen beams is in progress.

Primary treatment works :— Work completed Erection of Mechanical equipment is to be done.

Trickling Filters :— Work Completed except for the Central collecting channel and casting the Central Shaft.

Approach Road to treatment works :— Completed.

Laboratory Buildings :— Works completed. Fixing of glasses to doors and windows is to be done.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— పని ప్రారంభించి అయిదారు సంవత్సరాలకు పైన అయినట్లుగా కనబడుతున్నది. ఏ రోడ్డు చూసినా బద్దలై వున్నది. రిజాలు పోవడానికి కూడా వీలులేదు. మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు సున్నంచల్లుతూ వుంటారు. అలపాటి వెంకట్రామయ్యగారి పై ములోనే డ్రైనేజీ సౌకర్యం వస్తుందని అనుకున్నాం. ఇంతవరకూ జరగలేదు. త్వరగా పూర్తిగా చేసే మార్గం ఏదయినా వుందా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :— వల్లిక్ పాల్సు డిపార్టుమెంటువారు 31 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. మునిసిపాలిటీవారు 25 లక్షలు యిచ్చారు. ఇంకా 5 లక్షల డల్లర వల్లిక్ పాల్సు డిపార్టుమెంటు వారికి మునిసిపాలిటీవారు యివ్వవలసివుంది. రివైజ్డ్ ఎస్టిమేటు ప్రకారం యింకా ఏడు లక్షలు కావలసివుంటుంది. $5 + 7 = 12$ లక్షలు మునిసిపాలిటీవారు డిపాజిట్ చేస్తే పని త్వరగా అవుతుంది.

శ్రీ చుతి డి. ఇందిర (తెనాలి) :— క్రిందటి నెల మునిసిపాలిటీవారు అయిదు లక్షలు డిపాజిట్ చేశారు. ఇదిగాక, రోడ్లన్నీ గోతులు పడిపోతున్నాయి. Accidents అవుతున్నాయి. వర్షాకాలంలో దోమలకు breeding place గా వున్నది. పని వెంటనే ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—అయిదు లక్షలు డిపాజిట్ చేసిన సంగతి నాకు తెలియదు. Further action తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఈ క్రైయినేజీ స్కిము నెల్లూరులోగాని, విజయవాడలోగాని, గుంటూరులోగాని లెవెల్స్ సరిగా చూడకుండా చేస్తున్నారంటున్నారు. అని నిజమేనా? స్కిల్ ఫుల్ పర్సన్స్ ను వేసి ఆ విషయాన్ని ఆలోచింప జేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందా?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—అటువంటి కంప్లెయింట్స్ ఏమీ రాలేదు. లెవెల్స్ అవన్నీ చీఫ్ ఇంజినీర్ చూస్తున్నారు. అతా చూసే చేస్తున్నారు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :—తెనాలి డ్రెయినేజీ సంబంధించిన కంట్రాక్టరు ఎవరు? పని ప్రకారంగా జరగడం లేదని దీనిపై చెటిషన్స్ కూడా వచ్చాయని ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—పని, పెడ్యూలు కంటే యింకా advance అయిందని రిపోర్టు వుంది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—కంట్రాక్టరు ఎవరు?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఆంధ్ర దేశంలో నున్న మునిసిపాలిటీస్ లో యీ అండర్ గ్రాండ్ డ్రెయినేజీ స్కిము కాంక్షన్ చెయ్యడానికి క్రైటిరియా ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—క్రైటిరియా ఏమీలేదు. అవసరాన్ని బట్టి మునిసిపాలిటీ వారు ప్రపోజల్స్ వంపించడం, ప్లాన్ లో ప్రొవిజన్ వుంటే తీసుకోవడమే. అంతకంటే మరేమీలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—యీ డ్రెయినేజీ స్కిము క్రింద సెంటర్ కూడా మనకు ఏమైనా aid యిస్తున్నదా?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—ఏమీలేదండీ.

శ్రీ బి. జి. సుబ్బరామరెడ్డి (కాళహస్తి) :—యీ సంవత్సరం ఎన్ని తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—కొత్తగా తీసుకునే వేమీలేదు. ఉన్నవి కంప్లీట్ చెయ్యాలని ప్రయత్నం.

డాక్టరు టి. యస్. మూర్తి :—గోవిందరావుగారు అడిగిన ప్రశ్న చాలా ముఖ్యమైనది. వరంగల్లు లాంటి ముఖ్యమైన మునిసిపాలిటీవున్నది. దీనికి సంబంధించి ఎటువంటి ఆలోచనాలేదు. ఏ వర్సిఫికేషన్ లో యిటువంటి ముఖ్యమైన వాటిని తీసుకోకుండా వదిలేస్తున్నారో అర్థంకావడంలేదు. కొన్నిచోట్ల చిన్న వాటిని తీసుకొని పెద్దవాటిని వదిలేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—తీసుకున్నవి పెద్ద మునిసిపాలిటీలే యింతవరకూ. చిన్న మునిసిపాలిటీలు ఎక్కడా తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామవరెడ్డి :—వనులు చాలా అలస్యం చేయడంవల్ల రేట్లు పెరిగిపోవడం, తద్వారా ఎస్టిమేటులు పెరగడం జరుగుతున్నది. దీని వలన డబ్బు చాలావృధా అవుతున్నది. Delay కేకుండా, వెంటనే పని మొదలుపెట్టి త్వరగాపూర్తి అయ్యే ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

Sri K. Brahmanada Reddy :—Drainage schemes are a part of the plan. ప్రతి plan లో మనం ఎంత కేటాయిస్తున్నామనేది ప్రశ్న. Plan యొక్క మొత్తంలో యీ sub-head క్రింద ఎంత కేటాయించాలో దానిపై యిది ఆధారపడివుంటుంది. ఇప్పుడే మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ప్రారంభమైన స్కీము ఎక్కడవున్నాయో—నెల్లూరు గాని, తెనాలిగాని, విజయవాడ గాని, వరంగల్లుగాని—ఏవి అయినప్పటికీ, అవి కంప్లీట్ చేయడానికి, తప్పకుండా వాటికి ప్రయోగిస్తామంటుంది. యీ sub-head క్రింద యింక పొచ్చుగా డబ్బుపెట్టడానికి ఏలువుంటే అప్పుడు కొత్త స్కీము అనే కొరెక్ట్ ఎరైజ్ అవుతుంది.

TAKING OVER OF TIMBER BY SARPANCH OF SURAMPALLY

2550—

* 5351 (T) Q.— Sri M. Bhim Reddy (Domma):— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Sarpanch of Surampalli, Medak District has clandestinely got the forest timber from the forests ;

(b) whether it has been brought to the notice of the Government that the District Forest Officer has recovered the material from the said Sarpanch on the petition from the said villagers; and

(c) if so, the action taken against the said Sarpanch ?

Sri N. Chenchurama Naidu :— (a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The offence was compounded for Rs. 101 as per rules and the Sarpanch paid the compounding fees.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—యీ కాంపౌండింగ్ అనేది conceit గా అవుతున్నది. పెద్ద పెద్ద చెట్లు కొట్టివేస్తున్నారు. అయిదు రూపాయలు చేసే దానికి 95 రూపాయలు వేశామంటారు. వేలు, లక్షలు ఖరీదుచేసే ఫారెస్టు కొట్టుకుపోతున్నారు. ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ అంతా ఆ విధంగా పోతున్నది. మరొక ప్రక్కన డబ్బులేదు కాబట్టి పన్నులు వేస్తున్నామంటున్నారు. ఈవిషయాలు అడిగితే మాట్లాడకుండా పూరుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—యీ కాంపౌండింగ్ అనేది చిన్న వాటికి చేస్తారుగాని, పెద్దవాటికీమీ చేయరు.

శ్రీ ఎన్. ప్రతాపరద్రాజు (నాగూరు) :—ఫారెస్టు గురించి నేను మొన్న ప్రశ్న కూడా వేశాను. ఇప్పటి వరకూ దీనిపై శాకు జవాబురాలేదు. చాలా సరియో కొట్టివేస్తున్నారు. మన్యంతరియాలో యిది పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నది. ఇది రిజర్వా; అన్ రిజర్వా; జిరాయితీయా, యీనామా?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—వారు శ్రీ కాకుళం జిల్లాకు సంబంధించి అడుగుతున్నారు.

SPECIAL ALLOWANCE TO CONSTABLE

2551—

*5846 Q.—Sarasri Badrivishal Pitti, K. Govinda Rao, T. Nagi Reddy (Anantapur) and Vavilala Gopalakrishnaiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Constables, Head Constables in the City are not being paid special allowances which are given in the case of Constables and Head Constables of the Special Branch; and

(b) if so, the reasons for such discrimination ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes.

(b) The duties of Head Constables and Police Constables Special Branch C. I. D. are of a special and arduous nature the performance of which require special knowledge skill and aptitude. The jurisdiction of Special Branch CID is throughout the state whereas the duties of Head Constables and Police Constables in the City Police are quite different and their sphere of activity is limited to the twin cities.

Sri C. V. K. Rao :—What are the special allowances paid, Sir ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Head constables and police constables of Special Branch, C. I. D., are paid C. I. D. special pay of Rs. 5/- p. m. in addition to the city special pay of Rs. 7/- and Rs. 5/- respectively. City special pay of Rs. 7/- and Rs. 5/- are also paid to head constables and police constables in the city police.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ధనాభావం వల్ల ఈ ఎలవెస్టేన్ వారికి ఈయడం లేదు. అనుకోవచ్చునా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—No question of paucity of funds in this matter, Sir. All these are being paid. He can tell me any instance where it is not paid.

Sri P. Subbiah :—I am having—

Sri K. Brahmananda Reddy :—I am not prepared to take it. All these form part of the regular revenue budget and they are paid.

Sri P. Subbiah :—I can prove it. I am having cases.

శ్రీ వాడిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆ తేడా ఎందుకు చూపించవలసి వచ్చింది? వారు బయటికి పోతున్నారు అంటున్నారు. ఊరిలో వుండి, తెల్లవారూ కావలా కాస్తున్నవారికి ఎందుకు యివ్వడం లేదు. ఈ బడ్జెటు యంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చుకావడానికి వీలులేదని వారిని వెడితే వెళ్ళండి T. A. మాత్రం draw చేయడానికి వీలులేదు, draw చేస్తే మేము యివ్వం అని చెబుతున్నారు. ఊకల్ గా కూడా కానిస్టేబుల్స్ కు యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ఇది నేను complaint గా చెప్పడం లేదు. సహాయం చేయడానికి ఆలోచించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, Sir. If such a thing is happening, I will see that they don't suffer for the travelling they do and for which they are entitled to నిటీలో కూడా అయిదు

రూపాయలు, ఏడు రూపాయలు యిస్తున్నారు. C. I. D. వారికి in addition to that 5 రూపాయలు యిస్తున్నారు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ):— స్టేటు మొత్తం మీద పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఏ కాన్స్టేబిల్ అయినా, పోస్ట్ కాన్స్టేబిల్ అయినా ఎక్కడైనా ఉపవాసం వున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారికి సమాచారం అందినదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— నాకు అందలేదు.

శ్రీ వి. సి. శేఖరరావు:— పోలీసు కాన్స్టేబిల్స్ కు పోస్ట్ కాన్స్టేబిల్స్ యిచ్చే అలవెన్సు తక్కువగా వుందని, దానిని పెంచమని ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషన్లు వచ్చాయా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఈ కాన్స్టేబిల్ గాని—పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థులు ఏయే హోదాలలో వున్నప్పటికీ స్పెషలుగా ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ఐ. జి. సి. తోను, సంబంధించిన ఇతరులతోను ఆలోచించి తగువిధంగా చేయడం జరుగుతోంది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:— కొద్ది నెలల నుంచి శ్రీ కాకుళం పబ్లిసి ప్రాంతాలలో స్పెషల్ పోలీసువారు పనిచేస్తున్నారు. ఆ పబ్లిసి ప్రాంతంలో వారు చాలా శ్రమ పడుతున్నారు. వారికి ప్రత్యేకంగా జీత భత్యాలు ఏమైనా పోచ్చివు చేశారా?

Sri K. Brahmananda Reddy— I have no information what special allowances are being paid to those who are working in the agency area at the moment.

శ్రీ ఎస్. రాములు (తెక్కలి):— రైల్వే కాన్స్టేబిల్స్ కు ప్రత్యేక అలవెన్సులు యిస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— హాఫ్ హౌస్ గా అడిగితే నేను చెప్పలేను.

ORIGINAL ESTIMATE OF LOWER SILERU PROJECT

2552—

* 1401 Q:—Sarvasri K. Govinda Roa and N. Raghavareddy :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the original estimated cost of Lower Sileru Hydro-electric Project, East Godavari district;

(b) what is the total expenditure incurred so far on this project;

(c) when did this project commence and what are the works completed so far;

(d) what time has been taken for the coffer dam to be completed;

(e) how many were retrenched from the various categories after March, 1967; and

(f) what is the allotment for 1967-68 for this project ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—

(a)	}	A statement is laid on the Table of the House,
(b)		
(c)		
(d)		
(e)		
(f)		

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
IN RESPECT OF L. A. Q. No. 1401 (* 2552)]

(a) *the original estimated cost of Lower Sileru Hydro Electric Project, East Godavari District:*

Rs 2498.73 lakhs

(b) Rs. 480.99 lakhs upto end of April 1968.

The work on this project commenced in December 1964.

The following works were completed upto end of May, 1968;

- (i) Roads :—The Road from Sileru to Donkarayi.
- (ii) Erection of 33 K. V. line from Upper Sileru to Donkarayi and Donkarayi to Mothugudem.
- (iii) Telephone line from Sileru to Donkarayi and Mothugudem.
- (iv) Formation of coffer dam for Donkarayi Dam.
- (v) Stripping of foundations for masonry dam for Spillway portion
- (vi) Diversion Tunnel except lining of gate shaft.
- (viii) (a) All residential quarters at Donkarayi.
- (b) Mothugudem Camp : 151 quarters are completed and 10 in progress.
- (c) Power House Camp : In Power House Camp 108 quarters have been completed and 2 are in progress.
- (viii) Adit Tunnel for Head Race Tunnel and Adit for Surge Shaft have been completed.
- (d) Five months.

(e) The following posts have been abolished during the year 1967-68.

Sl. No.	Name of the Post	Number of post abolished
(1)	(2)	(3)
1.	Project Engineer	1
2.	Dy. Project Engineer in the cadre of Executive Engineer	1
3.	Superintending Engineers	2
4.	P. A. to Superintending Engineer in the cadre of Asst. Engineer	2
5.	Executive Engineers	5

(1)	(2)	(3)
6.	Assistant Engineers	25
7.	Junior Engineers/Supervisors	89
8.	Draughtsman II Grade	5
9.	Draughtsman III Grade	11
10.	Tracers	12
11.	Senior Assistant (Admn)	1
12.	Superintendents	3
13.	Office Managers	2
14.	Divisional Accountants	7
15.	Head Clerk	1
16.	U. D. Steno	1
17.	L. D. Steno	1
18.	Upper Division Clerks	24
19.	Lower Division Clerks	45
20.	Dy. Chief Accountants	2
21.	Typists	10
22.	Stenographer	1
23.	Peons	143
24.	Attenders	3
25.	Senior Chief Accountant	1
26.	Accountant	1

Health Staff

27.	Sweepers	12
28.	Drain Cleaners	8
29.	Malaria Maistries	4
30.	Workcharged establishment	44 } upto 30-1-68
31.	N. M. R. (Nominal Muster Roll) works	196 }
(f)	Rs. 150 lakhs	

శ్రీ కె గోవిందరావు:—లోయరు సీలేరు పార్టీ వెళ్తు నిర్మాణం సందర్భంలో సీమెంటు దుబారా ఉరగడం. ఎస్.ఎం.ఆర్.లో విశేషంగా డబ్బు ఖర్చు కావడం వల్ల — అవసరమైన తానికంటే ఎక్కువ ఖర్చు కావడం వల్ల — కొన్ని లక్షలు నష్టపోయినట్లు వింటున్నాము. అది ప్రభుత్వదృష్టికివచ్చిందా, ఎంక్వయిరీ జరుగుతోందా? ఎంక్వయిరీ జరిగితే పర్యవసానం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అసలు ప్రశ్న ఏమిటి? వారు అడిగేది ఏమిటి?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—నేను కాఫర్ డాం గురించి అడిగాను. అందులో అవసరమైనదానికంటే ఎక్కువ ఖర్చు అయిందనేది మాఫాయంటు. రిలవెన్స్ వున్నది.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాదగ్గర సమాచారం లేదు.

డాక్టర్ టి.వి. ఎన్. చలపతిరావు (విజయవాడ-ఈస్ట్) :—ఈ సభవారి ఎదుట పెట్టిన పత్రము ప్రకారం చూస్తే రిటైరింగ్ పర్సనల్ లో పాల్గొన్న ఇంజనీరునుకూడ రిటైరింగ్ చేసినట్లు వున్నది. పాల్గొన్న యింజనీరే రిటైరింగ్ అయిపోతే పాల్గొన్న పని ఎట్లా జరుగుతుంది? ఇంత లాంగ్ లిస్ట్—ఇంతమంది సినియరు ఆఫీసరులను, ఎన్.ఎం. ఆర్స్ ను రిటైరింగ్ చేయడానికి ధనాభావమే కారణమూ, ఇంకా ఇతర కారణాలు వున్నాయా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను యిచ్చిన ఫిగర్స్ ను బట్టి చూస్తే తెలుస్తుంది. ఇది మొట్టమొదట 25 కోట్ల రు.ల ప్రాజెక్టు. ఇప్పుడు 100 మెగావాట్స్ ఎక్స్ట్రా—400 మెగావాట్సుకు చేయాలనుకున్నాము కాబట్టి దాని ఎస్టిమేటు 85 కోట్లకు వచ్చింది. ఇందులో సుమారు 5 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుచేశాము. క్రిందటి సంవత్సరంకూడ 150 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చుచేశారు. ఈ సంవత్సరంకూడ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు 75 లక్షలు యిచ్చినప్పుడు మన స్టేటు గవర్నమెంటు యిచ్చిన 50 లక్షలతో 125 లక్షలు. ఇది చాల ముఖ్యమైన స్కీము. నాలుగవ ప్లానులో పూర్తిగా కంప్లీటు చేయాలనే ఆశతో పోతున్నాము. వర్క్ తక్కువ అయింది కాబట్టి సరైన రిసోర్సెస్ లేనందువల్ల నేచురల్ గా కొంత తగ్గించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ సంవత్సరం ప్లానులో వచ్చిందా? నాలుగవ ప్లానులో ఏమాత్రం ఇంక్లూడ్ చేయదలచుకున్నారు? ఎన్నోలో కంప్లీట్ చేయాలని వర్క్ టుట్ చేస్తున్నారు?

Sri K. Brahmananda Reddy :—During this year, an amount of Rs. 50 lakhs has been provided. The Board has provided an additional amount of Rs. 75 lakhs, during 1968-69, amounting to a total of Rs. 125 lakhs for lower Secleru Hydro Electric scheme. It will be our effort to allot all the required amount of money in the 4th Plan and complete it as early as possible.

(శ్రీ) కె. ఆంజనేయరెడ్డి :—ఆ లిస్టు నా టేబిల్ పైన లేదు. ఇప్పుడు మళ్ళా వర్క్ ప్రారంభించేటప్పుడు రిటైరింగ్ అయినటువంటివారికి ఫస్ట్ ప్రెఫరెన్సు యిస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Obviously.

(శ్రీ) కె. గోవిందరావు :—రిటైరింగ్ అయిన ఎంప్లాయిస్ కు వున్న సర్వే సులను మొత్తం స్టేటులో వున్న—ప్రాజెక్టులలోని కామన్ సినియారిటీ తీసుకొని అజ్జార్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—That I cannot say offhand; but I can say generally that... జరగలేదుగా వ్యూచర్ ఎంప్లాయిమెంటు అవకాశాలు వచ్చినప్పుడు రిటైరింగ్ పర్సన్స్ ను తీసుకుంటారని నేను చెప్పగలను.

Sri C.V.K. Rao :—Are the retrenched persons, numbering a few hundreds shown alternative jobs as means of livelihood or are they made to gladly starve?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We have not advised them like that. They are asked to seek for themselves.

VILLAGE ELECTRIFICATION IN 1967-68

2553—

*1394 Q.—Sarvasri P. O. Satyanarayana Raju and K. Eswara Reddy (Pattikonda):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of villages that are likely to be taken up for electrification during 1967-68 ;

(b) the number of villages which are to be taken up for electrification during the year in Kurnool District ; and

(c) the estimated expenditure for the same ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) 590.

(b) 37.

(c) Rs. 4,08,745

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపూర్) :— విద్యుదీకరణ సందర్భంలో ఏ సూత్రం అనుసరించబడుతున్నది? నా నియోజకవర్గములో ఒక్క గ్రామములో మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి వుంది, అది కూడ సరిగా అందలేదు. అప్పుడప్పుడు కాంగ్రెసు నాయకులు అఫిషియల్ పార్టీవారిని ఎన్నుకుంటే చేస్తాము. ప్రతి పక్షంవారిని ఎన్నుకుంటే చేయము అనడం—ఇది ప్రచారంలో వున్నది. అటువంటి పద్ధతి అనుసరించబడుతున్నదా? అయోధ్య, సయోధ్య అనేది అనుసరించబడుతున్నదా? అనలు దీనికి సూత్రం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ సూత్రమేమిటని అడగచ్చుకదా. కొదమ వ్యాఖ్యానం అంతా ఎందుక? ఇందులో ఆధారికి యీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ, మార్క్సిస్ట్ రివల్యూషనరీకి కూడ యిస్తాము అవకాశం వుంటే. మేము ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము కాని అక్కడ ఎవరు వస్తున్నారు, ఎవరు ఎన్నిక అవుతున్నారో అనే దృష్టి లేనేలేదు. ప్రజలను ఎంతవరకు సహాయపడడానికి పిలుస్తుంది, ఏ ప్రాంతము ఎంత వెనుకబడిన ప్రాంతము, ఎంతవరకు చేయగలము—ఈ విషయాలు అనుబట్టి ఆలోచిస్తాము. ఇదివరకు డిష్కంపను జరిగినప్పుడు మనివిచేశాను—డబ్బు ఖర్చుచేసి ఇన్ కంప్లీటుగా వున్నవర్కు 80 పర్సెంటు చేసినవి ఇప్పుడు చేశాము, ఇదివరకు 50 పర్సెంటు చేసినవి ఇప్పుడు చేశాము, ఇప్పుడు 40 పర్సెంటువరకు చేసినవాటిని టేకప్ చేస్తున్నాము, ఇంకా అదనంగా కొన్ని చేస్తున్నాము. బడ్జటు సమావేశంలో మన రాష్ట్రంలో 700 గ్రామాలకు పైగా చేయాలని యీ కానసభకు నేను ఒక వాగ్దానం చేశాను. ఇప్పుడు వేయి గ్రామాలకు తక్కువ లేకుండా చేయాలనే సంకల్పంతో ముందుకు పోతున్నాము.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—ఇంటిరియర్ నియోజకవర్గముగావున్న మా పార్టీకి 50 నాటికి ఒక్క గ్రామానికే అందడం—అలా ప్రయోగింపి అనే దానికి పద్ధతి ఏమిటనే దృష్టితో అడిగాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ దృష్టితో అడిగితే మంచిదే. సేచురల్ గా ఇదివరకు తీసుకున్న పనులు పూర్తి చేయాలని సంకల్పించినప్పుడు ఇటువంటి ఒడుదుడుకులు వస్తాయి. కొన్ని చోట్ల కొన్ని ఎక్కువ కావడం, కొన్ని చోట్ల తక్కువ కావడం, అది కూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని జిల్లాలలో పర్సెంటేజీ కూడ దృష్టిలో

పెట్టుకొని సర్దుబాటు చేసి, వచ్చే సంవత్సరానికి కంప్లీటుగా ఏజిల్లాకూడ సఫర్ అయిందనే భావం లేకుండా సర్దుబాటు చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు).—నరసింహారెడ్డిగారు వారి కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో ఒకే గ్రామానికి వచ్చిందంటున్నారు. కమ్యూనిస్టు సభ్యులున్న నియోజక వర్గములోని గ్రామాలకే ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చిందేమో యీ పాలిసీ ప్రకారం. కాంగ్రెసు సభ్యుని నియోజక వర్గము లోని ఒక్క గ్రామానికికూడ రాబేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు అటువంటి గ్రామాలకు లకు కూడ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—మేము అడిగేది—వేరే వాటర్ రిపోర్చెస్ లేనటువంటి, ఇతర వనర్లు లేనటువంటి అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రాడక్షను కోసం విద్యుచ్ఛక్తి యిస్తారా అని.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈ కన్సిడరేషన్లు అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు కూడ అన్నీ అవసరాలను సమకూర్చే శక్తి యింకా లేకపోతున్నది మనకు. అందువల్ల యీ సంవత్సరం ఏదో గ్రామాలు తీసుకుంటున్నారనే లిస్టు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డునుంచి గౌరవ సభ్యులకు సప్లయ చేయబడింది. దానిని చూచి నట్లయితే ఏజిల్లాలో ఏ తాలూకాలలో ఎన్నిగ్రామాలు అనేది తెలుస్తుంది. గౌరవ సభ్యులదగ్గర ఆ లిస్టు లేకపోతే తీసుకోవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—1967-68 కి 593 గ్రామాలు అని చెప్పారు. Latest figures ఏమిటి? Famine works క్రింద కొంతడబ్బు allot చేశారు. అందులోనుంచి electricity extend చేయడానికి ఏమైనా కేటాయించారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—1967-68 కి సంబంధించిన figure 597. ఇంకా ఎక్కువ అయినదో, ఏమో; వారు ఇచ్చిన figure అది.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ నుంచి కోటి రూపాయలు Electricity Department కు కాంక్షన్ అయినది. ఇంత వరకు ఏ ఏజిల్లాలో ఏ ఏ గ్రామాలకు ఇచ్చారో చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఒక కోటి రూపాయలు అదనంగా ఇవ్వాలి అన్నారు. నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు వెయ్యి గ్రామాలలో సుమారు 420, 430 గ్రామాలు తెలంగాణానుంచి తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (వర్కాల) :—తెలంగాణా funds నుంచి చేసేవాటికి కూడా శ్రమదానం, loans ఎసులుచేస్తున్నారు. చాలావరకు spill over works చేస్తున్నారు. క్రొత్త village కు చాలా తక్కువగా ఇచ్చారు. ఇచ్చినవాటికీకూడా loans ఇవ్వాలి అంటున్నారు. Total estimated cost లో 25% ఇవ్వాలి అంటున్నారు. బోర్డువారు service connection కు రూ. 1000 లు. రూ. 1500 లు scheme cost లోను మొత్తం రూ. 2,500 లు ఇవ్వాలి అంటున్నారు. రెండింటికీ తేడా ఉంది. దానిని మూరుస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Controversy ఏమీలేదు. ఇచ్చే వారుంటే ఇవ్వవచ్చును. లాండ్ మాస్టర్స్ గేజ్ బ్యాంకుల ద్వారా సహకారం దొరికితే ఆ మాదిరిగా చేయవచ్చును. శ్రమదానం మొత్తంపై అందరికీ అన్వయించేది.

శ్రీ ఎ. వీరరాఘవరావు (ప్రతిపాదు) :—ఎల్పీసీటీ ఇవ్వడంపై నిర్ద్వంద్వంగా లేదు కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక కమిటీని నిర్ణయించి ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ తాలూకాలలో బాగా అన్యాయం జరిగిందో, ఎక్కడ అసలు ఇవ్వకుండా ఉన్నదో, ఆ కమిటీ రిపోర్టును బట్టి నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమం రూపొందించడం నిశ్చయమవుతుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు జరుగుతున్నదీ న్యాయమే. కమిటీ అనవసరం. మన వద్ద list ఉన్నది, ఏ జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామాలు చేయబడ్డాయి, ఎంత పర్సంటేజీ-అది మన వద్ద ఉన్నది. వెనుక నుంచి last year వరకు జరిగినది చూస్తే కొన్ని జిల్లాలకు తక్కువగా ఉంది అని మనకు తెలిసి పోతుంది. ఈ సంవత్సరం ఆ పర్సంటేజీ ఎక్కడ తక్కువగా ఉన్నదో దానిని పెంచి correct చేయడానికి ప్రయత్నం చేసాము, పచ్చే సంవత్సరానికి వ్యత్యాసం లేకుండా అవుతుందని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ చిట్టి నాయుడు (పాడేరు) :—విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ ప్రాంతం చాలా వెనుక బడి ఉంది. పాలేరు తాలూకా పోర్ట్ క్వార్టర్స్ ఇంత వరకు ఒక్క గ్రామానికి కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటు చేయలేదు. మా నియోజక వర్గానికి సంబంధించే సీలీరు ప్రాజెక్టు ఉంది. ఇంతకు ముందు కూడా రెండు మూడు సార్లు మనవి చేసాను. ఇంత వరకు ఒక్క గ్రామానికి కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—తప్పకుండా ఆలోచనలో పెట్టుకున్నాము. పెట్టుకుంటాము కూడా.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (కనిగిరి) :—spillover works విషయంలో ఒక్క బావికి అయినా వెయ్యి రూపాయలు కట్టాలని అంటున్నారు. ఒక గ్రామంలో 20 బావులుంటే పది బావులను లోన్సులేకుండానే తీసుకోడం జరిగింది. డిపార్టు మెంటు చేయసంత మాత్రం చేత మరల వెయ్యి రూపాయలు కట్టాలంటే చాలా బాధగా ఉంది అది లేకుండా చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆలోచిస్తాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—Service Connections ఇచ్చేచోట కూడా శ్రమదానం కావాలి అంటున్నారు. అక్కడైనా శ్రమదానం లేకుండా చూస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—శ్రమదానం ఉండడం న్యాయం. అందులో ఏమి ఉంది పెద్దగా-గుంటలు త్రవ్వటం, poles తీసుకురావడం, అది కూడా చేసుకోలేకపోతే అన్ని ఊళ్ళకు కావాలంటే ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది. శ్రమదానం అందరూ చేయవలసిందే, రు 1000, 1500 అనేది ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—నా ప్రశ్నకు జవాబుగా 50 సమితి కేంద్రాలలో విద్యుచ్ఛక్తి లేదు అన్నారు. సమితి కేంద్రాలలో అయినా ప్రయారటీ ఇవ్వటానికి చూస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ప్రయారటీ అంటూ ఏమీలేదు. దగ్గర దగ్గరలో ఉంటే తప్పకుండా connect చేయడం నికీ ప్రయత్నం చేద్దాము.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—వెనుక బడిన ప్రాంతాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం, గుజరాతు రాష్ట్రంలో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు L. I. C. నుంచి 24 కోట్లు అప్పు తీసుకున్నట్లు పేపర్ లో చూచాను. అనిధంగా మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు కూడా L. I. C నుంచి అప్పు తీసుకొని—రైతుల నుంచి తీసుకోకుండా—ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—నేను ఎక్కడా చూడలేదు. 24 కోట్లు అనేది అసాధ్యమైన మాట. అది బహుశా 1.4 అవుతుందేమో, I do not want to go into a controversy over that మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కూడా L. I. C. నుంచి ఇతరతా అప్పులు సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. సఫలీకృతం అవుతుందే అనుకుంటాను—రిజర్వ్ బాంక్ గవర్నరు వచ్చి నప్పడు మాట్లాడడం జరిగింది. మేమూ ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాము.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ (అచ్చంపేట) :—ఒక్క జిల్లాలోని తాలూకాల లోని తారతమ్యాలు తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అది కూడా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాము. జిల్లాల లోని తారతమ్యమే కాకుండా with in the district also కొంత వరకు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాము.

EMPLOYMENT EXCHANGES TO AGRICULTURAL LABOUR

2554—

*4821 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will hon. the Janasambandha Shramika Mantri be pleased to state :

(a) whether any Employment Exchange offices were established to provide work to Agriculture labour during the slack season ; if so, their number ; and

(b) the achievements of the same so far ?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(అ) లేదు ; (ఆ) ఉద్భవించదు.

సభ్యులు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో Employment Information Assistance Bureaux పేరుతో ఏర్పరచబడిన సెంటర్లు విషయంలో అడిగి ఉంటారు. అవి అయితే అటువంటివి 18 సెంటర్లు ఉన్నాయి.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం :—పనిలేని రోజులలో వ్యవసాయ కాగ్రిక్యులరు పని కల్పించడానికి ఏదైనా పథకం ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి నివేదికలు ఉందాయా ? ఒక పేజీ అందితే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ?

(శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—ఈ శాఖ పనులు కల్పించే శాఖ కాదు. పనులు ఉంటే చూపెట్టే శాఖ మాత్రమే.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—10, 13 సార్లు లేచినా నాకు అవకాశం ఇవ్వకపోతే నేను ఇక్కడ ఉండడం ఎందుకు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ మాట అంటారని నేను అనుకున్నాను. నేను ఈ సమావేశాలలో ఎవరెవరికి ఎన్ని సప్లిమెంటరీలకు అవకాశం ఇచ్చానో లిస్టు ఇస్తాను. దయచేసి ఆటవంటివి చెప్పడం మానుకోండి. ఈ ప్రశ్నపై చాదాపు 25 సప్లిమెంటరీలు పర్మిట్ చేసాను, కాంగ్రెసు సభ్యులు గున్నయ్యగారు, ఇంకా నలుగురు వేచిఉంటే అవకాశం ఇవ్వలేకపోయాను. మీకు, ఇంకా నలుగురైదుగురుకు అవకాశం ఇచ్చాను. అప్పటికి మీరు ఈ విధంగా చెబుతూంటే మిమ్మల్ని గురించి ఏమి అనుకోవాలి, I am really very sorry; రాఘవరెడ్డిగారూ, మీకు, సుబ్బయ్యగారికి ఎన్నిసార్లు అవకాశం ఇచ్చానో లిస్టు తెప్పించి ఇస్తాను.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అందుకే నేను అప్పటి కప్పుడే మనవిచేసాను. సభ్యుల సంఖ్య ప్రకారం పంచి ఇవ్వాలని నేను కోరుతూ వచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ విధముగా పంచితే గోపాలకృష్ణయ్యగారికి ఒక ప్రశ్న అడగడానికి అవకాశం ఉండదు.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—గంట ఉంటే.

Mr. Speaker :—I request the hon. Members to please avoid this kind of insinuation. It is really very unfortunate.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— గంట ఉంటే 50 నిమిషాలు మాకు రావాలి. 10 నిమిషాలు వారికి రావాలి.

Mr. Speaker :—Answers for all other questions will be placed on the Table of the House except question No. 2595, 2555, 2254 and the short-notice questions.

RURAL INDUSTRIES PROJECT IN NALGONDA

2595—

*5560 (F) O.—Shri P. Govardhan Reddi :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the amount distributed during 1963 to 1966 by rural Industries Project in Nalgonda ;

(b) how many people were able to get more than Rs. 5,000 and for what industries ;

(c) how many people have started the industries so far ; and how many people have not started the industries after drawing loans; and

(d) what action the Govt. proposes to take on those who have misused the funds ?

Sri B. V. Gurumurthy : - (a) Rs. 5,45,000—

(b) 20 individual entrepreneurs and 6 industrial co-operatives were given loans more than Rs 5,000 during the period 1963-64 to 1965-66 for starting the following industries :

Individual Entrepreneurs :

1. Manufacture of cycle gears	..	1
2. Radio Assembling	..	2
3. Manufacturing of Mangalore tiles	..	1
4. Castor oil refining	..	1
5. Paints and varnishes	..	1
6. Saw mill	..	3
7. Bone meal	..	2
8. Dairy farm	..	7
9. Brass works	..	1
10. Confectionary	..	1
Total		20

Industrial Co-operatives

1. Tanning and leather works	..	4
2. Camby weaving	..	1
3. Manufacture of tiles	..	1
Total		6

(c) Out of 26, 11 individual entrepreneurs and 6 industrial co-operatives have started their industries, and the remaining 9 have not started their industries so far.

(d) Statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[In Answer to Clause (d) of L. A. Q. No. 5360 F (Starred) (*2595)]

Action already taken by Government or proposed to be taken against the Loanees who were granted loans under Hyderabad State Aid to Industries Act 1956 for setting up rural Industries but not started the Industries.

S. No.	Name of the loanee.	Nature of the Industry.	Amount Sanctioned.	Action taken or proposed to be taken.
1	2	3	4	5
			Rs.	
1.	Sri Ravi Vasudeva Reddy, Bollypalle, Bhongir Tq.	Castor Oil Refining and Hair Oils	25,000	The case had been referred to the District Collector, for summary recovery of the loan and the action is pending with Revenue Department.

1	2	3	4	5
			Rs.	
2.	Sri Yetisala Venkata Narayana, Nalgonda	Paints & Varnishes	10,000	The loanee is being reminded to start the industry. The loanee has been paying annual instalments properly.
3.	Sri T. Narasimha-Reddy, Appireddi-Palli, Bhongir Tq.	Bone Meal	10,000	The loanee was served with a final notice. The case is being referred to the District Collector for summary recovery under R. R. Act.
4.	Sri R. Krishna-Murthy	Saw Mill	6,000	Inspite of the time extension given to the loanee, he has not started industry. The case is being referred to the Collector for summary recovery under Revenue Recovery Act.
5.	Sri P. Ramachandra Reddy, Bhongir Tq.	Dairy Farm	6,000	Final notice was issued to the loanee. The case is being referred to the District Collector for summary recovery of the loan.
6.	Sri G. Lingaiah, Kattangur, Nalgonda Tq.	Bone Meal	5,000	The loanee was issued final notice. The case is being referred to the District Collector for summary recovery of the loan.
7.	Sri K. Narayana Rao, Nalgonda	Dairy Farm	8,000	The case had been referred to the District Collector for summary recovery of the loan.
8.	Sri S. Raghava Reddy, Valvarthi, Ramannapet Tq..	Dairy Farm	6,000	After issuing notice the case was referred to the District Collector for summary recovery.
9.	M/s Anand Metal Industries, Choutuppal, Ramannapet Tq.	Brass & Aluminium Works.	15,000	After issuing final notice the case was referred to the District Collector for summary recovery of the loan.

❶ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : — రూరలు యిండ్రస్ట్రీసు ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత బోలెడు ఉబ్బు యిచ్చాము. ప్లాంట్ చేయడానికి 9 మంది కాకుండా చాలామంది ఉన్నారు. వారంతా ప్లాంట్ చేయలేదు. వా దగ్గర రికార్డు ఉంది.

యెవరెవరు స్టారు చేయలేదని. చాలా తక్కువ మంది యిచ్చారు. అటా కాకుండా టెక్నికలు వర్కను చైర్మన్ గా పెట్టి యిండస్ట్రీ సక్రమంగా స్టారు చేస్తే జాగుంటుంది. ఆ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—అధ్యక్షా, వాడుకున్నవారి లిస్టు యిచ్చాను. రి మండిపై న చర్చ తీసుకున్నది చెప్పాను, వారి సలహా యేమిటంటే టెక్నికలు వర్కను చైర్మన్ గా ఉండాలని. ఇది ఆలి, డియా పేటర్నుకు సంబంధించినటువంటిది గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా యిచ్చే ఆన్ లైన్ లిస్టు పూర్తిగా. టెక్నికలు వర్కనే చైర్మన్ గా ఉండాలని రూలు గాని ఆదేశముగాని గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా నుంచి యెక్కడా లేదు. మొన్న కోఆర్డినేషను మీటింగుకు వెళ్లాను. నల్లగొండ రూరలు యిండిస్ట్రీసు ప్రాజెక్టు మూడు కేటగిరీసు విభజించారు. ఫస్టు కేటగిరీ యెక్స్ లెంటు బి. గుడ్, సి. బ్యాడ్ నల్లగొండ యెక్స్ లెంటు కేటగిరీ క్రింద యింట్లాడు చేశారు. కనుక అనుకున్నంత చెడ్డవర్తితులు అక్కడ లేవని భావిస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :—జన్మకొక శివరాత్రి అన్నట్లు మేము యెప్పుడో ఒక ప్రశ్న పంపిస్తే అది జరుగుతుంది. చాన్సు రాదు. చెప్పకుంటే కోపవడతారని భయం. దీనికి మార్గం ఏమిటో తోచడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నన్ను చూచి భయపడవలసిన పని లేదు. మిమ్ములను చూసి భయపడవలసి వస్తుంది. కారణం యేమిటంటే గంటలో 30 అసలు ప్రశ్నలు, నష్టమెంటరీలు, ఏదో ఒక పాలసీ పెట్టుకుని ఫాలో అవుతున్నాను. ఏదయినా ఒక పాలసీ యివాల్వ్ చేసి చెబితే నడుచుకొనడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. అందుకని సాధారణంగా యేమిచేస్తున్నానంటే ఉపప్రశ్నలు వేయనటువంటివారికి అవకాశం యిస్తున్నాను. వీరరాఘవరావుగారు ఒకసారి మాత్రమే లేచారు. వారికి అవకాశం యివ్వవలెనా వద్దా? అదే విధముగా జంగారెడ్డిగారికి అవకాశం యివ్వవలెనా వద్దా? ఎప్పుడూ అడగని నా యు డు గా రి కి అవకాశం యివ్వాలా వద్దా? నేను యేమిచేయాలి.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—కొద్ది ప్రశ్నలు పెడితే మా ప్రశ్న రాలేదని అనుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంపార్టెంటు క్వెస్టను అనుకున్నప్పుడు ముందుగా చెబితే తప్పకుండా ఏలుస్తాను.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—తప్పకుండా వస్తుందనుకున్నాను. కాని ముందు ప్రశ్నలకే యెక్కువ ప్రైము పట్టింది.

Mr. Speaker :—That is not my mistake. There are 5 short notice questions to be taken up now.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—ఒక ఊరిలో దొర్లవ్యాలు జరిగితే కాలెక్టర్ ను నోటీసు యిచ్చినప్పుడు డిసెల్తో parties can seek redress in a court of law అన్నారు. కోర్టుకు పోయి పరిష్కారం చేసుకోవచ్చును.

కాబట్టి డిసెంబర్ చేస్తున్నానంటే అసెంబ్లీలో యెప్పుడు అవకాశం ఉంటుంది. తమ చాంబరులో ఆ విషయం చెప్పాను. ఆ ఊరులో జరిగిన దౌర్జన్యాల విషయం తీసుకు రావాలని మనవి చేశాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కూర్పుంటే సమాధానం చెబుతాను. మీరు చెప్పింది అర్థం అయినది. రూలు ప్రకారం రోజుకు ఒక కాలెన్డరును కంటే యెక్కువ allowచేయడానికి వీలు లేదు. మరి 188 కాలెన్డరును నోటీసులు నాకు వచ్చాయి. యీ సమావేశంలో యింతవరకువచ్చినవి మనం కూర్పు చేసి బహుశా 15 లేక 16 వర్క్యంగుడేన్. దీనిని గురించి మొదటనే చెప్పాను. ఏదయినా ప్రెస్నిపులు చేయండి, దానిప్రకారం నడుచుకొనడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. అన్ని అడ్మిట్టేసి రూలుప్రకారం ఏరోజు ఇచ్చిన కాలెన్డరును నోటీసులు మీకు సంబంధించినవి మీరు చాలా అవసరమైనవని మీరు అనుకుంటున్నారు. అదే విధముగా ప్రతి సభ్యుడు యెవరైతే కాలెన్డరు నోటీసు పంపిస్తున్నాడో ఆయనకూడా అదే విధముగా భావిస్తున్నాడు, ఆయనకు సంబంధించి అత్యవసరమని భావిస్తున్నారు. మరి నేను డిసెంబర్ చేసినట్లయితే మీరు ఈ విధముగా లేచి ప్రశ్నించడం మొదలుపెడితే ఏమి న్యాయం? అడిగినప్పుడు యివన్నీ అడ్మిట్టే చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. లాటరీ వేసిన తరువాత రూలు ప్రకారం రోజుకు ఒకటి తీసుకంటామంటే దానికి ఒప్పుకోలేదు. అందువల్ల యేమి చేశానంటే లీడర్ ఆఫ్ ది అప్పోజిషన్, ముఖ్యమంత్రిగారిని సంప్రదించి పోజీషన్ యీ విధముగా ఉంది, అంటే వారు మీకు ఏది చాలా అవసరం అనుకున్నది తీసుకోండి అని నాగిరెడ్డిగారు కూడా అన్నారు. బహుశా యిప్పుడూ మీ లీడరు కారనుకుంటాను. మీకు యేది అవసరం అని తోచితే అది అడ్మిట్టే చేయండి అన్నారు. ఆ అభిప్రాయంతో సంపూర్ణంగా యేకీభవించాను. దానిని బట్టి సభ్యులందరూ కలిసి ఒక నిర్ణయం చేసి దానిని అనుసరించిపోతే జాగుంటుందని చెబితే దానిని అనుసరించడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. ప్రతి దానికి ఈ విధంగా question చేయడము మొదలు పెడితే it is impossible to get on in the House.

శ్రీ బి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి :—Question చేయడములేదు అధ్యక్షా, మొత్తము గ్రామము భీకత్పానికి గురిఅయినది. నలుగురు శాసన సభ్యులు చూసినవచ్చి .....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఏ విధంగా చెబుతారో నోటీసు యిచ్చిన 188 మంది సభ్యులు అదేవిధంగా చెప్పవచ్చు. మీకు సంబంధించినంతవరకు అది చాలా అవసరమైవుంటుంది. అదేవిధముగా నోటీసు యిచ్చిన వారందరికి అవసరమై వుంటుంది. నేను rule ప్రకారము పోయేదానికి సిద్ధము. ఏ పద్ధతి ప్రకారము చేయమంటారో చెప్పండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లీడర్లు అంతా తమ discretion ప్రకారము చేయాలని చెప్పారని అంటున్నారు. దానికి మేము bind అవుతామ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నరసింహారెడ్డిగారు చెప్పేదానికి మీరు సమాధానము చెప్పాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎవరి grievances వారు చెప్పుకొంటూ వుంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దానికి బాధ్యులు మీరు కాదు. నేను అంటారా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మే మే బాధ్యులము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అందరూ ఏదో చెబుతూ వుంటారు. తమరు...

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సభ్యులు అందరూ సహకరిస్తే వ్యవహారము శాంతముగా జరిగిపోతుంది. ఉదారముగా ఇవన్నీ admit చేస్తున్నాను. Rules ప్రకారముపోతే పని జరగదు. Admit అయ్యేవి అవుతూవుంటాయి. కానివి కావు. ఉద్దేశ్యపూర్వకముగా disallow చేస్తున్నానని అనుకొంటే పొరపాటు అని సరసింహారెడ్డి గారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. పావ్. సరసింహారెడ్డి :—ఎటువంటి ఆరోపణ చేయలేదు అధ్యక్షా. clarification ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ఏమీ clarification ఇవ్వడానికి తయారుగా లేను Disallow చేస్తే ఏదో ఉద్దేశ్యముతో చేశాను అని అనుకోవద్దు అవసరమై నది admit చేస్తాను. ఏకారణం లేకుండా disallow చేస్తే complaint వుండదు కదా. కారణము ఇవ్వకుండా disallow చేశాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, papers లో పడితే వారు ఎంతో participate చేస్తున్నారని, తక్కినవారు పాటకొంటున్నారని అంటున్నారు. మీరు అటువై పే చూస్తూవుంటారు. బ్రెజిలి బెంచీల వారు లేస్తే కూర్చోమంటారు మేము మీ ఆర్డరును obey చేస్తున్నాము. అటువైపు వారికి 4, 5 సార్లు అవకాశమిస్తే ఇటుమాకు కూడ ఒక సారైనా అవకాశము ఇచ్చే దానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అటువైపు చూసి చాల ఇది అయిపోయినది, ఇటు వైపు కూడ చూస్తాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పేపర్స్‌లో పడుతుందని చెబుతున్నారు.

(Sri M. Venkatanarayana rose in his seat)

Mr. Speaker :—Please resume your seat.

Sri C. V. K. Rao :—When you give an opportunity to some, you must give others an equal opportunity. If you are so harsh....

Mr. Speaker :—Who is harsh?

Sri C. V. K. Rao :—Please give others also equal opportunity.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—నిన్ను మొన్న ప్రతి పక్షనాయకులు మాట్లాడుతూ అతివివరము దూర్లక్షణము అని చెప్పారు కొంచెము తాత్కాలికముగా అది రద్దు చేసుకోదలచు కొన్నాను తమరు ఇటువైపు చూడడము లేదు. public importance వున్న adjournment motion ఒకటి నేను ఇచ్చాను. అంతకన్న ముఖ్యమైన adjournment motion ఈ సమావేశములో రాలేదని అనుకొంటున్నాను. మన శత్రుదేశానికి అనుకూలమైన పాలిసీ స్టేటుమెంటు వాగి రెడ్డిగారు ఇచ్చారు అది మన దేశానికి ఏ విధంగా....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరుకూడ ఏదో గోల చేయాలని ఉద్దేశ్యముతో చెబుతున్నట్లు వున్నది. I am not allowing any further discussion. దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తాను. Admit చేస్తే అప్పుడు మాట్లాడవచ్చు.

(శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, నేను call attention motion వలపించాను. That is most important. అంబరుపేటలో ఒక యువకు హత్య చేశారు. పెద్ద అల్లర్లు జరిగినవి. దానిని తమరు disallow చేశారు.

SHORT—NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

MURDER OF SRI RAJESWARA RAO

2595—A :

*6531 H. Q.—Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi, Khaja Nizamuddin (Charminar) & Ahmed Hussain (Sitarambagh) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether it is a fact that after the alleged murder of Sri Rajeswar Rao, permission was given for taking out the procession on 1st June, 1968 ;

if so, the names of persons on whose representation the permission was given ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— No permission was necessary for taking out the procession on 1-6-1968 as no prohibitory and regulatory orders were in force.

ARREST OF PERSONS IN HYDERABAD CITY

2595—B :

6531-G. Q.—Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi, Khaja Nizamuddin (Yakutpura) & Ahmed Hussain :—Will hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that after the arson and looting on 31st May and 1st June, 1968, hundreds of persons were arrested for several days in different localities of Hyderabad city and the No. of Muslims and Non-Muslims among the persons so arrested ; and

(b) the charges under which these arrests were made ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) Five hundred and thirty persons were arrested, Sir. Out of them three hundred and two are Muslims and two hundred and twenty-eight are Hindus.

(b) The particulars of the charges under which these arrests were made are as follows :—

	Hindus	Muslims	Total
(i) For offences under various sections of I. P. C.	77	41	118
(ii) Preventive arrest under section 151 Cr. P. C.	144	253	397
(iii) Under P. D. Act, 1950.	7	8	15
	228	302	530

(శ్రీ) అహమ్మద్ హుసేన్ :— అధ్యక్షా, Question ముఖ్యమంత్రిగారికి సరిగా అర్థము కాలేదు. 31 మే నాడు ఒక incident జరిగింది. అదే రాత్రి కొన్ని ఇళ్ళు తగులబడినవి. ఈ సందర్భములో 1st June నాడు morning procession తీసుకొని వెడుతూ వుంటే పోలీసు బందోబస్తు ఏమాత్రము చేయబడినది? ఇంత పెద్ద అవస్థ అయినప్పుడు పోలీసు కంట్రోలు చేయలేక పోయినదా?

Sri K. Brahmananda Reddy, — Sufficient bandobust arrangements were made by the Police.

(శ్రీ) సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, 31 మే నాడు ఒక దుర్ఘటన జరిగింది. దానికి వెంటనే మరి కొన్ని సంఘటనలు జరిగినవి. దాని పరిణామముగా పరిస్థితులు చెడిపోతాయనే వాతావరణము కనిపిస్తున్నప్పుడు అన్నివేలమంది ఊరేగింపులో లేకుండాను, బహిరంగముగా ఇళ్ళు తగులబెట్టడం వంటి కార్యక్రమాలు చేసే అవకాశము కల్పించకుండా ట్రబుడిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయడములో పోలీసువారు ఎందుకు విఫలమైనారు? *

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— Sufficient bandobust పెట్టారు. In fact I am told that there were more than 400 police people on duty. అక్కడ several lanes వుండడము, దానిలోకి వరుగెత్తుకొని పోవడము జరిగింది. On the way the crowd indulged in violent activities and damaged some houses and shops and set fire to some houses etc. As the situation got out of control, the Police lathi-charged and used tear gas. The crowd again become violent and set fire. The Police opened fire and brought the situation under control. కాబట్టి పోలీసు బందోబస్తు లేదని కాదు. అక్కడ వున్న సిట్యుయేషన్ లో అనేక గల్లీలు వగైరా వుండటం వల్ల కొంత ఇబ్బంది పర్చింది కాని పోలీసు బందోబస్తు లేదని కాదు.

(శ్రీ) మతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— 31 నాడు ఈ హత్య జరిగింది. ఫస్ట్ నాడు అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ ఏమైనా వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రతిపాది వారి చేతుల్లో తీసుకొంటున్నారు. 31 వ తేదీ జరిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ వార్త విని కూడా ఢిల్లీ వెళ్లారు. ఆ తరువాత సెకండ్ డే ప్రొసెషన్ తీసుకెళ్లటానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు వాన్స్ తగులపెట్టారు. పోలీసు వారిని కాలబెట్టటానికి తయారయ్యారు. దానిలో కాంగ్రెసు యం.పి. వెంకట స్వామి వున్నారు. ఎం.ఎల్.ఎ. అంజయ్య వున్నారు. మిగిలినవారు అందరూ వున్నారు. వానినుండి ముఖ్యంగా జనసంఘం వారిని, మజెలీస్ వారిని గోల చేశారు కాబట్టి అరెస్టు చేశారు కాని కాంగ్రెసువారిని అక్కరిని కూడా అరెస్టు చేయలేదు. లా అండ్ ఆర్డర్ కు ఎవరు కారకులు అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— ఆ ప్రశ్న నాకు అర్థము కాలేదు. ఏమి లా అండ్ ఆర్డరు, ఏమి కాంగ్రెసు, ఏమి కమ్యూనిస్టు?—

(శ్రీ) ఎ. మాధవరావు :— డెడ్ బాడిని తీసుకు వెడుతున్న జీవ్ కాంగ్రెసు వారిదేనా? కాంగ్రెసు వారు ప్రొసెషన్ లో వున్నారా, జనసంఘంవారిని అరెస్టు చేశారు, జనసంఘంవారు ఆ ప్రొసెషన్ లో పార్టీసిపేట్ చేశారని మీకు ఇప్ప ర్మేషన్ వున్నదా? ముస్లింలను అరెస్టు చేశారు కాబట్టి జనసంఘంవారిని అరెస్టు చేయాలనే దృష్టిలో చేశారా? కాంగ్రెసువారిని ఎందుకు చేయలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— దీనిలో భాగ పంపిణీ లేదు. రాజకీయ పార్టీల భాగ పంపిణీ లేదు. పోలీసువారు అక్కడ వున్న పరిస్థితి బట్టి నేరం ఎవరు చేశారు, నేరం చేయబోతున్నారా నేరం చేసే అవకాశం వున్నదా ఇవన్నీ సమగ్రంగా ఆలోచించి చేస్తారు తప్ప పార్టీలను బట్టి చేయరు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— జనసంఘం వారిని అరెస్టు చేశారు. వారు పోస్టెషన్ లో వున్నారనే ఇన్ఫర్మేషన్ మీ వద్ద వున్నదా, ఏ ఇన్ఫర్మేషన్ వల్ల వారిని అరెస్టు చేశారు? పోస్టెషన్ లో పోల్గొన్న వారిని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— పోస్టెషన్ లో ఎవరు పోల్గొన్నారో ఎవరు పాల్గొనలేదో కొన్ని వేలమంది వున్నప్పుడు జనసంఘంవారు వున్నారో కాంగ్రెసువారు వున్నారో నేను ఎట్లా చెప్పగలను ఎంతోమంది వున్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అసలు ఈ పోస్టెషన్ లీడ్ చేసింది వెంకట స్వామిగారు యం.పి. అంజయ్యగారు ఎం.ఎల్.ఎ., యాదగిరిగారు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్. ఈ దహనకాండ జరుగుతున్నప్పుడు వారి కళ్లతో చూశారు. మరి ఏమీ తెలియని జనసంఘం కార్యకర్తలను అరెస్టు చేయడం ఏమిటి? అంజయ్యగారు జీవ్ ఇచ్చిన సంగతి ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మీరు చెప్పే ఇన్ఫర్మేషన్ మీరు చెబుతున్నారు. వారు చెప్పే ఇన్ఫర్మేషన్ వారు చెబుతున్నారు. మీరు లేరని వారు ఎట్లా చెప్పగలరు?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— పోలీసువారు ఏమీ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇవ్వలేదా? ఇంటలిజెన్స్ డిపార్టుమెంటు వున్నది కదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అక్కడ పరిస్థితిని బట్టి పోలీసువారు ఎవరిని అరెస్టు చేయవలసివుందో వారిని చేయడం జరిగింది.

Sri A. Madhava Rao :—It is an evasive answer. He is an intelligent advocate. I am asking a specific question. Have you got any information with you that on that day whether your persons were there participating and they are responsible for all these things?

Sri K. Brahmananda Reddy :—So far as I am concerned, I have no persons.

Sri A. Madhava Rao :—Congress people.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I do not know. They might be there. When there is a big crowd, there may be Congress people Communists, Jan sangh, Ittehadul Muslimin, non-political people also.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— జనసంఘంవారు లేరనే విషయాన్ని విచారించారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎట్లా చెబుతాము. తప్పకుండా వుండి వుంటారు.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - ۳۱ مئی کو میں لوٹ ہوئی مکانات توڑے گئے۔ پھر دوسرے دن پروسیشن نکالنے کی اجازت کسی نے نہ لی۔ رات میں ۳۱ - تاریخ کو گڑبڑ ہوئی۔ دوسرے دن صبح میں یہ واقعات ہوئے۔ کانگریس کے لوگ اس میں تھے۔ کانگریس کے ایم۔ بی۔ ایم۔ یل۔ اے۔ ایز اور ایم۔ ایل۔ سیز لیڈ کر رہے تھے۔ ان لوگوں کے سامنے دوکانات لوٹی گئیں۔ اور گورنمنٹ اسوجہ سے کچھ نہ کر سکی کہ کانگریس ایم۔ بی۔ ایم۔ یل۔ ایل۔ ایز اس میں تھے۔

شری واسدیو کرشناجی نائک - سوال کیا ہے آپ کیا چاہتے ہیں۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی - سوال تو آپ کی سمجھ میں نہ آئیگا۔

شری واسدیو کرشناجی نائک - سوال کیا ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اپنے آدمی لٹنے کے بعد بھی آپ پوچھتے ہیں

سوال کیا ہے تو میں آپ سے کیا کہوں۔

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మొత్తం జనాభాలో ముస్లింలు, జనసంఘంవారు వీరిద్దరే కనిపించారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— దానిలో పాయింట్ ఏమిటంటే ఎవరు నేరం చేయబోతారో అనే భయంతో సెక్షన్ 150 క్రింద అరెస్టు చేసినవారు. స్పెషల్ కేసెస్ ఫలానా ఫలానా నేరంతో అరెస్టు అయిన వారు, 897 people were under preventive arrest under section 151 of Cr.P.C. స్పెషల్ కేసెస్ క్రింద అంటే తగులపెట్టటం అనో, కొట్టటం అనో, అలా దాని క్రింద అరెస్టు చేసిన వారు కొంత మంది పెద్దలైన వారు పి.డి. యాక్టు కొంత కొంత మందిని ఇలా చేయడం వుంటుంది.

శ్రీ కె. ఎన్. నారాయణ (సికింద్రాబాద్) :— పొలసెషన్లో పోయిన కాంగ్రెసువారిని అరెస్టు చేయలేదని సభ్యులు అంటున్నారు. ట్రైబుల్ మాంగర్స్ను అరెస్టు చేస్తారు కాని పొలసెషన్లో వెళ్లినవారి సందరనూ అరెస్టు చేస్తారా? జరిగింది అంజయ్యగారి కాన్స్టేబుల్స్ అక్కడి ఎం.ఎల్.ఎ.గా వుంటూ పున్దరల్కు ఎట్టెంచె కాకూడదని చెప్పటం ఏమిటి? అలాగే చనిపోయినవారికి వెంకటప్పామిగారు బంధువు. కనుక పున్దరల్కు కాంగ్రెసు వారు ఎందుకు వెళ్లారు అని వారు దురుద్దేశంతో మాట్లాడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— బంధువులు ఎట్టెంచె కావచ్చు, స్నేహితులు ఎట్టెంచె కావచ్చు.....

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— లోకల్ పం.యల్.ఎ. వున్నారు, దహనకాండ జరుగుతున్నది, పోలీసులున్నారు, ఇంతమంది వుండగా కూడా దహనకాండ అవలెకపోయారంటే మీకు కూడా అందులో ఇంటరెస్ట్ వుందన్నమాట.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎవరో చనిపోతే చనిపోయినవారిని చూడడటానికి పోయినవారు, బంధువులు వుంటే అటువంటివారిని అరెస్టు

చేస్తామా? నేరం ఎవరు చేయబోతున్నారో, ఎవరు చేస్తారనే భయం వున్నదో అటువంటివారిని పట్టుకొంటారు కాని దారిన వుండే అమాయకులను పట్టుకొంటారా?—

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, 31 తేదీనాడు జరిగిన ఘటన అమాంతంగా జరిగినదని కాదు. అవి 31 న ఆ తరువాత జరిగిన కల్లోలాలు. అంతకు పూర్వం దాదాపు కొన్ని మాసాలనుంచి హైదరాబాదులో ముఖ్యంగా పాత city లో ఉభయ పక్షాలు, Hindu, Muslim పక్షాలు కూడా మతకలహాలు రెచ్చకొట్టినట్లు వంటి వ్యక్తులు, పారికి సంబంధించిన గ్రూపులు, పార్టీలు, రంగంలో వుండి పని చేస్తున్నాయని ప్రభుత్వం వారి దృష్టికి, Police Commissioner గారి దృష్టికి కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు ఒకసారి కాదు, 4 సార్లు, తెచ్చినప్పటికిని తగిన ఏర్పాట్లు చేయడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనది. దాని వర్తనసానంగానే ఒకటవ తేదీన కూడా ప్రభుత్వం తయారుగా లేకపోవడంవల్ల పరిస్థితులు చేయిచాటిపోయిన పరిస్థితి వాస్తవమేనా? ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— చర్య తీసుకున్నారండి, చర్య తీసుకోకపోవడమనే question కాదు. నేను మొట్టమొదటనే answer చేశాను కదా, దీనికి పూర్వము కూడా అటువంటి ఘటనలు జరుగుతున్నాయనేటువంటిది, ఆ information నాకున్నది. Communalism preach చేయడం, మాట్లాడడం దాని సంగతి సందర్భం ఏమేమి జరుగుతున్నదో తెలుస్తోంది. ఒకసారి మనం topography కనుక చూసినట్లయితే అక్కడ వుండేటువంటి lanes, by lanes వగైరాలలో కొంత ఇబ్బంది ఏర్పడుతుంది. నేను స్వయంగా ఎళ్ళిచూచి వచ్చినాను. I went along the route. I went to the actual place where the house of the deceased is situate. I saw some places where some shops and other things were burnt. కాబట్టి sir, మనం ఊరికే ఇక్కడ వుండి నేరాకోవణ చేయడం కాదండి Takle చేయడమనేటువంటిది కష్టమైనటువంటి విషయమే. అయినప్పటికిని తగు జాగ్రత్త తీసుకోబడ్డది అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :— అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఇక్కడ, మన రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు పాత city లో రెండు పక్షాలుగా వుండి ఈ విధంగా అల్లకల్లోలం తీసుకువచ్చినటువంటి రెండు పార్టీలు. చిత్రంగా యిప్పుడు ఒకే platform మీద నిలబడి ప్రశ్నలనేవి వేస్తుంటే చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది. ఇదే వద్దతి ఎప్పటికీ continue చేసినట్లయితే దేశంలో చాలా శాంతి ఏర్పడుతుందని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకొంటున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అదే కాదు, వారు చెప్పేదొకటి, చేసేదొకటి, దీనికి చాలా వున్నాయి కథలు. నేను ఎవరివైనా ఏ మాటన్నా కష్టం. Law and order ను maintain చేయడం మా జాధ్యత.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అది కాదండి. మీ పార్టీ వారే యిదంతా.....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు ఏ పార్టీయైనా సరే, ఏ పార్టీ, వాళ్ళు పార్టీ అనేటటువంటిది కాకుండా అసలు ఎవ్వరైతే law and order ని భంగపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారో వారెవరైనా సరే వారిపైన action తీసుకోవలసినటువంటి అవసరం వుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—అందరికీ ఒకటే చోట పడేసి లోపల తోసేస్తున్నారు. అదే వారు చేసేది.

Mr. Speaker ; -That is enough.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఇప్పుడు బాధపడేటటువంటి వాళ్లంతమంది గుడిసెలుగల పేద వారే, ఎంతో మందివి గుడిసెలు తగుల బెట్టారు. హిందువులని, ముస్లిములని కూడా ఇప్పుడు తగులబెట్టబడినవన్నీ గుడిసెలే, భవనాలు కాదు. ఈ పేద ప్రజల గురించి ప్రభుత్వం తీసుకున్న యాక్షను ఏమి? వాళ్లకు చేసిన సహాయం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— సహాయం చేసినారండి. కలెక్టరు ముందుగానే ఏదో సహాయం చేసినారు. ఆ తరువాత ప్రభుత్వం తరపున మేము 50 వేల రూపాయలు sanction చేయడం జరిగింది. ఇంతే కాకుండా ఇక్కడ City Congress Committee వారు కూడా కొంత డబ్బును వసూలు చేసి అక్కడ పేదలుగా వుండినటువంటి వాళ్లకు, మహమ్మదీయులు కానివ్వండి. ఎవరైనా కానివ్వండి, వాళ్లకు సహాయం చేయడం జరిగింది.

Sri Sultan Salahuddin Owaisi :— ****

Sri K. Brahmananda Reddy :—What shall I do Sir. I ignore it.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— ఈ దురదృష్ట సంఘటనలన్నీ అతి తీవ్రమైనవి. వీరిలోనే Pakistan Radio వారు broadcast చేసినట్లు కూడా తెలుస్తోంది. మరి వారికి యిక్కడ నుంచి ఏ sources వున్నాయో అది ఏదైనా తీవ్రమైనటువంటి special investigation కు ప్రభుత్వం పూనుకున్నారా? దానిలో ఏమైనా కృతకమృత్యులైనారా, వుంటే చెప్పారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వానికి కూడా పూనుకున్నాము. దానికి యింకా కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి బి. సరోజినీపుల్లారెడ్డి (మలక పేట్) :— దేశంలో వున్న ఉత్తమ నాయకులలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఒకరు. అటువంటివారిని ఓవారినీగాని ఇన్ని రోజులుగా, యింత గొప్ప Parliamentary అయ్యండి కూడా, అనుభవము వుండి కూడా, తెలిసివుండి కూడా యిట్లా మాట్లాడడం చాలా విచారకరం. వారు లేచి దానికి regrets చెప్పాలని నేను కోరుకున్నాను అధ్యక్షా!

Mr. Speaker— That is why the Chief Minister has ignored it.

Smt. Sarojini Pulla Reddy—That is misbehaviour. Sir.

**** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణం:— వారు యిప్పుడన్న remarks ఏమైతే వున్నవో అవి unparliamentary వాటిని expunge చేయడం మంచిది.

Mr Speaker—I will get it examined. Because he spoke in Urdu, I did not understand him.. I will get it examined. If there is any thing offensive and unparliamentary I will get it expunged. *

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— హైదరాబాదు మన భారత దేశం నడిపే డ్యూలో వున్న చాల ముఖ్యమైన కేంద్రాలలో ఒకటి, ఇటువంటివోట దఫ దఫాలుగా మతకలహాలు చెలరేగేటటువంటి సమస్యపై ప్రభుత్వం కొంచెం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఈ పట్టణంలో వున్నటువంటి సామాన్యమైనటువంటి ప్రజలను కూడ సమీకరించి, ప్రజాభిప్రాయం కూడ సేకరించి అన్ని రకాలైనటువంటి చర్యలు తీసుకొని ఈ మత కలహాలు నివారించడానికి తగినటువంటి ఆలోచన చేసి ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అదే ప్రయత్నమండీ. ప్రజా సహకారాన్ని తీసుకోవాలని, ఇట్లా ఒకా ఒకా ఉపన్యాసాలిచ్చేటటువంటి, అర్థంలేనటువంటి ఉపన్యాసాలు చేసేటటువంటి నాయకులను అద పులో పెట్టాలని, యిటువంటి ఉపన్యాసాల వల్ల ప్రజలను అనవసరంగా రెచ్చగొట్టేటటువంటి వాళ్లకు ఏమాత్రం అవకాశం యివ్వకూడదని, అటువంటి పత్రికలేమైనా వస్తే వాటిని బండ్ చేయాలని, ఇంకా రకరకాలైన ప్రయత్నాలు ప్రజల యొక్క సహకారంతో దేశంలో అన్ని మతాల ప్రజల మధ్య సామరస్యం కలిగి బ్రతకడానికి అవకాశం కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మన శాసన సభ కూడా దానిని సమర్థించమని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేసినప్పుడే మనం దేశంలో ఒక విధమైనటువంటి integration తీసుకొని వచ్చినటువంటి వాళ్లం అవుతాము. మతోన్మాదాలు ఎక్కడ వున్నప్పటికీని బాధ్యత సంఘానికి వుందని నేను మరచి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి:— అధ్యక్షా! ఈ మతోన్మాదాల వల్ల హైదరాబాదులో ప్రజలకు రక్షణ లేకుండా అయిపోయింది. ముఖ్యంగా ఈ ఇతైహదల్ ముస్లిమ్స్ పార్టీని అసలు ban చేసి ఎలక్షనులలో పోటీ చేయకుండా చేస్తే బాగుంటుందని నేను భావించుకున్నాను. అదొక్కటే కాకుండా అధ్యక్షా! వీగియొక్క ఉపన్యాసముల వల్ల ప్రజలను పూర్తిగా రెచ్చగొట్టి ఈ ధుర్మార్గాలకు పూనుకుంటున్నారు. అందుచేత దీనిని ban చేసి దీనిని ఆపవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇవన్నీ ప్రభుత్వము యొక్క నోటీసులో వున్నాయండీ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మన హైదరాబాదులో భారత దేశము యొక్క సంస్కృతి అన్ని వైపులా ప్రతిబింబిస్తున్నది అనే దానికి యీ హింసాకాండ ప్రతిబింబం కాకూడదు. హిందువులు, పార్సీలు, ఇంకా ఇతర భాషల వాళ్లు అందరం యిక్కడ వున్నాము. ఆ విధమైన సంస్కృతిని భారత దేశము మొత్తానికి కూడ ఒకే రూపంలో ప్రతిబింబించే టటువంటి ఐకమత్యాన్ని మనం నిర్మించాలని, దానితోటే పాటగా క్రింద వున్నటువంటి అమాయకులైన

సామాన్య ప్రజలకు మనము రక్షణ కల్పించాలి. అసలు పెద్ద పెద్ద నాయకులు పోట్లాడుకోవడమే గాని, క్రింద నున్నటువంటి అమాయకులైన సామాన్య ప్రజలు చాలా కష్ట సమస్యలకు గురవుతారు. అందుచేత క్రింద నున్నటువంటి అమాయక సామాన్య ప్రజలకు రక్షణ కల్పించినప్పుడే మన సంస్కృతికి పునాదు లేర్పడు తాయని, అందుకు ప్రభుత్వమేమైనా పూనుకోవాలని కోరుతూ, ఆ విధంగా వాళ్లకు రక్షణ కల్పించటానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—మన అదృష్టము కొద్దీ ప్రాదరాజాదు నగరం కాస్టాపాలిటన్ సీట్ అని గర్వపడుతున్నాము. అది మంచిదే. ఆ విధంగా ఇప్పుడు రిలిజియస్ మైనారిటీస్, లేకపోతే లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్ సహజంగా, సక్రమంగా మంచి ప్రభుత్వము క్రింద యేవిధమైనటువంటి డిస్క్రిమినేషన్ లేకుండా పున్నాయనే టటువంటి భావము అందరికీకూడా వుంది. కాని కొంత మంది నాయకులు ఈ వాతావరణాన్ని విష బీజాలు వేసి చెరుస్తుండేటటువంటి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. దానిని నిర్మూలించి వేయవలసిన వాళ్లత సంఘం మొత్తానికి వున్నదని నేను ఇదివరకే మనవి చేసినాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :—ఇది వరకు కొన్ని ఉర్దూ పత్రికలలో వచ్చినటువంటి చార్లను చూస్తే ఇక్కడనున్న అన్ని ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటులలోను కూడా పాకిస్తాన్ ఏజంట్లు వున్నారని తెలుస్తోంది. అంతేకాక, మంత్రిలకు, మంత్రిుల మధ్య, మంత్రిులకు ముఖ్యమంత్రి గారికి మధ్య, వాళ్లలో ఆచేక మొనటువంటి ఆభిప్రాయ భేదాలను సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. Pakistan కే మొత్తం మీద దీనిని capital చేసుకోవాలనే దుస్సంగల్పం వారు కల్గి వున్నారని చెప్పి తెలుస్తోంది. కొన్ని డిపార్టుమెంటులలో ముఖ్యంగా జనసంబంధ శాఖలో ఎక్కువగా ఈ ఏజంట్లు ఉన్నారని తెలుస్తోంది. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటిది. ఇది ప్రభుత్వము దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I take the information for what it is worth.

ANDHRAS EMPLOYED IN CORAMANDAL FERTILISERS

S. No. 2595-C—

S. No Q. No. 6533—V: Q:—Sarvasri T. S. Murthy and D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) what is the percentage of Andhras employed in Coramandal Fertilisers and their agents Parry & Company in their offices in Andhra Pradesh;

(b) is it a fact that existing Andhra Personnel are quietly relieved one by one from the posts to be replaced by people belonging to the community of the controlling offices; and

(c) if so, what steps do Government propose to take to protect the interests of Andhra Personnel?

స్వపసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి) :—అధ్యక్షా, Information పూర్తిగా లేదు. నావద్ద నున్న information తెలియ చేస్తున్నాను.

Coramandal Fertilizers లో managerial staff లో 62.5 percent Andhras. వున్నారని, non-managerial staff లో 86.54 percent వున్నారని చెప్పి వుంది. Factory వద్ద అక్కడ వుండి పని చేసేవాళ్లు 82 percent Andhras వున్నారని information వచ్చింది. Parry & Company వాళ్ళ దగ్గర managerial staff లో 71.43 percent అని, non-managerial staff 87.25 percent Andhras వున్నారని వచ్చింది. కాని దాంట్లో పున్న ప్రశ్న ఏమిటంటే ఇప్పుడు వుండే వాళ్ళను గురించి వాళ్ళు యిచ్చినవివరాలు information ను బట్టి కొంత మందిని చేర్చుకొని వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినప్పుడు సమయానుకూలంగా తీసేసినారనేది ప్రధానంగా సభ్యుల మనస్సులో వుండేదని వేసుకూడా కొద్దిగా విన్నాను. నేను ఇంకా ఎక్కువ వివరాలు తెప్పించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. సభ్యుల నోటీసులో కనుక ఫలానా ఫలానా వాళ్ళను చేర్చుకొని తీసేసినారని వుంటే ఆ వివరాలు కనుక నాకు పంపేటట్లుగా వుంటే నేను ఆ విషయంలో తగిన చర్య తీసుకుంటాను. I will be able to get more and particular information.

SHIFTING OF THE REGIONAL OFFICES OF DIVISIONAL
RADIO ENGINEERS

S. No. 2595-D—

S. N. Q. No. 6531-V: Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Janasambandha & Shramika Manthri be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government has ordered shifting of the Regional Offices of Divisional Radio Engineers from Kakinada, Cuddapah and Warangal to Headquarters at Hyderabad;

(b) whether this is a part of the scheme of the reorganisation of Janasambandha Sakha and whether there are any further plans; and

(c) if so, whether this does not involve over centralisation and concentration at the headquarters depriving the service facilities at various centres in the State and leading to unnecessary expenditure for service personnel and State?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—Regional Offices అంటే, ఏ region లో వాళ్లు ఉండి అక్కడ ప్రజలతో సంపర్కము పెట్టుకొని అక్కడ కార్యక్రమాలు చూచుకొనడం ధర్మం. అటువంటిది ఇప్పుడు ఈ Regional వాళ్ళందరినీ తీసుకు వచ్చి ఇక్కడ జన సంబంధ మంత్రిగారితో సంపర్కం పెట్టుకోడానికి ఇక్కడికి తీసుకు వచ్చింది, వారిని ఇక్కడ concentrate చేయడం ఎందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. వివరిస్తారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—వారికి కేవలం technical job మాత్రమే కాకుండా, administrative work కూడా వాళ్ళకు ఉంటుంది అనేటటువంటిది అనుభవమువల్ల తెలుస్తుంది. కనుక administrative point of view బట్టి వాళ్లు ఆ మొత్తంలో ఉండడమే కాకుండా, center లో ఉండే

administrative work కూడా చూచుకోవచ్చును అనే ఉద్దేశంతో ఈ మార్పు చేయడం జరిగింది. వీరి కార్యక్రమం జన సబబ్ కార్యక్రమం కాదండి. వీరి ఇంజనీరింగు work ఏదైతే ఉన్నదో, rural radio arrangements ఏదైతే ఉన్నాయో, దానికొగతు వారికి Assistants ప్రతి జిల్లాలో ఉన్నారు. వాళ్ళ పరికరాలు సరిచేసి order లోకి తీసుకువచ్చేటటువంటి పని పైన మాత్రం supervise చేస్తారు. అందుకే limited scope వాళ్ళది.

శ్రీ ప. విలాస గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు ప్రభుత్వము ఒక services విషయము ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ సంవత్సరంలో, Regional offices లో ఉన్నటువంటి వాళ్ళందరిని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చేటప్పటి కల్లా, ఆంధ్ర area లో ఉన్నవాళ్ళు ఇక్కడ హైదరాబాదు తెలంగాణా area అయినందు వల్ల, వాళ్ళందరినీ, regional priorities క్రింద తోలగించడం జరుగుతుంది. అట్లాంటిది Electricity విషయంలో జరిగింది. మేము చెప్పాము అది ఆతరువాత ఈ Department లో కూడా ఆ region వాళ్ళను ఇక్కడికి తీసుకు వస్తే, ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత వాళ్ళందరు retrench అవుతారు. అందువల్ల వారికి ఆ విధమైన నష్టము లేకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. Electricity విషయం వచ్చినప్పుడు Chief Minister గారికి, Electricity Board President కు చెప్పాము. వాళ్ళమైనా helpless గా ఉన్నారు. అందువల్ల వాళ్ళను ఇక్కడికి తీసుకురావద్దని, ఎందుకంటే వాళ్ళు ఉద్యోగాలు కోల్పోతారు, ఇక్కడికి తీసుకు వచ్చిన తరువాత help చేస్తాము అన్నా మీరులేదు, అది మాత్రం జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి ఇది మీకు తెలిసినదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—వారికి అన్యాయం జరుగకుండానే చేస్తామండి.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఇప్పుడు, వీళ్ళందరు rural radios ను supervise చేయడానికి నియమింప బడినారు. కాబట్టి వారిని ఇక్కడికి తీసుకొని వస్తే ఆ rural radios ను ఎట్లా ఇక్కడ supervise చేస్తారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Divisional officers ముగ్గురు మొత్తము 5 or 6 Districts కు ఒక Divisional Officer. District Assistant Engineers పైన supervision అన్నమాట District Assistant Engineer కు పట్టి supervisions చాలా మంది ఉన్నారు help చేయడానికి, గ్రామం గ్రామం చూచుకోడానికి.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—Hyderabad city లో ఉన్న offices లోకి రాయలసీమ నుంచి గాని సర్కారు జిల్లాల నుంచి గాని non-gazetted staff ను transfer చేయకూడదని అంటున్నారు. మరి ఇటువంటి offices ఇక్కడికి తీసుకు వచ్చినప్పుడు, ఆ రూలు మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తావా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అది నాదృష్టికి రాలేదు. Establishment మొత్తము transfer చేసినప్పుడు, ఆ establishment అంతా transfer అవుతుంది. ఏవరికైనా ఇబ్బంది ఉంటే, individual cases examine చేస్తాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—కడప, కర్నూలు ప్రాంతాలను దిగ్గరకు head-quarters కడపలో ఉన్నది. మరి ఆ చుట్టుప్రక్కల జిల్లాలలో గానీ, తాలూకాలో గానీ ఉంటే radio sets ను supervise చేయడం అక్కడ ఉండి చేయడం కంటే ఇక్కడ హైదరాబాద్ లో ఉండి చేయడం తేలిక అని ప్రభుత్వమయొక్క అభిప్రాయమా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Radios ను supervise చేయడం కాదంటే Radios ను చక్కవరచేటువంటి సిబ్బంది district level లో ఉన్నది. వారిపైన వీరు supervise చేయడం.

MINIMUM WAGES FOR THE LABOUR IN PRINTING PRESSES

S. No. 2595-E

S. N. Q. No. 6531-Y: Q:—Sri M. Venkata Narayana :—Will hon. the Janasambanda and Shramika Manthri be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Govt. have appointed a Committee to suggest minimum wages to the labour in Printing Presses;

(b) if so, whether the said Committee has submitted its report to the Govt.

(c) if so, the decision of the Govt. on the said recommendations; and

(d) the time required to implement the recommendations of the said committee?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) On account of certain technical flaw in the composition of the Committee, Government have been advised that the report and the recommendations of the Committee could not be acted upon. Government have, therefore, published draft proposals inviting objections and suggestions with respect there to. Scrutiny of the objections and suggestions received and other formalities are in progress.

(d) Does not arise in view of answer to clause (c) above,

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—మొత్తము అది అమలు పరచే దానికి ఎంత కాలము పడుతుంది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—Minimum wages fix చేయడానికి 2, 3 మాసాలు పట్టవచ్చునని అంచనా.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SURVEY OF VILLAGES IN NANDIGAMA TALUK FOR DIAMONDS

2555—

* 5989 Q.—Sri R. Butchi Rama Seshiah Sresty (Jaggayyapet) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that diamonds were available since ancient days in (1) Paritala (2) Kodavalikallu and (3) Moguluru and nearby villages of Nandigama taluk, Krishna District;

(b) whether the Government propose to conduct a survey for examining the matter; and

(c) if so, when the work will be taken up?

Sri B. V. Gurumurthy :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir. But the National Mineral Development Corporation (Government of India) is proposing investigation of different diamondiferous areas in the State. This area will be examined in due course after priorities are finalised.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్ఠి :—ఇది చాలా కాలం నుంచి, తొలకరి పర్లాలు కుగిసిన ఆ ప్రాంతంలోనే ఆ గ్రామాలలో వృక్షాలు ఆ demands తీసుకొని వేలాది రూపాయలు సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఆ విధంగా సంపాదించారు కూడా పూర్వము కూడా ఆ ప్రాంతములో కోహనూరు వజ్రము కూడా దొరికిందని ప్రతీతి. అది వెంటనే survey చేస్తే మన జాతీయవాదయాన్ని పెంపొందించడానికి బిలుగా ఉంటుంది. కాబట్టి తక్షణం survey చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వము survey, investigations చేయడు. ఇది వరకు Hyderabad Deccan Company అనేటూ వంటి ఒక Company వజ్రాలను అక్కడ సేకరించడానికి ప్రయత్నం చేసింది. కాని అక్కడ సుతృప్తి కరంగా వజ్రాలు కనబడక పోవడం చేత అది మూసివేయడం జరిగినది. geological survey of India వారు కూడా అక్కడ కర్నూలు అనంతపురంలో కూడా వజ్రాలు ఉన్నాయని investigation చేస్తున్నారు. మరి priorities ఏ విధంగా final చేస్తారో తెలియదు National Mineral Development Corporation కూడా systematic investigation ఈ diamonds గురించి చేస్తున్నారు. మరి వారి పర్యవేక్షణలో ఇది జరుగుతున్నది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు State మొత్తము diamonds survey చేస్తున్నారు. అని చెప్పుతున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో ఎక్కువ భాగము దొరుకుతున్నదండీ. వజ్రకరూరే కాకండా, ధర్మవరము తాలూకాలో కూడా దొరుకుతున్నాయి. కాబట్టి దానికి ప్రత్యేకంగా survey చేస్తే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—నేను మొదట్లో మనవి చేశాను. Geological Survey of India వారు ప్రస్తుతం investigation కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలో చేస్తున్నారు. వజ్రకరూరేగాని, ఇతర ప్రాంతాలలోగాని మరి ఆ investigation లో ఏదైనా సత్ఫలితాలు కనబడినట్లయితే తప్పకుండా వారు ఆ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు కోళ్లూరు area లో ఒకటి ఉన్నది; అంటే చాదాపు కృష్ణాజిల్లాకు ఆనుకొనే ఉన్నది. ఈ area లో అంతా కూడా, నా చిన్నకనంలో, అసలు permission ఇచ్చేదానికి కూడా ఒక condition పెట్టేశారు. First దొరికినటువంటి diamond ను అక్కడ ఉండే టుటువంటి జిల్లా కలెక్టరుకు ఇవ్వాలని. Rutherford ఉండగా, ఆ ఇచ్చినది

పమైన తక్కువైనదని ఆ permission నేను ఇవ్వనని అన్నాడు. అందువల్ల ఈ చిక్కులు ఉన్నాయి. అందువల్ల నేను మనవిచేశాడి, ఈ area అంతా చాలా ఖరీదైనది. ఊరికే పోతున్నది. అందువల్ల Central Government కు ప్రాసి ఈ area అంతా notify చేసి వర్షము రాగానే గవర్నమెంటు తరపున పమైన ప్రయత్నం చేస్తారా.

(శ్రీ) బి. వి. గురుమూర్తి :—నాకు వచ్చినటువంటి ఫోగట్టుబట్టి మన Mines and Mineral Section నుంచి "There are no known large deposits of diamonds nor any volcanic rock which is the host rock for diamonds. The old workings have to be deepened and have to be further examined below water level" అనేది information. మరి దానినిబట్టి వారు చూస్తారు అని నేను మనవిచేశాను. ఒక National Mineral Development Corporation వారు Geological Survey of India వారు మన మొత్తం రాష్ట్రం గురించి ఆలోచిస్తున్నారు. మరి దీనికి ప్రత్యేకత ఇవ్వడమే కన్నడమ. Priorities లో ఏదైనా వస్తే వారు ఆలోచిస్తారు.

APPORTIONMENT OF STATE EXPENDITURE BETWEEN ANDHRA AND TELANGANA

2264—

*1477-X Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided in 1967 to apportion the expenditure on common services and establishments at Head-Quarters be allocated in the ratio of 2 : 1 between Andhra and Telangana ;

(b) if so whether this is followed in the Housing Board ;

(c) if not, the reasons why this was not followed in the Housing Board in view of the fact that the staff was appointed in the ratio of 2 : 1 and the members were nominated in the same ratio and the houses were allotted to all people of the State ; and

(d) whether the Government consider to apportion the expenditure in the ratio of 2:1 between Andhra and Telangana from the date of constitution of Andhra Pradesh Housing Board ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir,

(b) No, Sir.

(c) & (d) :—The staff in the Housing Board was not appointed in the ratio of 2:1 and the members were not also nominated in that ratio. The entire expenditure incurred by the Housing Board has so far taken up housing schemes in Telangana region only. However, the Regional Committee has also raised a similar contention that the excess amount booked in the Second and Third Plans to the Telangana account for the state-wise schemes of the type executed by the Housing Board should be allotted as Telangana surplus in the Fourth Plan. This question is separately under consideration of Government.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—వారు అంగీరించారు. మేము నిర్ణయించాముగాని దానిని ఆచరణలో పెట్టడంలేదు అంటున్నారు. తెలంగాణా రీజియన్ లో కమిటీ కోరినట్లుగా యీ సంస్థపైన అయ్యే ఖర్చు ఉభయ ప్రాంతానికి కేటాయిస్తూ, తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఖర్చుచేయవలసిన డబ్బు న్యాయంగా అదే ప్రాంతానికి ఖర్చుచేసే వద్దతి పరిశీలిస్తామన్నారు—దానిని త్వరగా పరిశీలించి నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పరిశీలన చేయాలి. దానిలో ratio ఎట్లా ఉండాలి. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎట్లా ఉండాలి—ఇవన్నీ subsidiary questions ఉన్నవి. Instead of Putting a question and answering I would like to discuss with the Members of the Telangana Regional Committee later.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇందులో (a) కు 'yes' అంటే ఆ వివరాలు ఏమిటి? Proportion accept చేసినట్లు చెప్పారు. State Headquarters — ఆ వివరాలు చెప్ప గోర్తాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Headquarters లో ఉన్నటువంటిది 2 : 1 రేషియోలో apportion చేసుకోవాలని 1957 లో అనుష్ఠాపించి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Government head quarters లో అంటే directorates కూడానా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దానిలో ఏమేమి వస్తాయో వివరాలు లేవు. కావాలంటే సప్లయ చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—State hood head quarters, directorate levels లో ఖర్చుచేసే స్టేటుమెంట్, నుంచి ఖర్చు చేస్తున్నారా, లేక హైదరాబాద్ లో ఉన్న అన్ని ఆఫీసులు తెలంగాణాకు ఖర్చు వ్రాస్తున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అన్ని ఆఫీసుల ఖర్చులు తెలంగాణాలో వ్రాయడం అంటూ లేదండీ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అయితే ఎంప్లాయిమెంట్?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను సమాధానం చెప్పాను. Principal ఉన్నది. దానిప్రకారం employment allotment ఎట్లాఉండాలి. Housing Board అవీ ఆలోచించాల్సిన విషయాలు. తరువాత రీజియన్ కమిటీవారితో చర్చిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—(ఎ) కి సమాధానం ఆ కాఫీ ముస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—Common Services లో ఎంప్లాయిమెంట్ 2:1 అన్నారు ఒకటి కూడా తక్కువఅంటే ఖాళీలు అట్లాగే ఉంచుతున్నారు. పూర్తిచేయకుండా చాలాచోట్ల ఆఫీసర్ లో 2:1 గౌరవించవలసినదే. one కు కూడా సరిపోని పరిస్థితిలో ఆ ఖాళీ ఖాళీగానే ఉంచవలసిన అగత్యం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—ఈ మధ్య ఒక విధంగా complaint అనుకోండి, representation అనుకోండి, వస్తోంది. ఏమంటే ఈ 2:1 అనేదానికి లేకపోతే ఎక్కడయితే తెలింగాడా person ను employ చేయాలనేది సరిగా జరగడంలేదని ఒక representation ఉన్నది—ఈ మధ్యకూడ మేము అన్ని విషయాలు సేరించి చర్చించాము. చూస్తే కొంతగా ఉన్నది, అనుకోన్నంత మాదిరిగా representation చేసిన మాదిరిగా distortion లేకపోయినా కొంత వరకు ఉన్నది. అందువల్ల యీ మధ్య కేబినెట్ దీనిపై చీట్ చేసింది. వీరైనా సరే తెలింగాడా ఎంప్లాయిన్ కు యివ్వవలసిన భాధ్యత ఉంటే తెలింగాడా ఎంప్లాయిన్ లేకనే వాదంపైన యింకొకరిని appoint చేసుకొనడానికి పీలులేదనే నిర్ణయం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—కొత్తగూడెంలో థర్మల్ ఫవర్ స్టేషన్ రిజినల్ ప్రాజెక్టుగా డిక్లర్ చేసి అక్కడున్న ఇంధ్ర ఇంజనీర్స్ ను clerical staff ను కూడ retrench చేశారన్నారు, వాస్తవమా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—That is a separate question—అది ఒక వాదం ఉన్నది. Power generation కు సంబంధించి 2:1 ఉండాలని తెలింగాడా రిజియన్ కే ఉండాలా? ఒక వేళ 2:1 ఉంటే ఎంప్లాయిమెంట్ ఎట్లా ఉండాలి? లేదా ఆ విషయం consideration ఉన్నది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

REBATE TO TAX PAYERS

2556—

* 5824 Q.—Sri T. S. Murthy :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government propose to direct the municipalities in the State to give 5% rebate to the rate payers who pay their property taxes fully and in time ; and

(b) if so, will the Government issue a G.O. to that effect in the light of the suggestion made by the Chief Minister while inaugurating the 12th annual conference of Andhra Pradesh Chamber of Municipal Chairmen in Hyderabad ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

EXEMPTION OF BARBER AND DHOBIES FROM PROFESSION TAX

2557—

* 5144 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to issue a direction to the Municipalities to exempt the barbers and dhobies in municipal areas from profession tax and to make up for the loss sustained by increasing the percentage of the entertainment tax collected in each Municipality to 95% ; and

(b) if so, when will it be enforced ?

A :—

(a) No, Sir. But the question of exempting persons with an annual income upto Rs. 2,490/- and below from assessment to Profession tax is under consideration.

(b) Does not arise.

VENKATESWARA CO-OPERATIVE HOUSING SOCIETY, HYDERABAD

2558—

*4977 Q.—Sri S. Jagannadham :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any Co-operative Housing Society by name Sri Venkateswara Co-operative Housing Society Limited in Hyderabad;

(b) who are the members of Board of Directors of the said society;

(c) whether it is a fact that a sum of Rs. 2,21,500 was misappropriated by the said members of the Board; and

(d) if so, what is the action taken against them?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) The names of Board of Directors are as follows:—

(1) Sri A. Ramachandra Rao	President
(2) Sri V. Parthasarathy	.. Vice-President.
(3) „ K. Venkateswara Rao	.. Secretary
(4) „ Jayosena	.. Joint Secretary
(5) „ P. V. Satyanarayana	.. Treasurer
(6) „ V. Venkateswarlu	.. Director
(7) „ C. Narayana Rao	.. Director
(8) „ K. G. Patki	.. Director
(9) „ C. M. Narasinga Rao	.. Director

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

REDUCTION OF ENGINEERING STAFF

2559—

872 Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao :— Will the hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the total cut proposed by the Electricity Board in the engineering posts at all levels is of the order of 17 percent instead of 10 percent declared by the Government; and

(b) if so, what are the reasons for such staggering cut?

A :—

(a) No, Sir. The cut works out approximately to 15%.

(b) The reasons are:

(i) Completion of Civil and Electrical works in Kothagudem and Upper Sileru

(ii) Closure of uneconomic generating stations at Vijayawada, Visakhapatnam and at Hyderabad (Hussainsagar Power House).

(iii) Rationalisation of staff pattern.

(iv) Necessity to observe strict economy to make up the losses being sustained by the Electricity Board.

APPOINTMENTS IN ELECTRICITY BOARD

2560—

*1166 Q. —Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of new persons again recruited and appointed in the Electricity Board after the retrenchment under B. P. Ms. No. 214, dated 28-3-1967; and

(b) how many were further retrenched so far?

A:—

(a) The number of new persons appointed is 106.

(b) The orders issued in B. P. Ms. No. 214 dated 28-3-67 and subsequent suppression of posts on account of the completion and closure of certain works ultimately resulted in the retrenchment of the following staff:

Junior Engineers (Elect. & Mech)	..	46
Supervisors (Elect. & Mech)	..	60
Supervisors (Civil)	..	72
Draughtsmen, III Grade	..	40
Tracers	..	36
Lower Division Clerks	..	244
Typists	..	56
Bill Collectors	..	41
Attendants	..	4
Peons	..	318

D. A. TO WORKERS OF UPPER SILERU PROJECT

2561—

* 1402 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether increased dearness allowance is not being paid to workcharged establishment working in Upper Sileru Hydro-electric Project, Visakhapatnam district; with effect from 1-4-1967 while it is paid to all other categories;

(b) whether emergency clerks working in the Civil Circle of the Upper Sileru Hydro-Electric Scheme are not being paid increments since the last two years; and

(c) if so, the reasons therefor?

A:—

(a) All the members of the workcharged establishment have since been paid the enhanced Dearness Allowance except eleven retrenched workers whose addresses are not known. A list of these workers has been given to the local leader of the workers' Union by

the Superintending Engineer in person to obtain their addresses. Payment will be arranged to the eleven workers on receipt of their addresses;

(b) Increments due to emergency clerks have been sanctioned except in respect of a few Lower Division Clerks; and

(c) Increments to the few individuals could not be sanctioned for want of satisfactory service certificates from the officers under whom they worked.

ELECTRICITY TO IRRIGATION IN DRY AREAS

2562—

* 1475 (N) Sarvasri M. B. Raja Rao and P. Venkatesan:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are aware large supplies of electricity should be made available for encouraging irrigation in dry areas; like Madakasira and Kalyandurg taluks of Anantapur district in view of scarcity of rain fall and absence of major irrigation source, and

(b) if so, whether the Government propose to make special allotments of electricity supply to the said areas?

A :—

(a) The matter relates to the APSE Board and the Board keeps in view the special needs of such dry areas as those referred to in the question while drawing up rural electrification programmes. 9 villages in Madakasira taluk and 11 villages in Kalyandurg Taluk of Anantapur District have been included in the rural electrification programme for 1968-69.

(b) A draft special plan has also been prepared for the development of Anantapur District which is considered to be the hard core of the drought affected areas of the State and sent to the Government of India. Rural Electrification is one of the special sectors of the special development programme.

CEMENT POLES FOR ELECTRICITY EXTENSION

2563—

* 797 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether cement poles are being prepared for electricity extension purposes; and

(b) the number of said poles prepared in various circles in the year 1966-67?

A :—

The Answer to the question is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

[(Vide Answer to L. A. Question (Starred) No. 797 (* 2563)]

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) R.C.C. poles are manufactured by Electricity Board for the purpose referred to.

(b) The number of poles manufactured in various circles during 1966-67 is furnished below:

Circle.	No. of poles.
(1) Operation Circle, Visakhapatnam.	4343
(2) Operation Circle, Vijayawada.	12,734
(3) Operation Circle, Anantapur.	9,159
(4) Operation Circle, Nellore.	9,662
(5) Operation Circle, Warangal	2,519
(6) Operation Circle, Hyderabad.	2,099
(7) Operation Circle, (Rural), Hyderabad.	2,805

ELECTRICITY SUB-STATION AT PAMARRU

2564—

* 789 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the investigation has been completed for the construction of electricity sub-stations at Pamarru and Vinjamur in Nellore district ;

(b) the estimated expenditure for the construction of the sub-stations in clause (a) ;

(c) when the work will be taken up and completed ; and

(d) the number of villages to which electricity will be supplied by the respective sub-stations ?

A :—

Investigation for the construction of Vinjamur Sub-station has been completed. The estimate for the construction of Sub-station at Pamarru is under formulation.

(b) The estimated cost of Vinjamur Sub-station is Rs. 5-06 lakhs. The estimated cost of the Pamarru sub-station can not be known now as it is still under preparation.

(c) The works will be taken up as and when the position of funds of the A. P. State Electricity Board improves. It may not be possible to indicate at this stage when exactly they will be taken up.

(d) 18 villages including Vinjamur will be supplied with electricity under the Vinjamur Sub-station and 11 villages including Pamarru under Pamarru Sub-station.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :—Sarvasri Badri Vishal Pitti, Ramanatham, Jayanarayanaraju, Janga Reddy, Gopalakrishnayya and C.V.K. Rao have given notice for two-hour discussion under Rule 70. It reads like this :

“I intend to raise a discussion on the situation pertaining to religious communalism—an issue of urgent public importance which I request may kindly be included for discussion in the House on 10-7-68. A note explaining reasons for raising this discussion is enclosed herewith. No concrete steps have been taken in the country in general and in Andhra Pradesh State in particular to solve the problem of religious communalism. The ugly form of this problem is frequently rearing up in the shape of disaffection, arson and looting and at times even deaths of innocent people. A feeling of insecurity pervades among the citizens of Hyderabad because of the intensity of religious fanaticism still prevailing. This problem should be tackled with sincerity and with a sense of urgency at political, administrative and social levels. It is the bounden duty of this Assembly to discuss this issue in order to make it clear to the public that this House which is the reflection of the people is very alert about this disquieting problem and is determined to solve the same at all levels.”

Sri K. Brahmananda Reddy :—If it does not lead to any acrimonious debate—one throwing the blame on the other and trying to further vitiate the atmosphere—purely from the merits of the question, as a national integration issue, as an issue which has to be fought by all of us in every place in India including our place, I have no objection, Sir.

శ్రీ కె. రామనాథం (మచిలీపట్నం) :—అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిస్టరుగారు చెప్పినట్లు మత సామరస్యం కోసం యీ డిస్కషన్ కోరడం జరిగింది. National integration దృష్టిలో పెట్టుకొని దానికి ఏ విధంగా దోహదం చేయగలుగుతాము, మత సామరస్యం కలుగజేయగలుగుతాము—అనే విషయాలు ఆలోచించుటకు యీ రెండు గంటల చర్చ కోరబడింది. అంతేగాని ఒకరిపైన ఒకరు ఆరోపాలు చేసుకొనడం, ద్వేషాలు పురిగొల్పడం మా ఉద్దేశం కానేకాదు. ఇప్పుడున్న దుర్గతి ఎక్కువచేయకుండా తగ్గించడానికి కావలసిన మార్గాలు వెతకడానికి, సామరస్యం సమకూర్చడానికి దోహదం చేసేందుకే యిది ఉద్దేశించి కోరబడింది. ఇక్కడ మొంబర్లు సదుద్దేశంతో చర్చలు జరిపి, ఏ మాత్రం మితిమీరకుండా, సామరస్యానికి సంబంధించిన విషయాలే మాట్లాడతారని, దానికి two hours discussion కు తమరు అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పె.ఎస్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన సమస్య. జాతీయ సమగ్రత integration కొరకు యీ మధ్య కాశ్మీరులో జరిగిన మహా సభ నిర్ణయాలు ఆచరణలో పెట్టవలసిన కాధ్యత మన రాష్ట్రంలో కూడా మనపైన ఉన్నది. పైదరాబాదు పట్టణం చాల ముఖ్యస్థానం. ఈ మధ్య ఏర్పడిన దుర్దృష్ట వాతావరణం చక్కబెట్టి పైదరాబాదు పట్టణంలో మంచి వాతావరణం అభివృద్ధి చేయడానికి యావత్తు రాష్ట్రంలో సద్భావం తీసుకురావడానికి అవకాశంగా యిది అంగీకరించాలి. కొన్ని సందర్భాలలో విషయాలను చర్చించేటప్పుడు వాస్తవ సత్యాలు చెప్పవలసి వస్తుంది. అవి విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టిన నే

విధంగా భావించక మన రాష్ట్రంలోను, యావత్ భారత దేశంలోను జాతీయ సమైక్యత అభివృద్ధి చేయుటకు శాసన సభ పూనుకోవడం అవసరం కాబట్టి దీనికి రెండు గంటల చర్చ అనుమతించవలెనని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I will take a decision in consultation with the Leader of the House as well as the Leaders of the Opposition Parties.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సిం పేట) :—నిన్న జరిగినటువంటి సమస్య విషయంలో ruling లో హరిజనులకు general గా పాఠ కష్ట సుఖాలు చెప్పుకోడానికి ఎవరైనా అడిగితే అడగవచ్చు అలా ఆలోచించవచ్చున్నారు.

Mr. Speaker :—Please ask me separately. I have already made my observations and that was in pursuance of a decision taken in the Business Advisory Committee. అక్కడ జరిగినటువంటి విషయాలన్నీ మూర్తి గారు విశదంగా చెప్పారు. జరిగినటువంటి విషయం సన్నటితో అయిపోయింది. దానిని గురించి ఏమి చెప్పదలచుకోలేదు మరల వచ్చిన ఆవిషయం గురించి అవసరం అనుకొన్నప్పుడు ఆలోచిస్తాను. I will consider about it.

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—అది చీఫ్ మినిస్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—I only say that the Leader of the House may in consultation with the leaders of the Opposition parties take a decision.

Sri C. V. K. Rao :—An urgent matter I want to bring to your notice.

Mr. Speaker :—Please send a notice.

Sri C. V. K. Rao :—A special.. . . .

Mr. Speaker :—I am not allowing him.

Sri C. V. K. Rao :—A special branch Officer.. . . .

Mr. Speaker :—Kindly sit down and send notice. He will not be heard and I am not going to give him permission.

[Sri C. V. K. Rao rose in his seat]

Mr. Speaker :—Will he kindly resume his seat?

[Sri C. V. K. Rao again rose in his seat.]

Sri G. Latchanna :—It is a serious matter. If the member's allegation is correct, it is a serious matter, Sir, to be dealt with now.

Mr. Speaker :—Sit down first. What is the matter?

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—Special Branch Officer వచ్చి notes తీసుకుంటున్నాడు.

Mr. Speaker :—Where?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన గుమ్మం దగ్గర.

Mr. Speaker :—I may tell him one thing. Inside the Legislature, he can bring it to my notice. Outside, whoever is there, I am not concerned.

Sri C. V. K. Rao :—It is in the premises of the Assembly.

Mr. Speaker :— If any outsider is here inside the Legislature in the House. I can certainly take action against him.

Sri C. V. K. Rao :— He was sitting in the chair Sir. He could have as well marched into this.

Sri B. Ratnasabhapaty (Rajampet) :— I humbly submit for your consideration. A man is sitting here and taking notes.

Mr. Speaker :— I will consider about it and see what action can be taken against him. Let us see whether he has committed any kind of irregularity on offence or whatever it is.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అసెంబ్లీ అంటే ఏదో define చేస్తే సరిపోతుంది off and on వస్తూ ఉన్నది. అసెంబ్లీ అంటే ఈ 4 గోడలనుద్దేశా, స్పీకర్ గారి room ఉన్నదా లేదా? నిన్న చీఫ్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు.

Mr. Speaker :— It is unnecessary for me to explain what 'House' means or what the precincts of the House means particularly to hon. Member like Mr. Madhava Rao.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— Sub-Inspector అక్కడ ఉన్నారు. మళ్ళీ యిక్కడ C. I. D. వారు ఉంటున్నారు

Therefore, now we are also having privileges here and what is privilege is becoming non-privilege by these things.

Mr. Speaker :— I will consider about it. There are three matters under Rule 74.

[Sri B. Ratnasabhapaty rose in his seat.]

Mr. Speaker :— I will consider about it. I have said straight-away I cannot take any decision. He has brought it to my notice. Let me find out, who that man is and why he has come there and why he has come there and what action we can taken against him.

Sri B. Rathnasabhapaty :— Some of us had to function under threat every minute.

Mr. Speaker :— Known the definition of Assembly premises is.

Sri B. Ratnasabhapaty :— Exactly Sir.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— నిన్న తెలిసినటువంటి ఆఫీసరుగారు వస్తే అడిగాను ఎందుకు వచ్చానని? చూడడానికి వచ్చాను అన్నాడు.

Mr. Speaker :— So, Mr. Venkatanarayana himself is giving .

శ్రీ కి. లచ్చన్న :— వెంకట నారాయణగారి సాక్ష్యం వల్ల వచ్చాడు అనేది భాయం అయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— Raise చేసినది మీరే సమాధానం చెబుతున్నది మీ మెంబర్. It is all right. We will consider about it. Now there are three matters under Rule 74.

శ్రీ హామిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ మనిషి వెళ్ళిపోయాడు ఎవరిని విచారించామా అని ఆలోచిస్తున్నాము. నారాయణగారు ఫలానా వాడు వచ్చాడు. నేను ఎటుగొన్నాను అని చెప్పారు. మనిషి కూడ తెలిసిపోయాడు

Premises అనేది యిదివరకు లోక్ సభలో define చేశారు. తరువాత మనం define చేశాము. క్రొత్త rules లో include చేశాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లోక్ సభలో ఉంటే ఉండవచ్చును, మన rules లో definition ఎక్కడా లేదు. House ను గురించి definition ఉన్నదేమో నాకు తెలియదు. Premises గురించి there is no definition.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇంతకుముందు రెండుసార్లు వచ్చినవట. ఒకప్పుడు అయ్యదేవర కాశేవరరావుగారు యిక్కడ స్పీకర్ గా ఉండగా అడిగారట. అప్పుడు compound వరకు ఉండేది మొత్తం అని చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Ruling ఏదీనా యిచ్చారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఒక precedent ఉన్నది.

Mr. Speaker :—I will go through that.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—రెండవది యంతకుముందు arrest చేసినప్పుడు తమరే ఆలోచించారు.

Sri P. V. Narasimha Rao :—There are two demarcations of the House for different purposes. You may kindly get through the relevant rulings of the Parliament and give a ruling later on. We cannot discuss it here.

శ్రీ బి. రత్నసభావతి :—మంత్రిగారు చాలా ముఖ్యమైన విషయం చెప్పారు. సరసింహారెడ్డిగారి arrest విషయంలో తమరు ruling యిచ్చారు. Compound, premise మొత్తందానిలో కీసుకువచ్చారు, మేన్ పార్లమెంటరీ ప్రొసీజర్ లో పార్లమెంటు ఏమిటి అనేది clear గా define చేశారు. మన పార్లమెంటులో కూడా definitions వచ్చాయి. మనకు యిప్పుడు adhoc rules లో చేర్చారు.

Mr. Speaker :—That issue was entirely different from this issue. That was a case where a Member of the Assembly was arrested within the precincts of the Assembly. Here is a case where no arrest has taken place. Some member of the C. I. D. Department is present in the precincts.

Sri C. V. K. Rao :—He is sitting in the chair at the gate Sir.

Mr. Speaker :—Whatever it may be.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Secretary to the Hon'ble Speaker says that he is his translator.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :—కేకలు వేసినప్పుడు సెక్రటరీగారు గలగల వచ్చి యిక్కడ కూర్చున్న ఆయనను గురించి మాట్లాడుతున్నారు. బయట కూర్చుని వ్రాసుకొని వెళ్ళిపోయిన ఆయనను గురించి కాదు.

శ్రీ ఆహమ్మద్ హుస్సేన్ :—సలా ఉద్దీన్ ఒవాసిగారు మాట్లాడుతూ ఉంటే ఆ time లోనే పరచా వెనకాలు note చేస్తూ యిక్కడ కూర్చున్నాడు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Our friend seems to think....

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన reporter dictate చేస్తూ ఉంటే వ్రాసుకుంటూ ఆయన యిక్కడ కుర్చీలో కూర్చున్నారు. నేను స్థలంగా చూశాను,

Calling attention to matters of urgent public importance: 9th July, 1968, 57
 re: Misbehaviour of a C.R.P. constable with a woman at Chandrayanagutta, Hyderabad.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇక్కడ వచ్చే తే మాట్లాడుతారో అవన్నీ record అయిఉన్నాయి. ఆయన యిక్కడికి వచ్చి record చేసుకోవలసిన పని లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అంతేనండి జాచేమిలేదు. అసలువిషయం యిక్కడికివచ్చి యివన్నీ copy చేసుకొనేటట్లయితే.....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎవరిని చూచినా policemen అనుకుంటున్నారు.

[Many Members rose in their seats.]

Mr. Speaker :— If hon. members what to have their own way of doing things, my presence is unnecessary.

Sri C.V.K. Rao :—You are always threatening us.

Mr. Speaker :— If Members take my permission and speak it is well and good. Other wise my presence will be unnecessary and they can do things as you please.

[Sri C.V.K. Rao Rose in his seat.]

Mr. Speaker :— I have been telling, I will examine this matter, enquire into it and see what action has to be taken and still members are getting up and going on speaking as they like. I am so sorry. Unless some order and discipline is maintained in this House, I do not think it will be virtually possible for me to get on with the proceedings. I gave an assurance that I will get it examined and enquired into and see what action is taken against the person responsible. Now There are three matters under rule 74 The first one is given notice of by Sri Sultan Salahuddin Owaisi, Sri Khaja Nizamuddin, Sri Ahmed Hussain, Sri Kaja Kamanatham, Sri Vavilata Gopalakrishnayya and Sri Maley Venkatanarayana. This is to call the attention of the Chief Minister regarding misbehaviour of C.P.P. Constable with a woman at Chandrayanagutta, Hyderabad.

Sri D. Venkatesham :— We want the definition of the word 'premises'. That is the information required.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : MISBEHAVIOUR OF A C.R.P. CONSTABLE WITH A WOMAN AT CHANDRAYAGUTTA, HYDERABAD.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - مسٹراسپیکر سر - میسر میں سی۔ پی۔ آر۔
 اس سے پہلے دو تین وقت ایسے واقعات ہوئے کہ عورتوں کو چھیڑا گیا - عورتوں کو
 وہاں سے اٹھا کر لے آیا گیا - اس کے باوجود کسی قسم کی کارروائی نہیں کی جاسکا
 نتیجہ یہ ہے کہ میسر میں ایک مسلم عورت پر برقعہ پہنے ہوئے اپنے شوہر کے ساتھ
 جلیوہی تھی - اسکو سی۔ پی۔ آر۔ کے چند جوانوں نے اٹھا کر لیجانے کی کوشش
 کی اور لوگوں کو ہاں جمع ہوئے ماسکے بعلسی - پی۔ آر۔ کے اور چند کانستبل جمع ہوئے

Calling attention to matters of urgent public importance:

re: Misbehaviour of a CRP constable with a woman at Chandrayanagutta Hyderabad.

ان لوگوں پر گولی بھی چلائی گئی۔ ایک کے گردن میں گولی نکلی لیکن وہ بچ گئے۔ آج بھی وہاں گڑبڑ ہو رہی ہے وہاں کسی اور کو گرفتار نہیں کیا گیا بلکہ میسرم کے لوگوں کو ہی گرفتار کیا گیا۔ عورتوں کو بھی انہیں کے اٹھایا گیا اور گرفتار بھی انکو ہی کیا گیا۔ حکومت چونکہ دلچسپی نہیں لیتی جسکا نتیجہ یہ ہو رہا ہے حکومت کو توجہ بھی دلائی گئی تھی کہ سی۔ پی۔ آر۔ کو جو میسرم میں ہے اسکو وہاں سے ایک میل دور ہٹایا جائے لیکن ایسا نہیں کیا گیا جسکی وجہ سے ایسا ہو رہا ہے۔ حالیہ جو جھڑپ ہوئے۔ اس میں بھی کچھ نہیں کیا گیا جسکی وجہ سے پولیس کی ہمت بھی یہاں تک بڑھ گئی ہے کہ عورتوں کو اٹھا کر لیجا یا جا رہا ہے۔ حیرت کی بات ہے کہ کہ ان ہی لوگوں کی عورتوں کو اٹھا کر لیجائے اور انہی کو گرفتار کیا جاتا ہے۔ میں کہوں گا کہ میسرم میں جو کہ سی۔ پی۔ آر۔ کا ہے اسکو وہاں سے برخواست کریں۔

శ్రీ కె. రామనాథం:— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి కేంద్రస్థానం అయిన హైదరాబాదులో, పోలీసు అధికారులు ఎందరో ఉన్న హైదరాబాదు పట్టణంలోనే చాంద్రాయణగుట్టలో 30 వ తేదీన జరిగిన ఘటనం చాలా విచారకరమైనది. ఎవరయితే లా అండ్ ఆర్డర్ కాపాడాలో వారే లా అండ్ ఆర్డర్ ను వయ్యుతేట్ చేస్తూ ప్రజలపై దాడిచేకారని మరునాడు పత్రికలలో చూచి చాలా విచార పడ్డాము. అక్కడ ఒక ఆడమనిషిపై అత్యాచారం జరగడం, సహజంగా ప్రజలు వుద్రిక్తులు కావడం, వారు గుమికూడితే రిజర్వుపోలీసువారు వారందరినీ బాటలు తీసుకుని బాదడం, తరువాత పోలీసువారు వచ్చి ఫైరింగ్ జరపడం, అందులో 20 మంది గాయపడడం జరిగింది. ఇదిచాలా హృదయవిచారకరమైన ఘటనం. నిజంగా పోలీసులలో క్రమశిక్షణలోపించడంవల్లనే యివంతా జరుగు తున్నది. ప్రజలు చాలా భీతావహులై వున్నారు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో చాలా కఠినమైన చర్యతీసుకోవాలి. రిజర్వు పోలీసు వారు పోలీసులలాగా గాకుండా యితరంగా, వ్యక్తిగతంగా ప్రజలతో తలపడిన విషయం గమనించి ఆ రిజర్వుపోలీసులపై తగినచర్య తీసుకుని యికముందు యిటువంటివి జరగకుండా వుండేట్లుగా పోలీసులు చాలా డిస్టిన్తో వుండేట్లుగా చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ యీ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అధ్యక్షా, చాంద్రాయణగుట్టదగ్గర సెంట్రల్ రిజర్వు పోలీసు కాంప్ వున్నది. అందులో యిద్దరు పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ కలిసి రాత్రిపూట ఒక ఆడ మనిషిని ఒకతను స్వయంమూసి లాక్కు పోవడం చెండావ అతను ఆమెను పట్టుకోవడం చెరచాలనే ఆఖిప్రాయంతో తీసుకుపోవడం, అక్కడవున్న జనం అన్యాయం అయిపోతున్నదని కేక విని అక్కడికి వచ్చేప్పటికి వారు ఏమీ చెయ్యడానికి వీలేక వారిని కొట్టడం జరిగింది. ఒక ఆడ శరణిని

Calling attention to matters of urgent
public importance :
re : Misbehaviour of a CRP constable
with a women at Chandrayanagutta
Hyderabad.

9th July, 1968 59

పట్టుకుంటే సెంటిమెంటు ఏ విధంగా వుంటుందో తమకు తెలుసు. తర్వాత మొత్తం రిజర్వ్ అంతా వచ్చింది. ఆ తరువాత స్టేట్, సివిల్ పోలీసు వెళ్ళినదని తెలుస్తున్నది. సెంట్రల్ పోలీసు వెళ్ళినదానిపై క్లిష్టమి చర్య తీసుకున్నారు? ఆ డ్యూటీలో వున్నవారంతా వచ్చి తుపాకులు కాల్చడం—యీ విధంగా disorder వస్తే దాని ఫలితం ఎట్లా వుంటుందో సీరియస్ గా ఆలోచించి యిటువంటి పొర పాట్లు జరగకుండా వుండే విధంగా తగు చర్యలు తీసుకొనవలసివుంటుంది. ఈ విధంగా జరుగుతూవుంటే ప్రజలకు ఏమి అనిపిస్తుంది? సివిల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మొరేల్ కు చాలా డెబ్బ తగులుతుంది. ఇందుకు బాధ్యులైనవారిపైన, అక్కడకు వచ్చి యీ విధంగా ప్రవర్తించిన పోలీసువారిపైన తగిన శిక్ష విధిస్తూ చర్య తీసుకోవాలని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకట నారాయణ :— అధ్యక్షా, దీనిని గురించి ఎక్కువ విన వలసిందేగాని, చెప్పవలసిందేమీ లేదు. ఒకానొకరు మోక్షాదుతూ ఎత్తుకుపోబడిన స్త్రీ ముస్లిం అన్నారు. అక్కడే వున్నది danger అంతా. హిందూ—ముస్లిం అనే యిటువంటి విషాన్ని కలిపే తర్వాన్ని ఆకట్టుకో. దీనిని గురించి ఎక్కువగా మేము చెప్పడంకంటే ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటో ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే వినాలనుకుంటున్నాం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 29-6-68 రాత్రి 8-30 గంటలకు శ్రీమతి సద్దార్ బీ ఆమె భర్తతో— శ్రీ అహమ్మద్ బీఆలి— చాంద్రాయణ గుట్టనుంచి వారి యింటికి తిరిగి వస్తున్నారు. ఆ చాంద్రాయణగుట్ట out-post యింకా వంద గజాల దూరం వుండగానే హరిభజనసింగ్—కానిస్టేబుల్—చాంద్రాయణగుట్టలో station చేసిన సెంట్రల్ రిజర్వ్ పోలీసుకు చెందినవాడు—అతను, యింకొక ఆయిదుగురు తిరిగివస్తూ— మస్టీలో—యీ అడమనిషిని, ఆమె భర్తని చూసి out-raged her modesty-over sex ఏమైనా చేశారేమో! అప్పుడు ఆ woman, ఆమె భర్త కేకలువేశారు. అక్కడి యిద్దరు కానిస్టేబుల్స్, చాంద్రాయణగుట్ట out-post కు సంబంధించినవారు వెంటనే వెళ్ళి యీ హరి భజనసింగ్ అనే వాడిని— పరుగెత్తుతూ వుంటే out-post కు— station కు— తీసుకు వచ్చారు. ఈ భారాభర్తలను కూడా out-post station కు తీసుకు వచ్చారు. సుమారు 9-30 గంటలకు యీ సంగతి తెలిసి 200 మంది మహమ్మదీయులు కర్రలు, iron rods తీసుకుని out-post దగ్గరకు వెళ్ళి, out-post ను attack చెయ్యాలని, పోలీసు కస్టడిలో నుంచి హరిభజనసింగ్ ను తీసికెళ్ళాలని ప్రయత్నం చేశారు. అది వచ్చిన బ్రతుల్ A.P.S.P. Platoon under the charge of Head Constable Razack Ali, ఇంకా ముగ్గురు కాన్స్టేబుల్స్, హెడ్ కాన్స్టేబుల్స్ ఇంకొక 5 మంది కాన్స్టేబుల్స్ అక్కడకు 9-45కి వచ్చేశారు. ఈపోలీసు రియిన్ ఫోర్సు మెంటు వచ్చిన తరువాత ఆ వచ్చిన మాజీ వయలెంటుగా టరన్ అయిపోయి జేయడం, ఆ అవుట్ పోస్టులో చేరి they wanted to forcibly

re : Misbehaviour of a CRP constable with a woman at Chandra nagutia Hyderabad.

remove that constable who was in the out-post. Due to stone throwing One Armed Reserve Sub Inspector, 3 Police Constables of the A P. S. P. received injuries, Sir. The mob also severely beat 10 C. R. P. Personnel who were passing that way. సిట్టయేషన్ గ్రేప్ గా మారింది కాబట్టి Razack Ali who was in-charge of the party ordered lathi charge after due warning. వార్నింగ్ ఇచ్చిన తరువాత లాటీ ఛార్జీ ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. అది ఇన్ఫెక్టివ్ అయిపోయింది. అక్కడకు చేరి మాట్ యంకా అవుట్ పోస్టులోకి ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు. లాటీ ఛార్జీ నిరుపయోగమైనప్పుడు మళ్ళా వార్నింగు ఇచ్చి ఫైర్ ఓపెన్ చేయవలసిందని ఆర్డరు ఇచ్చారు. వార్నింగు ఇచ్చి ఒక బ్లాంక్ రౌండ్ ఫైర్ చేశారు. ఆ బ్లాంక్ రౌండ్ ఫైర్ చేసినప్పటికీ వారిపైన ప్రభావం పడలేదు. Then three live rounds were fired under the orders of the Head Constable Razack Ali. అప్పుడు మాట్ డిస్ పర్స్ అయిపోయింది, సిట్టయేషను ట్రాటోలులోకి వచ్చింది. అద్దుల్ బీన్ సయ్యద్ అనే సుమారు 50 సం.ల ఆయన మెడకు వెనుక భాగంలో బుల్లెట్ ఇంజరీ అయింది He was admitted as in-patient in Osmania Hospital. లాటీఛార్జీ వల్ల యీ మాట్ లో వున్నవారు నలుగురికి చెబ్బలు తగిలాయి. అందులో ఇద్దరిని ఇన్ పేమెంటుగా బ్రీట్ చేస్తున్నారు, ఇద్దరిని అవుట్ పేమెంటుగా బ్రీట్ చేశారు. సి. ఆర్. పి. కాన్ స్టేబిల్ యీ క్రౌడ్ కొట్టిన కాన్ స్టేబిల్ ను కూడ ఇన్ పేమెంటుగా అడ్మిట్ చేశారు. 19 మంది పోలీసు వారు ఇతరులు యీ సంఘటనలో చెబ్బలు తిన్నారు. రెండు గుండులు పెట్టారు. They are in Crime No. 79/68 under Section 354 I. P. C. outraging the modesty of a woman, and in crime No. 80/68 under Sections 148, 149, 324, 332, 307 etc., చత్రినాకా (Chatrinaka) పోలీసు స్టేషనులో రిజిస్టరు చేశారు. 7 మందిని అరెస్టు చేశారు. ఈ అరెస్టు చేసినవారిలో హరిభజన్ సింగ్ అనే యీ కాన్ స్టేబిల్ కూడ ఒకడు. వీరిని జడిషియల్ కస్టడీకి రిమాండ్ చేశారు. వేరే ముగ్గురు వర్సన్స్ సెంట్రల్ రిజర్వు పోలీసు కాన్ స్టేబిల్స్ పైన కంప్లెయింట్ ఫైల్ చేశారు. పోలీసు వారు రిజిస్టరు చేసుకొని ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తున్నారు.

ఈ సందర్భంలో నేనొక్క విషయం మనవి చేయాలి. అది ఫాక్ట్స్ పైన ఇటువంటి సంఘటన జరిగినప్పుడు—ఇది పోలీసు కాన్ స్టేబిల్ చేసిన విషయంపైన వచ్చిన పేర్కొని అని తెలుస్తోంది మనకు. పోలీసు కాన్ స్టేబిల్ ఇక్కర్లుడైతే తప్పుకుండా శిక్షింప బడతాడు. కాని ఇటువంటి సిట్టయేషను ..... It may be a Hindu woman or a Muslim woman or some other woman in some other connection, not necessarily cases of this type or it may be a small quarrel between Hindu or Muslim, or Muslim or some other person. సాఫై టోల్ ఇంజనీరు వుండేప్పుడు వరైనా జరిగితే కమ్యూనల్ కలర్ ఇవ్వడం ప్రమాదకరమైన విషయం. అది వచ్చిన సంగతి. సంఘంలో 16 లక్షల మంది ప్రజలు యిక్కడ వున్నప్పుడు అందులో 5-6 లక్షల మంది మహిళలు, పది లక్షల మంది హిందూస్—ఇతరులు వున్నప్పుడు—పిల్లలు ఇడుకుంటూ వుంటారు, మనుషులకు, సంబంధ బాంధవ్యములు.

Calling attention to matters of urgent
public importance :
re : Misbehaviour of a CRP constable
with a woman at Chandranagutta
H, derabad.

9th July, 1968

61

అనేక వ్యాపారాలుంటాయి, అనేకం రకరకాలుగా వుంటాయి. ఎవరో ఇద్దరు
తగాదా పడినంత మాత్రాన వాడు హిందూస్ అయితే బ్రహ్మాండంగా హిందు
వులకు ఏదో జరిగిందని, మహమ్మదెన్ను అయితే వారికేదో బ్రహ్మాండంగా
జరిగిందని వీరిని ఉద్ధరించే మహానాయకులు వున్నారని పొరపాటుపడి ఏసో
చేసుకోవడం—ఇది ప్రమాదంగా వున్నది. ఇది వచ్చిన విషయం. ఇన్నెష్నులో
కమ్యూనల్ కాదు అది. ఇన్నెష్న్ అయినవరువాత దానిని అడ్వాంజేజిగా
తీసుకొని దానిని ఎక్స్ప్లైట్ చేయడమే జీవిత పరమావధిగా పెట్టుకొని
దానిపైన బ్రతుకు కొంతమంది సాగించుకోవడం భంగకరంగా వున్నది. అప్రెహెన్
షన్ సాక్షులలో ఎక్కడైనా ఏదైనా వుంటే—ఇప్పుడు దీనిని ఎవ్వరూ సమర్థించరు,
అందరూ ఖండిస్తారు, తగిన శిక్ష కాని, ఇంకొక విధమైన చర్యకాని తీసుకో
వలసిందే. ప్రతివారికికూడ తప్పకుండా సెల్ఫ్ ప్రొటెక్షన్ వుంది. Law gives
the right of self defence. అయితే ఒక అన్యాయం జరిగినా దానిని
సర్దుబాటు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి—చట్టప్రకారం అధికారం వుంది తప్ప
each man cannot take law into his own hands. He cannot preach
self-defence. Self-defence is available only if I am attacked and I can
certainly defend myself. I have a right. But if some injustice is
done or something happens to some one a few people cannot gather
around, take law into their own hands and say it was in self-defence.
It is not open to them. ఇటువంటివి వుంటే వెంటనే పోలీసుకో, ఇతరులకో
రిపోర్టు చేసి వెంటనే చర్య తీసుకొనేటట్లు చేసుకోవాలి; తప్ప ఇటువంటివి యీ
పట్టణంలో ప్రమాదకరంగా వున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇది
చెప్పాను. ఇది సభ్యులు గమనంలో వుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—హెడ్ కాన్స్టేబిల్ ఫైర్ చేశారన్నారు.....

Mr. Deputy Speaker :—If I allow, Members feel that every
body will have.....

శ్రీ అహ్మద్ హుస్సేన్ :—ఇదిమాత్రం హిందూ అనిగాని, ముస్లిం అని
గాని మేము చెప్పడంలేదు. ముస్లిమ్ ఉమన్ అయితా ఎవరైనా—మేము
హిందూ అని, ముస్లిం అని చెప్పలేదు. సి. ఆర్. వి. పోలీసువారు ఇంట్లోపైన
దాడిచేశారు. ఇంట్లో పడి లూటీ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అది వదిలి
పెట్టారు—ఒక మేజర్ ఇంట్లో దూరారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—హెడ్ కాన్స్టేబిల్ బ్లాంక్ రౌండ్ కాల్చిన తరువాత
మూడుతైవ్ రౌండ్లకు ఇద్దరు యిచ్చారన్నారు. అట్లా ఫైరింగ్ ఆర్డరు ఇవ్వ
డానికి అయినవకు అధికారం వుందా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I presume he has it.

శ్రీ సి. పాల్. రాజేశ్వరరావు :—వారికి ఆ అధికారం లేదు. కాని
ఒక వేళ ఇటువంటి పరిస్థితి వచ్చినప్పటికీ గాలిలో పేల్చడం, తరువాత క్రిందకు
పేల్చడం జరగాలికదా. ఇక్కడ మోకాళ్ల క్రిందకు పేల్చకుండా మెడపైన

Calling attention to matters of urgent public importance :
re ; Postponement of collection of land revenue in Payakaraopet constituency Visakhapatnam district.

తగిలేటట్లు పైకి ఎందుకు కాలాపారు? ముందుగా క్రిందకు కాల్చే ప్రయత్నం ఎందుకు చేయలేదు? అదిగాక, ఇండ్లపైన కూడ దాడి చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఇంపులో కమ్యూనల్ కలర్ యివ్వడం పొరపాటే గాని ఒక కక్షతో పోలీసువారిపై ఇది జరుగుతోందనే పద్ధతిలో పోలీసువారు కక్ష వహించి కొంతమంది ఇండ్లపైన దాడి చేయడం జరిగిందికదా. దానిపైన పరిశీలన చేసి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాకు వచ్చిన information లో ఆ విషయం లేదు, మీరు అహమద్ హుసేన్ గారు raise చేసారు కనుక అటువంటిది జరిగిందేమో I will certainly enquire.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ఆ constable 'drunken state' లో ఉన్నట్లు డాక్టరు సర్టిఫికేటు ఇచ్చారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాకు ఇక్కడ information లేదు. ఉండి ఉండవచ్చును.

re : POSTPONEMENT OF COLLECTION OF LAND REVENUE IN PAYAKARAO PET CONSTITUENCY, VISAKHAPATNAM

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—పాయకరావుపేట నియోజక వర్గంలో గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా వర్షాలు లేక ప్రతి సంవత్సరం పంటలు పోవడమే కాక వేసవిలో ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం పంటలుపోయి భీభత్సంగా ఉండే సమయంలో రెవెన్యూ అధికారులు శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. శిస్తులు కట్టలేక రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. శిస్తులు ఎగవేయాలని నా ఉద్దేశం కాదు. రెండు మూడు రోజులుగా వర్షాలు పడుతున్నాయి. మరల పంటల సమయానికి, అనగా నవంబరు, డిసెంబరు నెలలకు శిస్తు వసూళ్లను postpone చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మా ప్రక్కన ఉన్న తుని తాలూకా కూడా చాలావరకు మెట్ట ప్రాంతం, అక్కడ కూడా ఇవే పరిస్థితులున్నాయి. కనుక అక్కడ కూడా శిస్తు వసూళ్లు నవంబరు, డిసెంబరు నెలలకు postpone చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ప్రభుత్వం 27-12-67 వ తేదీన రాష్ట్రం అంతటా ఎక్కడయితే ఊమ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయో అక్కడ liberalized remission ఇవ్వవలసిందిగా ఆజ్ఞ ఇచ్చింది. దానిప్రకారము నాలుగు అణాలకంటే తక్కువ పంట అయితే మొత్తం మాఫీ; నాలుగు అణాలమండి ఆరు అణాలవరకు పంట అయినట్లయితే శిస్తు సగం మాఫీ అని వుంది. ఈ ప్రకారం చికాఖభట్నం జిల్లాలో కలెక్టరుగారి రిపోర్టునుబట్టి మొత్తం పదిలక్షల ఎకరాలు మాగాణి, మెరకభూమి సేద్యం అయితే అందులో దాదాపు నూటికి 89 వంతులు, అంటే 9 లక్షల ఎకరాల వరకు రెమిషన్ కొరకు థిక్ మెండ్ చేస్తూ రెవెన్యూ బోర్డుకు రిపోర్టు పంపారు.

Calling attention to matters of urgent
public importance :
re : Non-supply of yarn to the Co-operative
Spinning Mill, Bapatla, Guntur District

9th July, 1968

63

అందులో ఎలమంచిలి, తునితాలూకాలున్నాయి, రెవెన్యూబోర్డువారు ప్రభుత్వానికి రికమెండేషన్లు పంపుతారు. ఈ రోపల కలెక్టరుగారు శిస్తు వసూళ్ళు అవు చేశారు. కలెక్టరుగారు తమ సూచనలను ఆమోదించాలని మరల కోరారు అక్కడ వసూలు చేయడం అంటూ ఇప్పుడు లేదు.

NON-SUPPLY OF YARN TO CO-OPERATIVE SPINNING MILL,
BAPTALA GUNTUR DISTRICT.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :- Lack of funds, paucity of funds అనేదానివల్ల ఎటువంటి దుష్టపరిణామం వచ్చిందో చెబుతాను. కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్సుకు yarn నష్టై కాకపోవడంవల్ల స్పిన్నింగ్ మిల్సు గత ఏడు వారాలుగా lay off లో వుంది. దాదాపు అయిదారువందలమంది కార్మికులు అందులో పనిచేస్తున్నారు. వారిచేత పని చేయించుకోవాలంటే yarn లేదు. దానికి ఒక I. A. S. Officer మానేజరుగా వున్నారు. కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్ అంటే semi-public undertaking అన్నమాట. 800 మంది కార్మికులు వృధాగా పనిలేక ఉండడంవల్ల lay off చెల్లించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది, పని చూపించండి అని కార్మికులు అడిగితే yarn లేదని చెప్పే దుస్థితి వచ్చింది, ఎంత కాలమని lay off ఇవ్వగలరు? కార్మికుల తప్పు కానప్పుడు factory run కాకపోతే compensation చెల్లించాలి కాదు. Yarn కు కావలసిన funds ఎందువల్ల సమకూర్చుకోలేదు. అక్కడ ఒక I. A. S. అఫీసరు వున్నాడు. అక్కడ మెషిన్ల old అంటున్నారు. అయితే replace చేసి capacity పెంచండి. ఎక్కువమందిని ఉద్యోగంలోనికి తీసుకోండి. Lack of funds అనేదాని దుష్ట ఫలితాలలో ఇది ఒకటి.

Sri B. V. Gurumurthy :—Sir, in the notice, the Co-operative Spinning Mills, Bapatla, Guntur district has been mentioned. Apparently it has reference to the Chirala Co-operative Spinning Mills, Chirala in Guntur District. Also, there is no question of supply of yarn to the spinning mills. The reference presumably is to the lack of cotton and inability to dispose of the yarn produced.

The Chirala Co-operative Spinning Mills was registered on 1-12-57 and went into production in the year 1963. The area of operation of the mills extends to all the 11 districts of Andhra region. The authorised share capital of the mills is Rs. 50 lakhs the paid up capital as on 31-3-68 is Rs. 19.46 lakhs as shown below :

(1) Weavers' Co-operative Societies and other.	Rs. 9.59 lakhs
(2) State Government participation.	Rs. 9.87 lakhs

Rs. 19.46 lakhs

Due to the imbalance in the capital structure of the mills, the Mill has been advised to raise the present paid up share capital. The present capital structure of the mills also does not provide for adequate working capital. The following loans have been given to the Chirala Mills by the Government.

Calling attention to matters of urgent public importance :
 re: Non-supply of yarn to the Co-operative Spinning Mills, Bapatla, Guntur District

(1) Rs. 2.50 lakhs in 1963 towards expansion scheme to increase the spindleage from 13020 spindles by another 6,000 spindles. (The cost of expansion was proposed to be met by a loan of 51 lakhs from the Andhra Pradesh State Finance Corporation and another Rs. 5 lakhs by way of State participation. The State Government however sanctioned only a sum of Rs. 2.5 lakhs for this purpose. The expansion scheme has not materialised and the amount presumably has been utilised towards its working capital requirements.

(2) A loan of Rs. 5 lakhs in the year 1965 towards its working capital requirements.

(3) Securities of the value of Rs. 5 lakhs to enable the mills to obtain a loan of Rs. 3 lakhs from the Scheduled banks.

None of the above loans have so far been repaid even though they are already overdue.

The value of plant and machinery at the end of March, 1968 is Rs. 40.73 lakhs. The mill is obtaining credit facilities from the Andhra Bank Ltd. The total borrowings of the mills as on 31-3-68 is as follows.

(1) A. P. State Finance Corporation, Hyderabad Rs. 8.28 Lakhs.

(2) Government of Andhra Pradesh Rs. 7.50 Lakhs.
 (excluding securities loaned)

(3) State Bank of India Rs. 3.00 Lakhs.

(4) Andhra Bank Ltd. (a) Key loan. Rs. 7.74 Lakhs.
 (b) Open loan. Rs. 0.99 Lakhs.
 (c) Overdraft. Rs. 2.57 Lakhs.

Due to the acute slump in textile industry and the high cost of production, the mill has sustained a loss of Rs. 11 lakhs as on 3-6-67. As per the tentative balance sheet of mill, the mill has sustained an accumulated loss of about Rs. 15.10 lakhs as on 31.3.68.

The financial position of the mill has deteriorated during the past few years mainly due to the crisis in textile industry. A thousand and three bales of yarn are lying under pledge and 140 bales are lying in the mills. The value of stocks is Rs. 11 lakhs and Rs. 9.6 lakhs worth of stocks are under pledge with the bank. The immediate pressing liabilities, interest, etc. amount to Rs. 6.29 lakhs. The Andhra Handloom Weavers' Coop. Society Vijayawada (Apex Society) has been unable to lift the yarn on 'Cash and Carry' basis. The mills have no separate marketing machinery of their own except a few small depots and the marketing of yarn has always depended on the ability of the apex society to lift and pay for most of the stocks. This year, the apex society has been unable to help due to the general slump in textile industry and the locking up of funds in handloom cloth. The President of the Apex Society however agreed to lift 75% of the accumulated stocks and 100% of the current production at the Board meeting of the Chirala Spinning Mills held on 4-5-1968; but the Apex Society has been unable to keep up to its promise. Consequently the condition of the mill became very critical and the mill had

Calling attention to matters of urgent
public importance :

9th July 1968

65

re : Non-supply of yarn to the Cooperative
Spinning Mill, Bapatla Guntur District

no alternative except to close the mill. The workers in the factory were laid off from 9.5.1968 onwards and no production has taken place due to the non-availability of funds to purchase the required raw materials like cotton.

The Mill immediately needs working capital funds to buy cotton and to meet its urgent current liabilities. Without considerable financial assistance; it will be very difficult for the Mills to recover from the effects of the recession and the closure. There is no plan provision to give any assistance to these mills. It was decided at the Conference of the Chief Ministers held recently at Delhi that Government of India would provide the required credit facilities so as to relieve the congestion in the mills by way of accumulated yarn. The State Government have requested Government of India to provide about Rs. 60 lakhs to the two Apex Societies in Andhr Pradesh to enable them to buy yarn accumulated with the Cooperative Spinning Mills.

To consider at the highest level the problems of the Cooperative Spinning Mills and the Steps—immediate as well as long term to be taken, and to help these mills, the Government has appointed a Cabinet Sub-Committee consisting of Minister (J. & Sh.), Minister (Industries) and Minister (Planning & Law). The Cabinet Sub Committee has visited the Chirala Mills on 13.5.1968 also and examined the working and the problems of the mills. Its report is awaited by the Government.

Further action will be taken on receipt of this report by the Government.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఆ మిల్ నడవడంలేదు. 800 మంది కార్మికులకు లే ఆఫ్ యిచ్చలేదు. అది యివ్వడానికి మిల్లు నడవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఆ మిల్లులో 293 మంది కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. 47 రోజులనుండి లే ఆఫ్ కాంపెన్సేషను యిస్తున్నారు. అదికాదు విషయం. కానీ అపెక్సు సొసైటీను గుంటకల్లు స్పిన్నింగు మిల్లు, నేతా స్పిన్నింగు మిల్లుగాని. చీరాల కోఆపరేటివు స్పిన్నింగు మిల్లులో ఉన్నటువంటి యార్ను స్టాకు లిఫ్టు చేయడానికి 80 లక్షల లోను రికమెండు చేశాము అన్నారు. నాలుగవ తారీఖు నాడు ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు యూనియను కామర్సు మినిష్టరుతోగాని అఫీషియల్సుతో గాని డిస్కసు చేసి యెక్కువకైటు చేశామన్నారు. ఢిల్లీ వెళ్ళివచ్చారు. ఏమి బరిగిందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి :—ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారని సుబ్బయ్యగారు అడిగారు. 80 లక్షల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తే అపెక్సు సొసైటీకు యిస్తే వారు యార్ను లిఫ్టు చేయడానికి వీలుంటుంది అని తీర్మానం తీసుకోవడమైనది ముఖ్యమంత్రి సమావేశంలో. మొన్న వేను పోయినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రమంత్రి డి.నేష్ సింగ్, కామర్సు మినిష్టర్ కురేపిగారికి ఉత్తరాలు వ్రాచారు. యిద్దరికీ యిచ్చారు. వేను మొన్న పోయినప్పుడు ప్రయత్నం

చేశాను. ఈ రేషిగారు తీసుకుని చూస్తానని పోయినారు. దివేష్ సింగుగారిని అవదానికి పిలువించిపోయింది. సర్జు ముఖ్యమంత్రిగారు 10 వ తారీఖున వెళ్ళుతున్నారు. ఈ ఇష్యూకూడా టేవ్ చేయాలని వారికి చెప్పాను. వారు బహుశా అక్కడ దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారితో టేవ్ చేస్తారు.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE,

NOTIFICATIONS ISSUED UNDER SECTION 9(1) OF THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963.

Sri B. V. Gurumurthy :—Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table under sub-section (2) of section (9) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (A. P. Act 5 of 1963) copies of the notifications issued in the following G. Os. under sub-section (1) of section 9 of the said Act :—

G.O.Ms. No. and date	Date of publication in the A. P. Gazette
1. 838-Home (Tr. II) dated 30-5-68	13-6-1968
2. 465-Home, dated 5-4-1968	11-4-1968

ANDHRA PRADESH SHOPS AND ESTABLISHMENTS RULES, 1968.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Shops and Establishments Rules, 1968 made under sub-section (1) of section 62 of the Andhra Pradesh Shops and Establishments Act, 1966 published in the Rules Supplement to Part-I Extraordinary of the *Andhra Pradesh Gazette* dated the 11th June, 1968 as required under sub-section 4 of section 62 of the said Act.

AMENDMENT TO THE ANDHRA PRADESH KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD RULES, 1958

Sri B. V. Gurumoorthi :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the amendment to the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules, 1958 approved in the G.O.Ms. No. 559, Industries dated 24-5-1968 as required under sub-section (3) of section 28 of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Act, 1958 (Act IV of 1959 as amended).

Mr. Deputy Speaker :—Papers laid.

G. O. M. S. No. 276, M. A. DATED 21-8-1968

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of G.O.Ms. No. 276, M.A., dated 21-8-1968 and published at pages 55-59 of Rules Supplement to Part-I of the *Andhra Pradesh Gazette* dated 4-4-1968 as required under sub-section (2) of section 27 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1954.

Government Bills :
The Andhra Pradesh (Krishna and Godavari
Delta Area) Drainage Cess Bill 1968.

9th July, 1968 67

AMENDMENT TO THE ANDHRA PRADESH BUILDINGS (LEASE, RENT AND EVICTION CONTROL) RULES, 1961

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Amendments made to the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction Control) Rules, 1961 and issued in the following G. Os :—

1. G. O. Ms. No. 892, dated 6-6-1968.
2. G. O. Ms. No. 946, dated 13-6-1968.

Mr. Deputy Speaker :—Papers laid on the Table.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH GAMING BILL 1968

Mr. Deputy Speaker :—Now, the Minister for Irrigation will move for leave to introduce the Andhra Pradesh Gaming Bill, on behalf of the Chief Minister.

Sri S. Sidda Reddy :—Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to move "that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gaming Bill, 1968."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gaming Bill, 1968."

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH (KRISHNA AND GODAVARI DELTA AREA) DRAINAGE CESS BILL, 1968.

Sri S. Sidda Reddy :—Sir, I beg to move :

"That that Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Bill, 1968 be read a second time."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ జి లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చర్చించేముందు రెండురోజులు కేటాయించాము విజినెసు అడ్వైసిరీ కమిటీలో, నిన్న యివ్వాలి. నిన్న చాలేదు. ఇవ్వాలి వచ్చేసరికి 11½ అయింది. అందువల్ల దీనికి టైము శ్రేణిలు సవరణ చేసుకోవలసి వస్తుంది. రెండురోజులు తప్పనిసరిగా ఉండవలసినదే. చాలమంది సభ్యులు మాట్లాడవలసి ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అసరాన్నిబట్టి యివ్వాలి లేదా మధ్యాహ్నం కూర్చుందాము.

శ్రీ జి లచ్చన్న :—మధ్యాహ్నం కూర్చుందామనుకున్నవాళ్లం మిగులు తాము. కోరం కాకుండా పోతుంది.

Sri G. Siviah :—There is a general feeling that many money bills have been pushed through in this Session. Therefore, some of the Bills may be deferred and this Bill may be taken up.

Mr. Deputy Speaker —No. No. Oppourtunity is there.

Sri C.V.K. Rao:— Let us sit in the evening.

Mr. Deputy Speaker;—First, let us continue,

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఒక సూచన చేస్తున్నాను. దానిని మీరు తరువాత ఆలోచించవచ్చు. 16వ తేదీన సెషను పెట్టుకుంటే యీ సమస్య ఉండదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ముందు కంటిన్యూ చేయండి. తరువాత నిర్ణయం తీసుకుందాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఈ బిల్లు గురించి మాట్లాడిముందు ముఖ్యమంత్రి గారు శలవిస్తూ అసలు మన చరిత్రలోనే ఒక కొత్త విధానం అవలంబించాము. ప్రజాభిప్రాయం సేకరించి బిల్లుకు రూపం యివ్వడం జరిగింది. సూచన వద్దతిరి యీ విషయంలో తీసుకున్నామని కూడా చాలా ఉత్సాహంతో, అభిమానంతో చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు యెంతసేపు మాట్లాడతారు ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అంటే కావాలి. ఆ ఉద్దేశ్యముతోనే రెండు రోజులు చర్చ అన్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఆరగంటలో ముగించడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అవసరం అయితే ఒక రోజు పాడిగించుకోవడం మంచిది. ఈ విషయంలో యీ బిల్లును గురించి ప్రజాభిప్రాయం అనేది అక్కడ సభ పెట్టిన మాట చాస్తావమే. శాసనసభ్యులందరిని పిలిచారు. శాసనసభ్యులు చెప్పినమాటలన్నీ ప్రజల భావాలు ప్రతిబింబించడం లేదని కాదు. డ్రైమునేటి సెస్సు కట్టుకున్న రైతాంగం యెంతమంది అక్కడ్లకి చేరారనే విషయం చర్చించ వలసి వస్తే అది కొంచెం బాధాకరమైన విషయమని చెప్పవలసి ఉంటుంది. నిజంగా యీ బిల్లును ప్రజాభిప్రాయానికి విడిచి పెట్టాలని ప్రజలందరు సుముఖంగా ఉన్నారు. మేము ప్రజాభిప్రాయం కనుక్కు వచ్చాము అన్నమాట మంచిది. అటువంటి విశ్వాసం ఉన్నప్పుడు ప్రజాభిప్రాయానికి విడిచిపెట్టానేమాట మీద వెనుకాడవలసిన అవసరం ఉండేది కాదు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని అనుసరించి ఈ బిల్లును తెచ్చామని చెప్పడము సరియైన మాట. కాదని ఎక్కువమాది రైతాంగము drainage cess విధింపుకు వ్యతిరేకముగా వున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. రైతుమీద వున్న పన్ను భారము గురించి ప్రత్యేకముగా మనంచేయవలసిన అవసరములేదు. శాసనసభలో జరుగుతున్న ఈ బిల్లు పన్నుల విధానము తెలిసినదే. 1957 సంవత్సరములో మన బడ్జెటు 86 కోట్లు అందులో ఆ నాడు వున్న భూమికిస్తు 41 కోట్లు రూపాయలు మిగిలిన 45 కోట్లు general revenue గా వుండేది. 1957 నుంచి 1968 వచ్చేసరికి మన బడ్జెటు 210 కోట్లు అవుతున్నది. general revenue 190 కోట్లు అయితే పన్నుల వల్ల గాని

cesses వల్ల గాని, land revenue కి సంబంధించి గాని సుమారు 20 కోట్లు రూ॥లు వున్నది. అంటే 1957 లో ఉన్న ఆదాయానికి 80% అంటే 8 రెట్లు పెంచుకొన్నాము అన్నమాట. ప్రత్యేకముగా రైతుల మీదవున్న పన్నుల భారము నూటికి నూరు పెంచాము. ఎందుకు విడదీసి మనవిచేస్తున్నాను అంటే ప్రభుత్వానికి వస్తున్న ఈ భూమి పన్ను మినహా మిగతా general revenue 190 కోట్లలో అందరితోపాటు రైతు కూడ భాగస్థుడే. రైతు ఆ పన్ను చెల్లించడము లేదనుకొంటే పొరపాటు. Sales tax income tax, excise duty, court fees stamp duty కాని ఆ genreal revenue 190 కోట్లలో చారికి వున్న దామాషా ప్రతి వత్తిని అనుసరించి పన్నులు చెల్లించుకొంటూ అదనముగా భూమి పన్ను కడుతున్నాడు. ఆ భూమి పన్నును పెంచారు. పెంచడమే కాకుండా water cess ని ప్రత్యేకముగా వేశారు. భూమి పన్ను నీటి పన్ను వున్నప్పటికి చెరుకుపండిస్తే అదనము water cess కట్టాలంటున్నారు. Local bodies cess వున్నది. ఆయన పిల్లల చదువుకు అవకాశమువున్నా లేకపోయినా, ఆయన గ్రామానికి రోడ్డు వున్నా లేకపోయినా వేందల సంవత్సరాల నుంచి రైతు local boards cess కడుతూనే వున్నారు. తన పిల్లలు చదువుకొనే అవకాశములేకపోయినా education cess కడుతున్నాడు. పంచాయతీ పన్నులు అదనముగా వున్నవి. వ్యవసాయానికి బండి పెట్టుకొంటే బండి పన్ను, పండిన పంట అమ్ముకోటానికి బజారుకు పట్టుకొని వెడితే పన్నుకట్టుకొంటున్నాడు, ఇండ్ల పన్ను, బండి పన్ను ఇన్ని వున్నప్పటికి Crainage cess విధించి బ్రతుక్కుము తన పాలసీని స్థిరపరచినది. రైతుల గురించి మేము పుట్టము పరిపాలన చేసే పట్టా పట్టుకొన్నాము. రైతులను ఉద్ధరించడానికే వున్నాము. అంటారు. ఏ సౌకర్యమైనా కావాలంటే ఎంత పన్ను ఇస్తారో చెప్పండి. ఈ పన్నులు వుచ్చుకొని పనులు చేస్తూ వుంటాము” అని అంటారు రైతు భూమి పన్ను కడుతున్నాడు. నీటి పన్ను అనేది నీరు సప్లయి చేయడానికేనా? మురుగునీటిని బయటకు పంపించే బాధ్యత లేదని మంత్రిగారు శలవిస్తారా? నీటి పన్ను నీటిని సప్లయి చేయడానికే కాదు. సప్లయి చేసిన తరువాత అదనముగా వున్న మురుగునీటిని బయటకు పంపించే నైతిక బాధ్యతకూడా ప్రభుత్వమమీద వున్నది. అనాటి సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వము. ప్రజలను పీడించుకు తినే ప్రభుత్వము. ప్రజలను హింసించే ప్రభుత్వము గోదావరి నదికి, కృష్ణానదికి అనకట్టలు కట్టించి. అనాడు సాగుతోనికి వచ్చిన ప్రాంతానికి సంబంధించినంతవరకు drainage facilities ని provide చేశారు. వారు drainage cess ని collect చేయలేదు. చారికి ఆ బుద్ధి పుట్టలేదు. కాని ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వాలు రైతులను గురించి పుట్టిన ప్రజా రాజ్యాలు రైతుల బిడ్డలతో నడుపబడుతున్న ప్రజారాజ్యము రైతులు ఏమి కావాలని అడిగినా చారి నెత్తిన చేయి షేయకపోతే వీరికి నిద్రపట్టదు. మనస్సుకు తృప్తి వుండదు. ఏ పని కావాలని అడిగినా ఎంత డబ్బు ఇస్తారు అంటున్నారో ఈ డబ్బు అరణాచారు కుంచుకొని తినడానికే చాలడములేదు కాబట్టి ఏ పని కావాలన్నా డబ్బు ఏమి ఇస్తారనే అడగడము చాలా విచిత్రముగాను, శోచనీయుముగాను వున్నది అని మనవి చేస్తున్నాను. సిద్ధాంతరీత్యా ఇది న్యాయము

కాదు. నీటి పన్ను పనులు చేస్తున్నారు. వారికి డబ్బు లేదని అంటున్నారు. డబ్బు లేకపోవడానికి కారణాలు చూసాడు చర్చించుకొంటే time చాలదు. దుబారా ఖర్చులవలన, తప్పుడు ప్లానింగువలన డబ్బు లేని పరిస్థితిని తీసుకుని వచ్చారు. భక్తిపూర్వకముగా, విశ్వాసపూర్వకముగా పన్నులు చెల్లిస్తూన్న రైతాంగము మురుగు నీటి పారుదల సౌకర్యాన్ని అర్జించాలని కోరితే ప్రభుత్వమువద్ద డబ్బులేదు. ఈ లెక్క వేస్తేగాని పనులు చేయలేము అని అంటున్నారు. మురుగునీటి పారుదల ఏర్పాటు గురించి గత 20, 25 సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళన జరుగుతున్నది మిత్రాకమిటీ రిపోర్టులో కూడా ప్రభుత్వ బాధ్యత అని స్పష్టపడవలసి ఉన్నది. దానిని గురించి మేము అడిగితే డబ్బు ఇస్తే చేస్తాము అంటున్నారు. రైతాంగమువద్ద డబ్బువుంటే వారి పని వారు చేసుకొనలేరా? ఎకరానికి 10, 15, 25 రూపాయలు ప్రభుత్వానికివచ్చి, ఉద్యోగులను పెంచి, corruption ని పెంచి వారిపని ప్రభుత్వమువేత చేయించుకొవాలా? వారి డబ్బుతో వారి పనులు చేయించుకొనే అవకాశము రైతాంగానికి ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? ప్రాంతాని ఆ ప్రాంతములోని రైతులు చందాలు వేసుకొని ఏ రైల్వేకు అయిన ఇంజనీరునో తెచ్చుకొని పని పూర్తి చేసుకొంటే ఇంత కంటే తక్కువ ఖర్చుతో జరగదా? ఈ పుణారి పని ప్రభుత్వానికి ఎందుకు. ఈ పన్నును అడిగడము ఎంత అన్యాయమో, అక్రమమో ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు. ముందు ఏ ప్రాంతాలలో పనులు జరిగితే ఆ ప్రాంతపు ప్రజలు అప్పట్వంతులుగా భావించాలి. ప్రతి విషయములోను ఇది అలవాటు అయిపోయినది. జెటర్ మెంట్ తెచ్చి వేస్తున్నారు. జెటర్ మెంట్ టాక్సువుంది. రెండుచట్టాలు ఉన్నాయి. ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయాలన్నా అభివృద్ధి పన్ను యివ్వాలి. ఇంకా ప్రత్యేకమైన పన్నులున్నాయి. ఎన్నో పన్నులు వుండగా ఇప్పుడు జెటర్ మెంట్ రెబీ ఎందుకు వేయవలసి వచ్చిందో అర్థం కావటం లేదు. డెల్టా ప్రాంతాల్లో కూడా నాటు పొగాకు పండిస్తున్నారు. గోదావరి డెల్టా ప్రాంత లంకలలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఎక్సైజు డ్యూటీ వేస్తున్నారు. నాటు పొగాకు పండించిన వారికి అదనంగా ఎక్సైజు డ్యూటీ వుంది, షుగర్ కేస్ పండించే ఏరియాల్లో షుగర్ కేస్ సెస్, వాటర్ సెస్, యిలా ఎన్నో పనులు చేస్తున్నారు. షుగర్ కేస్ పండి ఏరియాల్లో ఫ్యాక్టరీ వున్న ప్రాంతములో రోడ్డు వేసి సరసరి స్వర్గలోకానికి పంపిస్తాం అని సెస్ వేస్తున్నారు. స్వర్గలోకానికి పంపుతారో నరకకూపానికి దిగతోస్తారో? ఎక్కొట్స్ చూస్తే రైతుల నుండి ఇంకా రూపాయలు పనులు చేసి ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో నిల్వ చేసుకొని వేరే ఖర్చు పెట్టుకొంటున్నారు. ఏ ఏ గ్రామం నుండి ఎంత సెస్ పనులు అయిందో ఏ ఏ గ్రామానికి ఎంత ఖర్చు పెట్టారో లెక్కలు చెబితే అర్థంలో ముఖం చూచుకొన్నట్లు యథార్థం తెలుస్తుంది. గోదావరి వారేణీకి చందాలు ఇవ్వాలి. ముఖ్యమంత్రి గారు కానీ, ఇన్ ట్రీజర్ మంత్రిగారు కాని రంగాగారి ప్లేటు మెంటు మీరు చూడ లేదా అని అడగవచ్చు. రంగాగారు గుడివాడ స్టేషనులో పత్రికా విలేఖరులకు చెప్పింది పూర్వావరాలు చూడాలి. ఇది చేత

కాని గవర్నమెంటు. దివాళాకోరు ప్రభుత్వాన్ని నమ్ముకొంటే బ్రతక లేరు. మీ పనులు మీ డబ్బుతో స్వంతంగా చేసుకోండి అన్నారు కాని సిద్ధారెడ్డి గారికి ౭ లి, ప్రొఫెసర్ దొరెడ్డి గారికి కాని చెల్లించమని చెప్పలేదు. ఈ దివాళా కోరు ప్రభుత్వాన్ని నమ్ముకొంటే బాగుపడరు, మీకు పనులు కావాలంటే మీ కత్తితో మీరు చేసుకోండి అని అక్కడ కాన్ఫరెన్స్ లో రంగా గారు చెప్పారు. వారు ఏ సందర్భంలో చెప్పారో, ఆ పూర్వాపరాలు పరిశీలించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది చాలా అక్రమమైన పరిస్థితి. ప్రతి విషయంలో, ప్రతి పనికి రైతుకును పిండుకూ భూమి పన్ను నీటి పన్ను, టెటర్ మెంట్ టెక్స్, యింకా సెస్సులు, కాక మురుగునీటిపారుదలకు ఏదైనా దారిచేయటానికి అవసరంగావచ్చు వేస్తామని చెప్పటం న్యాయం కాదు. ఇది సీత్రంగా ప్రతిఘటించవలసిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఎకనామిక్స్ ఆండ్ స్టాటిస్టిక్స్ బులెటన్ పరిశీలిస్తే డెవలప్ అయిన భూములలో ఏటా నికరాదాయం 250 రూపాయల నుండి 270 రూపాయల వరకు వుంటుందని తెలుస్తున్నది. ఒక రైతుకు బాగా డెవలప్ అయిన భూమిలో వచ్చే నికరాదాయం 250 నుండి 270 రూపాయల వరకు వుంటుంది. ఇప్పుడు 5 సంవత్సరాల్లో 150 చెల్లించాలంటే ఇంక మిగిలేది ఏమిటో ఆలోచించండి. ఇక డెవలప్ అయిన భూముల సంగతి. డెవలప్ కాని భూముల సంగతి వేరే చెప్పనక్కరలేదు. 150 రూపాయలు ఇవ్వ మనటం ఏ విధంగా న్యాయమో తమరు ఆలోచించండి, భూమి పన్ను, నీటి పన్ను, టెటర్ మెంట్ టెక్స్, ఎక్స్ట్రా డ్యూటీ, లోకల్ ఖాడిస్ సెస్ ఇవి కాకుండా గోదావరి బ్యా రేజీ సెస్ అని పనులు చేస్తున్నారు. ఎకరానికి 10 రూపాయల చొప్పున ఈ డెబ్టా క్రింద డ్రెయినేజ్ సెస్సు కాక రైతులు కట్టేది లెక్క వేస్తే ఎకరానికి 10 రూపాయల నుండి 100 వరకు వుంటున్నది. దానిని మీద అదనంగా 25, 15, 10 రూపాయలంటున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. రైతులు తమ బిడ్డలను చదివించు కోవాలి. తమ కుటుంబాలను అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావాలి. వ్యాపారాలు, రై సెస్సులు, పర్మిట్లు వున్నవారి సంగతి వేరే చెప్పనక్కరలేదు. రైతు బిడ్డలం అనుకునేవారు కానన సభ్యులలో వున్నారు. బయట వున్నారు భూమిని నమ్ముకుంటే లాభం లేదని అధికార పక్షాన్ని ఆశ్రయించో, దణ్ణంపెట్టో, దారులర్యో ఏదో మార్గంచూసుకోని రై సెస్సులో, పర్మిట్లో పంపాదించుకొని వ్యాపారం చేసుకుంటున్న వారికి ఇది బాధగా కన్పించక పోవచ్చు. పర్మిట్ మీద 10 వేలో 40 వేలో వస్తే 200 వందలు పెరిగినా వారికి ఇబ్బంది లేదు. వారి గురించి కాదు నేను చెప్పేది. శేవలం భూమి దున్నుకొని బ్రిటిశ్ రైతు తన భూమిపై వచ్చే ఆదాయంలో తమ కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటూ బిడ్డల భవిష్యత్తు చూడటానికి అవకాశం వున్నదా అని ఆలోచించాలి. వంశ ధార గురించి మొరపెట్టుకుంటే అడ్వాన్స్ వేమెంట్ కేస్తేనే మాట్లాడు అని అంటున్నారు సిద్ధారెడ్డి గారు. ఏ పని అడిగివా ఎడ్వాన్స్ వేమెంటు. వీలేరు రిజర్వాయరు గురించి ఎన్నాళ్లనుడో ఆందోళన అరుగుతుంటే ఎకరానికి 60 రూపాయల చొప్పున ముందుగా టెటర్ మెంట్ కు ఇవ్వవడిన తర్వాత కూడా 5 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని 25 కోట్లు ముందుగా చూడ ఇమ్మం

టున్నారు. ఎడ్వాన్స్ ఎమౌంట్ ఇచ్చిన తరువాత ఎంత advance గా work
takeup చేస్తారో తెలియదు. సైనేజీ సెస్ రీ సర్వేయరాల వరకు వసూలు
చేస్తాం. తరువాత చేయముంటున్నారు. వెనుక నేను మంత్రిగావున్నప్పుడు
గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు. అప్పుడు స్టాండ్ ఓఫ్ ఎసెస్ మెంట్
యాక్టు పెట్టారు. గోపాలరెడ్డిగారు భూమి శిస్తు పెంపుతూ ఇది, స్టాండ్
ఎసెస్ మెంట్, ఇంజనీరింగు, ఇంజనీరింగు, అందుకే ఈ పేరు పెట్టామని అని
చెప్పారు. అ స్టాండ్ ఓఫ్ పెంపుతూనే ఉంది దానికి అంతూపాంనూ లేకుండా
వుంది, రీ సర్వేయరాలు అయిన తరువాత గ్రామీణులందరినీ కమ్మపెట్టా?
అలా హామీ వుందా? ఇక ఆ కాలాన్ని పొడిగించము అనే గ్యారంటీ యివ్వ
గలరా? వేయటం మన వంతు కాని తియటం మనకు వంతు కాదు. వేస్తే
వేపకమ్మా, తీస్తే అగ్గినమ్మా అన్నట్లు ప్రభుత్వం ఏ పన్ను
పద్ధతి ఆలోచించినా అంతే. ఇది అక్రమ మైన ఆలోచన.
అయితే మీరనవచ్చు, ఏమని, ఏమిటి డబ్బు లేనప్పుడు, లేదని అంటే వెంటనే
మురుగు కాలువలు కాట్టా అని. దానిగురించి ఏమి చెప్పాను నేను? ఇప్పుడు
Select Committee Report చూస్తుంటే నాకు అర్థం అయినది. తరువాత
Select Committee Members చెప్పిన విషయాలను నేను వింటున్నాను.
Government అనేక విషయాలలో అప్పులు చేస్తున్నది. ఈ విషయంలో అప్పు
చేయడానికి వారికేమి యిబ్బంది వచ్చింది? ఎప్పుడూ లేనిది యిప్పుడే వారికి
వచ్చిన యిబ్బంది ఏమిటి? అప్పు చేసేవారు, అప్పటికీ కూడా ఈ ఎమెండు
మెంటులు, సెలెక్టు కమిటీ సలహాలు, అన్నీ చూస్తుంటే గవర్నమెంటుకు ఖర్చు
లేకుండానే యిది జరగాలనే సలహా చెప్పన్నారు. నేను దానికి పూర్తిగా వ్యతి
రేకిని. గవర్నమెంటుకు ఖర్చు లేకుండా యిప్పుడు అప్పుగా వుచ్చుకోండి.
మీరు drainage వల్ల ఏ ఏ ప్రాంతాలైతే లాభం పొందుతున్నాయో, ఏ ఏ
ప్రాంతాలైతే దానివల్ల అదనంగా ఆదాయం వస్తుందో ఆ ఆదాయం వచ్చేటటు
వంటి చోట betterment levy చేసి ఆ betterment levy వల్ల వచ్చిన
డబ్బును దీనికి adjust చేయండిని చెప్పన్నారు. కాని గవర్నమెంటు ఖానా
డబ్బుకూడా ఖర్చుపెట్టమని చెప్పడంలేదుగా. గవర్నమెంటు సొమ్ముకూడా
ఖర్చయిపోదు. వెంటనే మురుగు కాలువలవరకు వాటిపని జరగాలి. ఆ పని
ఎప్పుడో జరగాల్సివుంది. ఆ పనిని వెంటనే చేయవలసినటువంటి అవసరం
ఎంతయినా వుంది. కేంద్రప్రభుత్వానికి ఏమాత్రమైనా బుద్ధివుంటే, కేంద్ర
ప్రభుత్వానికేమైనా దూరాలోచన ఏమైనా కాని ఉన్నట్లయితే, అనేక వందల
కోట్లది, లక్షలకోట్లది, వేలకోట్లది, కోట్లకోట్లది డబ్బును ఈ irrigation స్కీము
అని తగలబెట్టారు. కాని వెంటనే యిప్పుడు ప్రభుత్వం వున్న పరిస్థితిలో అధ్యక్షా,
మీరు యిక్కడ లెక్కలు పరిశీలించి చూస్తే 21 లక్షల 64 వేల, 888 ఎకరాల
భూమి ప్రతియేటా మురుగుడువల్ల దెబ్బతింటున్నాయి అంటున్నారు. దాని
వల్ల గవర్నమెంటు ప్రతి ఏటా యిస్తున్నటువంటి annual average remission
of Land Revenue చూస్తే 21 లక్షల 64 వేలు. అంటే 22 లక్షల రూపా
యలు ప్రతి సంవత్సరం Revenue Remission క్రింద యెచ్చుకుంటున్నది

అనగా యిదంతా Revenue less. ఈ Revenue less ఎవరికి లాభం? దీనికి పెట్టుబడి పెడితే గవర్నమెంటుకు ఏమొచ్చింది రోగం. దానికి లాభమే కదా. ఈ 22 లక్షల రూపాయల రెమిషను యిచ్చుకోవలసిన గతి పట్టకుండా దానికి అదనంగా ఆదాయం వస్తుందంటారా? లేదా? అందువల్ల ఒక రైతులే బాగుపడిపోతారు, ఒక్క రైతులే బలిసిపోతారు. వాళ్లు బలిసిపోతూవుంటే చూచి కడుపుమండి ఆ బాధను సహించలేమంటారా? ఇది గవర్నమెంటుకే లాభం కదా. ప్రతి ఏడాది మీరు 22 లక్షల రూపాయల రెమిషను యిచ్చే పరిస్థితి తేకుండా మీ ఆదాయం మీరు వచ్చేదికదా. అది ఎంత లాభం మీకు? అందు వల్ల నేను మనవిచేసేది, ఏ రూపంలో చూసినప్పటికీ కేంద్రప్రభుత్వం ప్రత్యేక గ్రాంటు యిచ్చుకోవాలి మొత్తం 22 లక్షల 54 వేల ఎకరాలు ప్రతి ఏడాది కూడా పోతున్నాయని. అందువల్ల యిది ఏవిధంగా ఏరకంగా చూసినా సరైనటువంటి ఆలోచన కాదు అప్పుడా, తరువాత యికా ముఖ్యంగా యింకా సెక్షన్లలోకి వద్దామంటే, అవిచూస్తే, ఆ definition section ను మీరు చూడండి. Definition Section లో divisions ను ఏర్పాటుచేస్తూ వచ్చారు వీళ్లు మెట్రోలులో ఏర్పాటుచేసిన డివిజనులు మాత్రం, యిప్పుడు వున్నటువంటి గోదావరి, కృష్ణా అనకట్టలక్రింద వున్నటువంటి డివిజన్లును గోదావరి ఈస్టర్న్ డివిజన్ యధాతథంగా వుంచడానికి ఒప్పుకుంటున్నారు. ఈ drainage నిల్లు క్రింద ఈ గోదావరి సెంట్రల్ డెల్టాకు సంబంధించిన డివిజన్. అంటే యిప్పుడున్న P. W. D. Division ను కూడా యధాతథంగా వుంచడానికి స్థిర పరుస్తున్నారు. అలాగే కృష్ణాయొక్క పశ్చిమ డెల్టా డివిజనునూ యధాతథంగానే వుంచడానికి స్థిరపరుస్తున్నారు. కాని ఒకటిమాత్రం జరుగుతున్నది. ఆ జరుగుతున్న అన్యాయం ఏమిటి? గోదావరి వెస్టర్న్ డివిజన్, తరువాత కృష్ణా ఈస్టర్న్ది, కృష్ణా సెంట్రల్ది ఈ మూడూకూడా కలిపి పెద్ద డివిజన్గా ఏర్పాటుచేస్తున్నారు ఈ Drainage cess నిల్లుక్రింద. ఎందుకువచ్చింది యిది? ఎందుకు యిది చేయవలసి వచ్చింది? ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి:—ఇప్పుడు అది administration Divisions గా వున్నాయి. కాని యిది geographical conditionsను అక్కడి local problemsను బట్టి చేశాము దాని గురించి వివరంగా ఒక note తయారు చేశామండి. ఆ వాడు చూసిన తరువాత దానిని రిప్లీలో పెట్టుకొని మార్గాడండి.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న:—అందుకే నేను మనవి చేస్తున్నది. P.W. D. administration లో వున్నటువంటి ఈ division .....

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి:—ఆ note యిచ్చారా?

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న:—ఇచ్చారు. ఇప్పుడే యిచ్చివారు. కొంచెం చదివాను యిప్పుడే సర్క్యూలేట్ అయినది, యిప్పుడే చదివాను. ఇప్పుడు ఈ administration లో వున్నటువంటి divisions లో గోదావరి జూర్పు, గోదావరి మధ్యస్థం, తరువాత కృష్ణా పశ్చిమ డివిజనును యధాతథంగా వుంచుతున్నారు. ఈ drainage cess scheme క్రింద అందులో పీఠి విషయంలో ఏమీ మార్పు చేయలేదు.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి:—దీనికోసమని చేసిన divisions ను, దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయలేదు. ఈ drainage act కోసం సెలక్షన్ టువంటి డివిజనులు ఏవైతే వున్నాయో ఆ డివిజనులు geographical conditions అక్కడ వున్నటువంటి problems, వాటిని ఏ విధంగా tackle చెయాలి అనే technical విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయబడినవే తప్ప దానికి, దీనికి సంబంధమే లేదని మనవి చెబుతున్నాను. కావచ్చు ఒకేచోట అదే డివిజనులోని ఇదే డివిజను లోనికి, అదే, ఇదే డివిజనుగా మారవచ్చు అది చేరే సంగతి. But that is not the basis for this.

శ్రీ జీ. అచ్చన్న:—ముఖ్యంగా ఈ drainage cess గురించి అదేదో కలిపితే ఏదో గట్టిగా పెట్టుకొన వచ్చునో మనకు 4 పైసలు వస్తాయనే plan మీద చేసినదే తప్ప ఏమీ plan లేనండా చేశారని నేనడం లేదు. ఇదంతా ఒక plan ఇదీ a systematic plan Sir. Systematic plan లోనే చేశారు. ఈమూడు డివిజనులు కలిపి ఒకే డివిజనులో జరుగుతన్నదేమిటంటే నాకు అర్థమైనంత వరకు తెలిసినంత వరకు యిప్పుడు వారు యిచ్చిన note కాని, మిత్రులు చెప్పిన భోగట్టాలను బట్టి కాని, మొత్తం కొల్లెరు, firka యావత్తు కొల్లెరు, ఉప్పులేడు area కూడా ఈ, 3, 4 division లూ కలిపి ఒకే డివిజనుగా ఈ cess బిల్లుకు సంబంధించి ఏర్పాటు చేసిన పెద్ద డివిజనులో కొల్లెరు, ఉప్పులేరు ప్రాంతాలు కూడా కలిపి వచ్చినై అలాగ కలిసివున్నందు వల్ల ఆ డివిజనులో యిమిడ్చి వున్నారు. యిమిడ్చి వున్నందు వల్ల అక్కడ వున్నటువంటి ప్రజలకు లభించినటువంటి ప్రతి ఫలం వుంటుంది అనేది మనం (ఆలోచించాలి). ఆలోచన చెయాలి. ఇందులో యిప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలకు drainage ప్రమాదం, యిప్పుడు ప్రమాదం లేని ప్రాంతాలు కూడా కొత్తగా ఏర్పాటు చేసినటువంటి ఈయొక్క డివిజనులోనే తీసుకు వచ్చివున్నారు. అందువల్ల drainage వల్ల ముంపులేని వాళ్ళకు కూడా drainage ముంపుతో వున్న ప్రాంతాలతో పాటు రేట్లు ఇప్పుడు యిందులో వుంచి ప్రత్యేకంగా దీనిని విడదీయడానికి కారణం మీరు గమనించే వుంటారు. ఒక పరియాకేమో 25 రూపాయలు పెట్టారు. ఒక పరియాకేమో 15 రూపాయలు పెట్టారు. ఒక పరియాకు 10 రూపాయలు పెట్టారు. ఈ పెద్ద డివిజను 25 రూపాయల చొప్పున సమూలు చేయడానికి గాను ఏర్పాటు చేసుకొన టువంటి డివిజను. ప్రత్యేక శ్రద్ధతో, ప్రత్యేక అభిమానంతో అత్యంత మైనటువంటి ప్రేమతో ఈ పెద్ద డివిజను నొక దానిని ఏర్పాటు చేసి దీనికి 25 రూపాయలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ విగతా విడి విడిగా వుండిపోయిన వాటికి కృష్ణా సక్రిమ ప్రాంతాలకేమో 15 రూపాయలు అలాగనే గోదావరి మాత్తు ప్రాంతానికి, గోదావరి మధ్యస్థ ప్రాంతాలకు పడేసి రూపాయల చొప్పున పెట్టారు. ఇది discrimination అవుతుందా కాదా అనే మాట యిక్కడ మేము చెప్పే మేము లాయర్లము కాము మా మాటలు వారికి వినబడవు. ఇంత వరకు వినపడ లేదనుకోండి. మళ్ళీ కోర్టులే చెప్పాలి. మళ్ళీ కోర్టు చెప్పే తప్ప మనలాంటి వారెవరో మనలాంటి మా మూలుగా శాసన సభ్యులుచెప్పే అది పనికిరాదు. అది ఈ విధంగా

discrimination ఎందుకుచూపిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలే. అధ్యక్షా! అదిపోతే యిప్పుడు యిందులో ఏవన్నెక్కును ఒకటన్నది. ఈ ఏవన్నెక్కునులో ఏమంటున్నారు. "Any person aggrieved by the levy of the drainage cess under Section 4, May within sixty days of the service of the notice referred to in sub-section(1) of that section, appeal to such authority as the Government may, by notification, appoint in this behalf and the said authority may pass such order on the appeal as it thinks fit". Appeal కి అధారిటీ గవర్నమెంటుకు క్రింది తీసుకుంటున్నారు. ఇది చాలా తప్పు. ఇది యింతవరకు ఎక్కడా జరగలేదు. నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక చట్టం చేసుకొన్నప్పుడు ఆ చట్టం వల్ల ఎవరికైనా ఏదైనా కష్టం, నష్టం జరిగితే వారు ఎవరికి appeal చేసుకోవాలనేది కూడా చట్టంలోనే రూపొందించాలి. ఇప్పుడేమి చేస్తున్నారు? Appeal ఎవరికి చేయాలని రేపు ప్రొద్దున ఈ చట్టం pass అయిన తరువాత ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుంది అంటున్నారు. ఇది చాలా unilateral గా power వాళ్ళ చేతిలో పెట్టుకోడం; ఇది చాలా తప్పు అని మాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను. సిద్ధాంత రీత్యా అది న్యాయమైరటువంటి దృక్పథం కాదు. ఇప్పుడు అపిలేట్ అధారిటీ విషయంలో నేను యింకా స్పష్టంగా మనవి చేయదలచుకున్నాను. తరువాత Revenue కు సంబంధించినంతవరకు ఈ Revenue అధికారులనే అపిలేట్ అధారిటీగా వుంచుతున్నారు. అంటే ఏమిటి చిన్న దొంగ చేసినటువంటి తప్పుగురించి పెద్ద దొంగ దగ్గర చెప్పుకోవాలి. ఇది ఎంతటి న్యాయం కల్గిచేస్తుందో మీరు ఆలోచన చేయండి. ఒక డిపార్టుమెంటు నడిపిస్తున్న ఒక పద్ధతి సాగిస్తున్న పరిపాలనలో ఒక పౌరుడికి మరి అవకాశం. అన్యాయం జరిగితే ఆ డిపార్టుమెంటులోనే పున్న మరొకడికి చెప్పుకోమనే పద్ధతి వల్ల మాత్రం అసలు justice జరగదు. తప్పనిసరిగా అది వారియొక్క డిపార్టుమెంటు interest మీదనే వారియొక్క తీర్పులు ఆధారపడి వుంటాయి. కానీ అదే శాఖలో రెవెన్యూ బోర్డు మెంబర్లు, మంత్రులు వీళ్ళందరూ అన్యాయపరులు వారు అన్యాయాన్ని చేస్తున్నారన్నమాట క్లాదు నేను మనవిచేస్తున్నది. మీరు ఆలోచన చేయండి. ఒక డిపార్టుమెంటు తాలూకు ఉద్యోగి వల్ల ఏదో జరిగినటువంటి అన్యాయం గురించి అదే డిపార్టుమెంటులో పున్న మరొక ఉద్యోగి దగ్గర న్యాయం తెచ్చుకోమని ఆనడం, అది సరియైనటువంటి పద్ధతి కాదు. అందువల్ల ఎందుకు ఈ గవర్నమెంటు ఈ civil కోర్టులంటే యింతటి ప్రేమ, భయం ఎందుకో నాకు తెలిదు. అర్థం కావడంలేదు. అందువల్ల ఆ తాలూకాలో నున్నటువంటి రైతు తనకేదైనా అన్యాయం జరిగితే ఆయా జిల్లా కలెక్టరు దగ్గరకో, లేకపోతే రెవెన్యూ బోర్డు దగ్గరకో లేకపోతే రెవెన్యూ మంత్రిగారే దగ్గరకో వచ్చి చెప్పుకోమని చెప్తే అప్పుడు చట్టస్థంకంటే ఊరగాయ భర్సు ఎక్కువవుతుందని నేను ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఏ తాలూకాలోనైనా ఏరైతుకైనా ఏదైనా అన్యాయం జరిగితే తనకు జరిగిన అన్యాయానికి remedy అనేది, ఆ తాలూకా level లోనే వుండాలి. అందువల్ల

District Munsiff వారు appeal చేసుకోడానికి అవకాశం తప్పకుండా ఈ చట్టంలోనే మీరు తప్పకుండా ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ విధంగా ఒక సవరణను పంపించి వున్నారు. అందువల్ల దానిని మీరు తప్పకుండా ఆమోదించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా! there shall be established by the Government a Board అని అన్నారు. ఈ బోర్డు ఒకటి establish చేస్తామంటున్నారు. Autonomous అధికారాన్ని provide చేస్తూ Board ను పెట్టేటట్లుగా ఈ clause ను బట్టి కనబడుతున్నది. కాని బోర్డు గురించి ఒక విషయాన్ని మీరు పరిశీలించాలి. తరువాత సెక్షన్ 7 (3) లో "The term of office of the members of the Board, and the manner of filling of casual vacancies among its members the procedures to be followed at a meeting of the Board or its committees and other matters incidental to the functioning of the Board or its committees shall be such as may be prescribed." అంటే ఈ బోర్డు యొక్క జీవితకాలపరిమితి ఎంతో ఆ బోర్డు సమావేశమై నిర్ణయించుకోవచ్చుననే భావం నాకు కనపడుతున్నది. నాకున్న పరిజ్ఞానం బట్టి నేను ఈవిధంగా అర్థం చేసుకున్నాను. ఏమైనా పొరపాటు వుంటే మంత్రిగారు సరిదిద్దవచ్చు, ఇందులో "The term of office of the members of the Board, and the manner of filling of casual vacancies among its members, the procedure to be followed at a meeting of the Board or its committees and other matters incidental to the functioning of the Board or its committees shall be such as may be prescribed." అని వుంటే, 'prescribed' అనేది యిప్పుడు గవర్నమెంటు చేస్తుందా? లేకపోతే బోర్డే చేసుకోవచ్చున్నా? అనేది అది కొంచెం సందిగ్ధంగా కనపడుతున్నది. గవర్నమెంటు చేయడమన్నది వుంటే యిప్పుడు చట్టంలోనే ఎందుకు చూపెట్టకూడదు? ఒకే బోర్డు ఎంతకాలం వుంటుందంటే గవర్నమెంటు ఒక బోర్డును వేస్తే రేప్రొద్దున పొరపాటునో గ్రహపాటునో మన సిద్ధాంతానికి గారి chance లో నాకోమరెవరికీ లచ్చన్నకో బుచ్చన్నకో chance వస్తే అంటే నావాళ్ళకు నేను పదేళ్లు వేసుకోవచ్చు, కదా. నేనెవెళ్ళిపోయేటప్పుడు వాళ్ళకు కావలసిన భత్యం కూడా ఏర్పాటు చేసి పోవచ్చును అందువలనే ఈ నిర్ణయం, బోర్డు యొక్క కాలపరిమితి ఈ శాసనంలోనే స్పష్టపరిచివుండవలసినదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ నిర్ణయం, కాలపరిమితి, శాసనం లోనే స్పష్టపరచి ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే, అధ్యక్షా, ఇప్పుడు "No civil court shall entertain any suit. ఈ civil court పట్టి ఎందుకు పెడుతున్నారో ఇచటములో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకు court అంటే పీఠికి ఇంత భయము! ప్రభుత్వం వారు ఇష్టం వచ్చిన శాసనాలు చేసుకోవడం, కోర్టు పరిశీలించడానికి వీలులేదు అనడం, ఇది ఎక్కడి democracy నో! ఇది ఒక అలవాటు అయిపోయింది. ఈ విల్లు చేసిన, court jurisdiction తీసివేస్తాము అని మరి. ఎందుకు ఆ court తీసివేయకూడదు ఇప్పుడు ఏదో Indian Constitution ప్రకారం, High court ఉండనే ఉంది. మరి ఈ జిల్లా కోర్టులు ఎందుకు తాలూకా కోర్టులు ఇవన్నీ ఎందుకు మనము చేసిన ఈ చట్టాలలో ఉన్న న్యాయాన్వయాలు పరిశీలించడానికి, మన చట్టాలవల్ల ఏ పొరుడి

బాధకలిగితే, ఈ constitution ఉన్నంతవరకు High court ఉంటుంది. దానిని ఎవరు తీయజేరు అనుకొంటే constitution ను ఎగరగొడితే, వేరే ప్రభుత్వము వస్తే అది వేరే సంగతి కాని ఈ constitution ఉన్నంత కాలము, supreme court ను High court ను తుడిచి పెట్టడానికి వీలులేదు మరి Indian constitution ప్రకారం High court ఉండగా, ఈ మిగతా courts ను ఎందుకు మర్యాదగా ఇంటికి పంపించకూడదని. ఈ courts వల్ల లాభము లేదని అనుకొంటున్నారు కదా. ఈ courts న్యాయము అవ్వలేనంటున్నారు కదా. దీన్నిబట్టి అర్థం ఏమిటి? ఈ కోర్టులో ప్రభుత్వము యొక్క చట్టాలు యొక్క మంచి చెడ్డల యొక్క విమర్శ court లో జరిగితే, న్యాయము జరగదు అని అనుమానము. ఈ court లో న్యాయం జరగదని వారికే అనుమానము ఉన్నదన్నమాట ఇది చాతేప్పుడు పద్ధతి దానిని మనము పూర్తిగా వ్యతిరేకించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ 13 clause పరిశీలించండి. ఇప్పుడేమో 13th section, దానికి ఒక board దాని పరిపాలనలో సర్వాధికారాలు ఇచ్చినట్లుగా ఒక థా వ ము చూపించారు. 13 వ section లో ఈ విధంగావుంది. The Government may give such direction to the Board as appear to them to be necessary for carrying out any of the provisions of this Act or any rule, notification made thereunder and the Board shall comply with every such direction. ఒక బోర్డు మేము పెడతాము. అది మేము నడచినట్లు నడవాలి, కూర్చోమంటే, కూర్చోవాలి. dance చేయమంటే dance చేయాలి అదే విధంగా ఉంటే, ఇక ఈ బోర్డు ఎందుకని? ఈ బోర్డులో ఉండేవారికి T.A లు బత్యాలు ఇవన్నీ ఎందుకు దండుగ.

Sri C.V.K Rao :— That will be a black board.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— Black board గాని, red board గాని, మొత్తం మీద అది దండుగ. ఆ బోర్డు మీకు ఒక అట బొమ్మగా, కీలు బొమ్మగా ఉండాలనే మీ ఉద్దేశం 13 వ సెక్షను స్పష్టపరుస్తున్నది. అది సరియైనటువంటి పద్ధతి కాదు. Board పెట్టడం అనేదానికి నేను అంగీకరిస్తున్నాను ఒక బోర్డు ఉండవలసిందే. కాని; దానికి సరియైనటువంటి అధికారులతో, ఈ irrigation వ్యవహారములో అనుభవముగలవారితో ఒక బోర్డు ఉండడం అవసరము. బోర్డుకు నేను వ్యతిరేకం కాదు అయితే అది మేము నడచినట్లు నడవాలి, మేము ఆడినట్లు ఆడాలి అనే పద్ధతి మాత్రం సరియైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మీకు ఎవరిమీద నమ్మకం లేదు, మామీద నమ్మకం లేదు, లేకపోతే ఇంకెవరిమీద నమ్మకం? అందువలన అటువంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితికి మాత్రం పోవద్దు అని నేను ముఖ్యంగా మనవి చేస్తున్నాను. Both Houses agree in making any modification in the rule-ఇప్పుడు ఒకటి, ఇది money bill. ఈ money bill కు ఇప్పుడు select committee లో Council కు సంబంధంలేదు. Council కు ప్రాతినిధ్యం select committee లో వీలులేదు. ఈ money bill కు సంబంధించి rules making వ్యవహారం అంతా కూడా గవర్నమెంటు తీసుకొంటున్నది. ఈ rules ఏదైనా మార్పుచేయాలన్న both Houses agree అయితేవే, మార్చవలసినదని

clause ఇందులో పెట్టడం ఎంత సబబైన విషయం అనేది ఒకటి ఆలోచించాలి. Money bill అసెంబ్లీకి సంబంధం ఉన్నప్పుడు, ఏ House అయితే దీనిని ఒక చట్టముగా, కానవముగా రూపొందిస్తుందో దాని తాలూకు Rules, ఆ House యొక్క ఆమోదానికి లోబడి ఉండడం న్యాయం అవుతుందేమోగాని రెండు Houses agree అయితేనేగాని modification ఒరగడానికీ వీలులేదని అనడం అది న్యాయ సమ్మతం కాదేమోనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ మీరే అధికారంలో ఉంటారని అనుకోవడం పొరపాటు ఇటువంటి తప్పుడు అలవాట్లు అమలులోపెట్టి ప్రభుత్వంలో ఒక precedent creat చేసి, నాలుగంటి డెర్బ్యాగ్యులు రేపుపస్తే మీమీదే రేపు ఇది రుద్ది మీ దగ్గరే ఇవి పసూలు చేసుకొంటు, మీరు అయ్యో, క్లారో, అని ఏడ్వవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అలాంటి పరిస్థితి రానివ్వకుండా ఇటువంటి తప్పుడు పద్ధతులు అమలుపరచే శాశనాన్ని మాత్రం withdraw చేసుకోవడం మంచిదని మాత్రం మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామస్వామి (దుగ్గిరాల):—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు యిప్పుడు రావడం చాలా సముచితంగా ఉన్నదనేది మాత్రం స్పష్టము. ఎందుచేతనంటే అక్కడ రైతాంగము ముఖ్యంగా delta ప్రాంతములో ఈ మురుగుపారుదల విషయంలో అనేక ఇబ్బందులకు గురికావడం మనం చూస్తున్నాము. నిజంగా యీ ప్రజాస్వామ్యంలో గ్రామాలలో ఏవిధమైనటువంటి వాతావరణం ఉన్నదో మనం ఒకసారి గమక అర్థంచేసుకొంటే, మనిషికి మనిషికి పార్టీ. పార్టీలో పార్టీలు గ్రామీణ వాతావరణం ఈరోజు చెడిపోయినటువంటి పద్ధతులలో సమిష్టిగా యీ వ్యవహారాలు జరుపుకొనేదానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఆ పరిస్థితులలో నయాన భయాన, గవర్నమెంటు ఇవి గమక take up చేసినట్లయితే సామాన్యమైన రైతులకే కాకుండా ముఖ్యంగా దేశంలో ఆహార సమస్యను పరిష్కరించే దానికి develop అయినటువంటి areas లో యీ విధంగా cess వేయడం అనేది అన్ని విధాల సమంజసం. ప్రతి రైతు దీనిని హర్షిస్తున్నాడు. దీనిని కాంక్షిస్తున్నాడు అనేది కూడా ధైర్యం చెప్పవలసిన అవసరం కూడా వున్నది. ఎందుకంటే ఆంధ్ర ప్రాంతములో, ముఖ్యంగా తెలంగాణా రాయలసీమ, డెల్టా ప్రాంతములో పేరుపేరుగా, విభిన్నమైనటువంటి అర్థిక వనరులు వున్నటువంటి ఈ ప్రదేశాలలో ఎంతో మురుగు వున్నది. ఇంకా అక్కడ మీరు పోచించండి. ఆహార ధాన్యాలకు ఎక్కువగా అక్కడ పండించుకొనేదానికి మాకు సౌకర్యము కలిగించండి అని delta ప్రజలు గమక అడిగితే, నిజంగా రాయలసీమలో నిత్యం కరువుకాటకాలతో మాడిపోతున్నటువంటి కొన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్నవారు, ముఖ్యంగా తెలంగాణాలో యీ కరువుకాటకాలతో, ఏ విధమైనటువంటి నీటి పారుదల సౌకర్యాలు లేనటువంటి ప్రాంతాలలో ప్రజలు హర్షించరు. దానిని appreciate చేయరు. ముఖ్యంగా వారి పేదరికాన్ని ఇంకా వెనుకకు చూచుకొంటూ వుంటారు తప్పితే ముందుకు పోయేదానికి ఏమాత్రం అవకాశం లేదు. యీ పరిస్థితులలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము daring గా step తీసుకొని ముందుకు పోగలుగుతున్నదంటే మనము తప్పకుండా appreciate చేయాలి. ఈ

పరిస్థితులలో యీ వేళ ఎప్పుడో కట్టినటువంటి యీ కృష్ణా గోదావరి ఆనకట్టలు ముఖ్యంగా ఒక్కొక్క రైతుకు గమక చూపై అక్కడ వున్నటువంటి కూలీల పరిస్థితి గాని తదితర వ్యవసాయదారులు పరిస్థితి గాని చూచుకొంటే తతిమా ప్రాంతములలో వున్నవారి కంటే చాలా మెరుగుగా వున్నారు. తినడానికి తిండి కొనుక్కడానికి బట్ట కూడా వుండడానికి ఇల్లు కూడా, సామాన్యమైనటువంటి labourers కూడా అక్కడ కొన్ని ప్రదేశాలలో అనుభవిస్తున్నారు. ఇంకా చాలా పరిస్థితులలో ఆ విధమైన పరిస్థితులు లేవు. అందుచేత, కొద్దో గొప్పో భారమైనా సరే, ఇది వారు మోసుకొని ఇంకా ఇప్పుడు వున్నటువంటి వనరులను జీవిస్తున్నది చేసుకొనే దానికి దాని పేషయం గవర్నమెంటే take up చేసి యీ స్కిమును immediate గా అమలుపరచడానికి అవకాశాలు కలుగజేస్తే, తప్పకుండా రైతాంగం అంతా కూడా హర్షిస్తుంది తప్పితే ఏవిధంగాను దానిని తిరస్కరించదు అయితే ఈ పరిస్థితులలో మనం అనేకవిధాలైన పన్నులు వేసుకొంటున్నాము, కలెక్ట్ చేసుకొంటున్నాము-ఇవి సక్రమంగా రైతాంగంగా ఉపయోగ పడుతున్నవా, లేదా అనే సమస్య ఉన్నది రైతులమీద అనేకవిధాలైన పన్నులు పడుతున్నవి. కాని గాని సక్రమంగా వినియోగించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది separate fund గా పెట్టి సక్రమమైన పద్ధతిలో ఖర్చుపెడతామని హామీయివ్వడం ముదావహం. ఇక్కడ House లో హామీయిస్తున్నట్లు చెబుతారుగాని తరువాత అనేక influences కు కొట్టుకుపోతూ, ఉన్న వాస్తవాన్ని మరచిపోయే పరిస్థితి కనబడుతుంది. అందువల్ల ఈ taxes ను హార్షిస్తున్నప్పటికీ మరొకవైపున ఆంక్షనకూడ లేకపోలేదు. కారణం యిది సక్రమపద్ధతిలో ఉపయోగపడుతుందా లేక influence అయి కొన్ని స్కిముకు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టి మిగతాస్కిము take up చేయకుండా వదిలేస్తారా అనేది ఉన్నది. అట్లా కాకుండా మిత్రాకమిటీరిపోర్టులోనే కాకుండా తతిమ్యాస్కిము కూడ take up చేస్తామని ఏవిధంగా హామీయిస్తున్నారో ఆవన్నీ take up చేసి పూర్తి అయ్యేవరకు చేయాలి. ఇప్పుడు 2రి కోట్లు taxes వేస్తున్నారు. కాని 50 కోట్లకు తక్కువ కాదు. అదనంగా 25, 2రి కోట్లు కేటాయిం చ వలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ ఆరెండు సంవత్సరాలకూ క్రమేణా రెండు కోట్లు మూడుకోట్లు చొప్పున యీ బోర్డుకు యిస్తే నే అక్కడ రైతాంగం తాము యివ్వవలసినది కట్టడానికి హర్షించి ముందుకువస్తుంది. లేకపోతే అవరోధాలు కలుగుతాయని చెబుతున్నాను. ముఖ్యంగా డెల్టాలో-కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టాలో ఇప్పటికిదాదాపు నాలుగయిదు సంవత్సరాలనుంచి కలెక్టర్లుగాని, R.D.Os గాని, యీస్కిము వారి వారి పరిస్థితులలో take up చేయాలనేది ఆరైతాంగాన్ని పొగుడెస్తూ ఏకరానికి రు. 50 లు, రు. 100 లు అవుతుందని తప్పకుండా చేసుకొండని నచ్చజెప్పి take up చేయాలని మీటింగు - పర్సంటు చేసి చెప్పి final రూపమువచ్చిన స్కిము ఉన్నది. ఇవాళ యీ విధంగా కొత్త బిల్లు తెచ్చినప్పుడు, వారికి ఏవిధంగా డబ్బుయిచ్చుకొని పూర్తి చేసుకోవడమా లేక గవర్నమెంటుకు compulsory గా యిచ్చి తమ స్కిము పూర్తి చేసుకోవడమా అనేది వారికి అర్థంకావడంలేదు. ఎందుచేతనో యీ విధేనిమిది

సంవత్సరాలు వడుతుంది. ఇప్పుడు సంవత్సరానికి కొద్ది కొద్దిగా పనులు చేస్తూ major schemes take up చేసినప్పుడు, యాస్కీ ముందు include అయి ప అయిదు సంవత్సరాలకోసం చేయాలి అంటే పలుకుటలు పాడై వారు ఏమయి పోవాలనే ఆందోళనతో వున్నారు. ప్రజలు entire amount యిస్తే వెంటనే గవర్నమెంటు take up చేసి, తతిమా అమౌంటు వారు అయి దారు సంవత్సరములు కట్టేదానిలో మొదటగాని, లేక తరువాత మూడుసంవత్సరాలలో కట్టేదానిలో గాని exemption యిచ్చినట్లయితే వారంతా ముందుకు వచ్చి ఆస్కీ ముందుకు pay చేసేందుకు రెడీగా ఉన్నారు. అధంగా ముందుకువచ్చి entire amount pay చేసినప్పుడు ఆ చిన్న స్కీ మును ఒకసంవత్సరముతో పూర్తి చేసుకొనుటకు అవకాశం ఉంటుంది లేకపోతే ఆరు సంవత్సరాలు పట్టుతుంది. ఇదికూడ గవర్నమెంటు ఆలోచించాలి. పోర్టు వేసేటప్పుడు ముఖ్యంగా అక్కడ శాసనసభ్యుల అభిప్రాయాలు, local గా సమితి ప్రెసిడెంటు, యితరుల consent కూడ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రజా ప్రతినిధులు స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి గవర్నమెంటు ముందుకు స్కీ మును తీసుకువచ్చినప్పుడు వాటికి తగిన ప్రధాన్యత యివ్వవలసి వుంటుంది. ఈ స్కీ మును అయిపోయేవరకు యింకా డబ్బు అవసరమయితే వెచ్చించి మొత్తం స్కీ మును take up చేస్తేనే గౌరవముగా ఉంటుంది. ఇది ప్రప్రథమంగా భారతదేశంలో ప్రవేశపెట్టబడుతున్న కొత్త బిల్లు కాబట్టి చైనా రూపం యిచ్చి సక్రమంగా అమలు జరిపితే యింకా కొన్ని రాష్ట్రాలు అనుసరించి వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి చేందుటకు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవుటకు పలుకుతుందని మనవి చేస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు ధన్యవాదములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ద్వారా మన రైతాంగంపైన 27 కోట్ల రూపాయలు పన్ను భారం పడుతోంది. తమ్మిలేరు, బుడమేరు, ఎర్రకాలవ, గుండేరు వగైరాలపైన moderation reservoirs కట్టినట్లయితే వాటి క్రిందకూడ betterment levy వేయాలని యీ బిల్లులో ఉన్నది. ఈ అంచనా లన్నీ తీసుకొన్నప్పుడు దాదాపు 27 కోట్లు, అది పరిపన్నెండుకోట్లు మొత్తం 40 కోట్ల రూపాయలు పన్ను భారం రైతాంగంపై వేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— లేదు ఎంతవేసినా రిజర్వాయర్లకు సంబంధించి 70 లక్షలే. వారు చెప్పే 10 కోట్లకూ దీనికి పొలిక లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— మేము ఏవరేజ్ అడిగితే యివ్వలేదు. రిజర్వాయర్స్ క్రింద ఎంత ఏవరేజ్ ఎక్స్ టెన్షన్ వస్తుందో చూపించలేదు.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— బుడమేరు క్రింద 8500 ఎకరాలమీద వేసేటప్పుడే తమ్మిలేరు 16,000, ఎర్రకాలవ 17,000 మొత్తం 33,500 ఎకరాలు. ఎకరానికి 200 లు betterment levy వేస్తే 78 లక్షలు వస్తుందని లెక్కలోకి తీసుకొని minus చేయడం జరిగింది. దానిలో తగ్గించడం జరిగింది. రిజర్వాయర్లు వర్షా కాలంలో నింపించితే లాభంలేదు. వర్షాకాలం భారీదా ఉంటుంది. ఇన్ ఫిక్స్ట్ రిజర్వ్

క్రింద పండించడానికి లాభంలేదు. వర్షాలలో నీరు నిల్వచేసుకొని second crop కు ఉపయోగించుకోవాలి.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరావు. — గ్యారంటీ లేనప్పుడు ఇవి ఎందుకు?

శ్రీ ఎస్. కృష్ణారెడ్డి : — First crop కు కాకుండా వర్షాకాలం అయిన తరువాత చివరి రోజుల్లో second crop కు వాడేది. ముందు, ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిన తరువాత యింకా మాగాణి కండవలసినదిఉంటే మూడు నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత వచ్చేది.

శ్రీ సి. సుబ్బయ్య : — ఈ విషయం నెల్లూ కమిటీలో ఎత్తినప్పుడు వివరాలు ఇవ్వలేదు. ఈ డ్రైనేజీ సెస్ అయినా 28 కోట్లవరకు పడుతోంది. ఇటువంటి దేశంలో ఎక్కడా లేదు. దేశంలో ఎక్కడా లేదు యిట్లాంటి బిల్లు. మన రాష్ట్రంలో యిదివరకు లేదు మనం క్రొత్తగా తీసుకువస్తున్నాము. ఈ బిల్లుపైన మేము Select Committee లో ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించండి అని చెప్పాము. 28 కోట్ల రూపాయల వన్ను వేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు అని వాళ్ళే చెబుతున్నారు. మేము విజయ నాడలో meeting పెట్టాము. అక్కడనే కాకుండా యితరచోట్ల కూడ పెట్టాము. ప్రజలు మాకు అనుకూలంగా చెప్పారు అంటున్నారు. దానిని మేము పునశ్చరణ చేశాము. మీరు చెప్పినట్లువంటిదే వాస్తవం అయినట్లయితే పోదాము, కొన్ని selected places చూద్దాము. అక్కడ ప్రజావాణిని సేకరిద్దాము అని చెప్పితే అక్కడ లేదు అని చెప్పారు. పైగా వారు ఏమన్నారు. వన్ను వేయడమంటే ఎవరు అంగీకరిస్తారండి అని చెప్పారు. వాళ్ళు చెప్పినట్లుంటే point ను వాళ్ళ సమాధానంతో సరిపూర్వకంగా మాట్లాడి బిల్లును ప్రజాభిప్రాయ సేకరణకు సంబంధించి వేస్తున్నారు అంటే దీనిలో ఉన్నట్లువంటి న్యాయం మనకు బాగానే అర్థం అవుతున్నది. అసలు ఈ వన్ను వేయడం వీళ్ళకు తగునా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఒక ప్రాజెక్టు కట్టినప్పుడు ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టుకు నీటి సప్లయే కాకుండా, మురుగును పంపే స్కిము కూడ దానిలో గర్భికృతమై ఉన్నది. దానిని లెక్క చేయకుండా మనం అదనంగా వన్ను వేయడం అనేది న్యాయమా? రెండవది, flood havoc వల్ల వాళ్ళకు నష్టం కలుగుతున్నది అనేది ఈ సంవత్సరానికి కాదు. కొన్ని సంవత్సరాలుగా వస్తున్నట్లువంటిది. ప్రభుత్వం మూడు plans వేసినది. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసినది. ఈ drainage scheme ఏమి అయింది? ఇది ప్రభుత్వం దృష్టినుంచి పోవడానికి కారణం ఏమిటి? దీనిని చిన్న చూపు చూడడం కాదా, నిర్లక్ష్యం చేయడం కాదా అని వేసు ప్రశ్నిస్తున్నాను. అంతే కాదు. ఇది చాల ప్రధానమైన area. మన రాష్ట్రానికే కాదు దేశం మొత్తంగా ధాన్యాగారంగా పరిగణించే area ను చిన్న చూపు చూడడం, కేంద్రం కూడ దీనికి funds ఇవ్వకుండా రాష్ట్రానికి వదలి పెట్టడం, రాష్ట్రం తనకు funds లేదని ప్రజానీకం మీద నెట్టడం యిది చాల అన్యాయంగా ఉన్నది అవమంబసంగా ఉన్నది. పైగా ఈ విషయాన్నంతా మేము వారి దృష్టికి

తీసుకువచ్చినప్పుడు ఏమి చెప్పారు? వాస్తవమే ప్రభుత్వం చేయవలసిందే. కాని డబ్బు లేదు అన్నారు. ప్రభుత్వం వేస్తున్న పన్ను ఎంత? అసలు పన్నుగాక, సీటి పన్నుగాక, హెచ్చింపు పన్నుగాక, గోదావరి బారేజ్ క్రింద వేసే 10 రూపాయలు కాకుండా మరల ఒక area లో 10 రూపాయలు, యింకో area లో 25 రూపాయలు, యింకో area లో 15 రూపాయలు వేస్తున్నారు. అంటే మొత్తంగా రైతు ఎంత కట్టుకోవాలి? మేము వేసిన అంచనా ప్రకారం 70 నుంచి 80 రూపాయలవరకు ఎకరాకు పడుతున్నది. రైతుకు వచ్చే ఆదాయం ఎంత? ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు లచ్చన్నగారు చెప్పారు. అదే మన బులెటిన్ లో కూడా ఉన్నది. కాగా ఎండేటటువంటి భూములలో 250 నుంచి 270 వరకు అతనికి ఆదాయం వస్తుంది. అట్లాంటి సందర్భంలో 70 నుంచి 80 రూపాయలు పన్నులు వేస్తే దానికి మిగిలినది ఎంత? అతని ఖర్చులు వగైరాలు లెక్కలోకి తీసుకొన్నప్పుడు గృహ వసతులు వగైరాలు లెక్కలోకి తీసుకొన్నప్పుడు, పెరిగే ఖర్చులు వాటిని లెక్కలోకి తీసుకొన్నప్పుడు ఇదంతా ఎకనామిక్స్ గదా? వీటివంతా లెక్కలోకి తీసుకుంటే అసలు ఈ బిల్లు తేవడానికి పిలు ఉన్నదా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. Fundamental గా సిద్ధాంతమునే నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. మీకు పనులు చేస్తున్నాము కాబట్టి డబ్బు యివ్వండి అంటున్నారు. అసలు ప్రభుత్వం ఎందుకు అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇట్లా అడేటట్లయితే కరువు ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. డబ్బు యిస్తేనేగాని కరువు ప్రాంతాలు బాగు చేయము అని, ఎప్పుడైతే ఒక సిద్ధాంతంతో వస్తారో, ఆ సిద్ధాంత రీత్యా ప్రక్కదోవలు వట్టారో అది ఆందరికీ వర్తిస్తుంది. అసలు దీనికి మూలం betterment levy, దానిని అప్పుడే వ్యతిరేకించి సమూహంగా రాకుండా చేసినట్లయితే రాష్ట్రానికి ఈ స్థితి వచ్చేది కాదు. అది ఎప్పుడైతే చూసి చూడకుండా పోయిందో యిప్పుడు ఈ పరిస్థితికి దిగజారింది. ప్రభుత్వం కోరింది డబ్బు చూపించమని ఆ డబ్బుకు మేము వనరులు చూపిస్తున్నాము. Loans float చేయండి. రైతులు పని కావాలి అంటున్నారు. వాస్తవమే తప్పకుండా చేయవలసిన పనే తొందరలో చేయవలసిన పనే Loans float చేయండి రైతులు యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అది చేతకాదంటారా L. I. C. దగ్గరనుంచి loan తీసుకుళ్ళండి. అది కాదంటారా nationalization of banks చేయండి. డబ్బు వచ్చే మార్గాలు ఉన్నాయి కదా. ఆ మార్గాలను ఎందుకు చేపట్టకు, డబ్బు వచ్చే మార్గాలను చేపట్టకుండా మా దగ్గర డబ్బు లేదు అని చెప్పడం యిదేమి న్యాయం అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదే కాదు. ఏ Responsible Government అయినప్పటికీ పనులు చేయాలి. పనులు చేసిన తరువాత దానికి వచ్చే ఫలితాన్ని బట్టి పన్ను వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది గాని యింకొక రీత్యా కాదని చెప్ప తున్నాను. Select Committee లో మేము చెప్పాము. ముందు పని చేయండి. తరువాత betterment levy వేయండి. అది కాదంటారా advance betterment levy ద్వారా రండి. ప్రజాభిప్రాయం 2/3 rd వస్తుందా లేదా అని తెలుసుకోడానికి అది గీటు థాయి అని చెప్పాము. దానికి కూడా ఒప్పుకోలేదు. Socialistic pattern of Society అని చెప్పుకున్నాము.

సిద్ధాంతమేమో చెబుతున్నాము గాని దానిని గాఢంగా వదిలి వేస్తున్నాము. Each according to his ability, fundamental గా Socialistic Society వైపు పోతున్నామా? లేదు. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద చిన్న రైతులకు 1 ఎకరా, రెండు ఎకరాలు 3 ఎకరాలు 4 ఎకరాలు 5 ఎకరాలు యిట్లా చిన్న రైతులకు పైన కూడ వేస్తూన్నాము. దాని impact చిన్న రైతులమీద. మధ్య కరగతి రైతు మీద పడుతుందినేది ఆలోచన చేయాలి. దేశం యొక్క economy పై వైపు పోతుందో ఆలోచన చేయాలి. కాబట్టి ఇది regressive taxation ఇది పురోగమనం వైపు పోయేది కాదు. Socialistic విధానానికి తిరోదకాలు ఇచ్చి తిరోగమించే విధానానికి దారి తీస్తుంది. అందువల్లనే మేము చెప్పాము. Select Committee లో కూడ వాదించాము. 5 ఎకరాలు లోపు ఉండే రైతును మినహాయించడం లంకభూములు ఉన్నాయి. పదాలి, lands ఉన్నాయి. ఇవి చాల నిస్సారమైన భూములుపైగా మునకతో బాధపడే భూములు వీటిని మినహాయించండి. న్యాయం చేసినవారు అవుతారని చెప్పాము. దానిని కూడ అంగీకరించలేదు ఇంకో విషయం చెప్పాము. ఎవరైతే floods తో బాధపడుతున్నారో వాళ్ళమీద వేయడం కొంతవరకు న్యాయంగా మేము చూస్తున్నాము. తక్కినది ప్రభుత్వం అచ్చుకోండి. ఏ lands అయితే floods తో affect కావడం లేదో వాళ్ళపైన భారం న్యాయం. కాదని చెప్పాము. చెపితే వినలేదు. వినకుండా పైగా ఏమి చెప్పారు? వేయవలసిందే మీరు ఇవ్వవలసిందే అనేటటువంటి మొండి వైఖరి అవలంబించడం చాల శోచనీయంగా ఉన్నది. 27 కోట్ల రూపాయలు వస్తు వసూలు చేస్తాము. ఆ పైన betterment levy బుడమేరు వస్తే రాలకు వేస్తాము అని చెప్పారు దీనినంతా నిర్వహించేటటువంటి Board ఏమిటి అని ప్రశ్న. అది ప్రభుత్వం యొక్క directions కు లోబడి, ప్రభుత్వం ఏమి చెపితే అది చెప్పే board గా ఉన్నది. మేము అప్పుడు కోరినాము. ఈ Board కు, Electricity Board కు ఉండే ప్రతి వత్తిగాని, లేదా R. T. C. Board కు ఉండే ప్రతి వత్తిగాని యివ్వండి అని మేము వాదించాము. దీనికి వాళ్ళు ససేమిరా అంగీకరించలేదు. పైగా దానిలో ఉండే సభ్యులు ఎవరు? ఇది ప్రజలు డబ్బు ప్రజలదగ్గర వసూలు చేస్తున్నాము. కాబట్టి ప్రజా ప్రతినిధులు ఉండాలి. ఆ ప్రాంతం నుంచి వచ్చే ప్రజా ప్రతినిధులు దానిలో భాగస్వాములుగా ఉండాలి. దీనిని మొట్ట మొదట principle గా అంగీకరించారు. తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు అదేమి కారణమోగాని withdraw అయ్యారు. మేము చెప్పాము. 20 మంది తక్కువ కాకుండా Board లో ఉండాలి, excluding the chairman దానిలో సగం మంది Non-Officials ఉండాలి. ప్రత్యేకంగా M.L.A., M.L.C. లు ఉండాలి అని చెప్పాము. దానికి కూడ వారు అంగీకరించలేదు. ఈ బిల్లులో రెండే రెండు ప్రధాన అంశాలు. ఒకటి Board రెండవది Schedule ఈ schedule చట్ట సమ్మతంగా లేదు. ఇది irrational గా ఉన్నది. Eastern Godavari Delta, Central Godavari Delta లో 10, 10 రూపాయల చొప్పున వేకారు. Third division లో దాదాపు 20 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచెట్టాలి. అలా ఖర్చుచెట్టాలి అన్నప్పుడు కొద్దిగా ప్రాంతం ప్రధానంగా తీసుకోవాలి. ప్రధానంగా తీసుకోవలసి

వచ్చినప్పుడు అది separate project చేయండి. దాని పైన కేంద్రీకరణ చేయండి. ఉప్పులెరు widen చేసి కొల్లెరు ముంపునంతా ఉప్పులెరు ద్వారా సముద్రంలోకి పంపించాలి అని చెప్పాము. దానిని ప్రత్యేక ప్రణాళికగా తీసుకోవడం అవసరం. తక్కిన వన్నీ, ఆ drains వేరుగా వచ్చి సముద్రంలోకి వెళ్తున్నాయి. అవి కొల్లెరు lake లో సంబంధం లేకుండా ఉన్నాయి. వాటిని ప్రత్యేకంగా చేయాలని అడిగాము. చేయమంటే చేయలేదు. దీనిని అవిధంగా తీసుకోమంటే తీసుకోలేదు. కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం—equality before law వుండదు. అది తప్పకుండా కొట్టేసే పరిస్థితి వున్నది. యిన్ని చెప్పినప్పటికీ ఎవరూ వినలేదు. ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వము ఎంతో డబ్బు వసూలు చేసినది, కొన్ని కార్యక్రమాలు చేసినది; అయినప్పటికీ అవి ప్రజోపయోగంగా లేవని తేలిపోయింది. ఇప్పుడు వసూలు చేస్తామంటున్నది 27 కోట్లు. ప్రభుత్వం ఎంత యవ్వదలచుకున్నది? అంటే లెక్కలు లేవు. కేంద్రం నుండి ఎంత రాబడుతారు? అంటే చెప్పలేక పోతున్నారు. రైతుల నుండి వసూలు సేసినదానితోనే యీ కార్యక్రమమంతా పూర్తి అవుతుందనుకుంటే—అది కేవలం భ్రమ. అంతేగాక రైతులనుగూడా వసూలు చేసినది కూడా యీ ప్రభుత్వం సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టలేదనే అనుమానం కూడా వున్నది. రైతులనుండి వసూలుచేసేది యీ కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచెయ్యడానికి చాలదు. ప్రభుత్వంవద్ద డబ్బు లేదు అంటున్నారు. మరి ఎట్లా దీనిని భర్తీ చేస్తారు? కాబట్టి loan తీసుకోవాలి, ప్రజలంతా ఆదుర్దాతో చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా తన నిర్లక్ష్య వైఖరిని మానుకుని అవిధంగా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ శివ సోమేశ్వరరావు (నిడుమెంట్):—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఇన్ డిప్యూటీ కమిషనర్లు ప్రచారణపెట్టిన విల్లును నేను బలవరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమద్వారా వారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన యీ కార్యక్రమం చాలా మంచి కార్యక్రమం. ఆ ప్రాంతంలో మురుగునీటివలన బాధపడే రైతాంగానికి యిది ఎంతో సహాయ పడుతుంది, అధికొప్పటికి దోహదం చేస్తుంది. ఈ కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టడం చాలా ముదావహమైన విషయం. ఈ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

మూడవ డివిజన్ చూస్తే—ఎక్కడనో ఈ గోదావరి కొవ్వారు నుండి కృష్ణా డెల్టావరకు ఒక డివిజన్ చేశారు. ఈ డివిజన్ లో కృష్ణా సెంట్రల్ డెల్టా, ఏ శతకంగాను, యీ కొల్లెరు జెసిన్ కు సంబంధంలేదు. దానికి సంబంధంలేని ప్రాంతాన్ని తీసుకొచ్చి కలిపి 25 రూపాయలు జక్కుసారి పెంచడం జరిగింది. ఇది రైతుకు ముయ్యలేని భారమని మనవి చేస్తున్నాను. నెలెక్టు కమిటీలో కూడా యీ విషయాన్ని వివరంగా వారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అందువల్ల కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజన్ ను దీని నుండి విడదీయండి. విడదీస్తే మాకు కొంచెం లాభం జరుగుతుందని మనవి

చేస్తున్నాను. మురుగుపున్న వారికి సౌకర్యం కలుగకూడదని గాని, వారి నుంచి వేరు పడాలని గాని మా ఉద్దేశం కాదు. మా ప్రాంతాన్ని అందులో నుండి విడదీసి నందువల్ల మేము కూడా పూర్తిగా వారిలో సహకరిస్తాం. ఈ 25 రూపాయలు గాకుండా వేరే వద్దతి అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ పున్న డ్రైయిన్స్ అన్నీ చూస్తే—కొల్లేరు బేసిన్ కు సంబంధం లేకుండా డైరెక్టుగా Sea లోకి పోయే డ్రైయిన్స్ ఉన్నాయి. మిత్రా కమిటీ—పెద్ద పెద్ద మురుగు కాల్వలు, కొల్లేరు గాని, గుప్తుచేరు గాని, నల్లకాల్వ గాని, యిటువంటివి చూసి వారు ఆ స్క్రీములో చూపించాడు. అయితే దీనివలన మైనర్ డ్రైయిన్స్ కి ప్రాధాన్యత తగ్గిపోతుంది. వారు యిచ్చిన ఎస్టిమేటు ప్రకారంగా చూస్తే 18 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. మనం వసూలు చేస్తున్నది 15 కోట్ల రూపాయలు. అది కొల్లేరు బేసిన్ కే అయిపోతుంది. ఇకపోతే 3 కోట్ల రూపాయలు మిగులుతుంది. కమిటీ వారి రిపోర్టులో లేని మైనర్ డ్రైయిన్స్ అనేకం ఉన్నాయి. వాటిని అభివృద్ధి చేస్తేనే గాని అక్కడ వన్ను యివ్వడానికి వీలులేదు. అందువలన, యిటువంటి వద్దతి కాకుండా, ఒక సంపూర్ణమైన దృష్టితో అలోచించి ఈ మూడవ డివిజన్ లో వేసిన 25 రూపాయలను 15 రూపాయలు చేస్తే చాలా బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంక దీనిని అమలు జరపడానికి ముందు దీని కాన్స్టిట్యూషన్ ను ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు కోర్టులో నానఫిషియల్ మెంబర్సుకు ఎక్కువగా అవసరం కలుగ తెయ్యాలి. ఇంజనీరింగు మొదలైన టెక్నికల్ సైడ్స్ జాగ్రత్తగా చూసుకొనడానికి, డబ్బు వృధాగా ఖర్చు కాకుండా చూడడానికి, జాగ్రత్తగా సూపర్ వైజ్ చేయడానికి అప్పుడు వీలవుతుంది. ఆ కోర్టులో మాత్రం నానఫిషియల్ మెంబర్సు, మెజారిటీ సభ్యులుగా ఉండే సక్రమమైన వద్దతిలో పనులు జరుగుతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

దీనితోబాటుగా మనం వసూలుచేసే సెస్ గాక. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు ఎంతయిస్తారు. అనేవానిపై ప్రభుత్వం కేంద్రీకరించి వారి సహకారాన్ని కూడా పూర్తిగా సేకరించడానికి గట్టిగా ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిపై నిన్న మొన్న, యిద్దరు ముగ్గురు వాకు ఉత్తరాలు కూడా వ్రాశారు. మన డివిజన్ కూడా దీనిలో కలిపారు, ఇందులో అనేక చిన్న చిన్న డ్రైయిన్స్ పున్నవి; వారు మేజర్ డ్రైయిన్స్ మాత్రం చేసి పూరుకుంటారు; చిన్న డ్రైయిన్స్ అట్లాగే ఉండిపోతాయి; మనం మాత్రం సెన్సు తప్పకుండా కట్టవలసిఉంటుంది అని. అందువల్ల మైనర్ డ్రైయిన్స్ ను ఒక స్క్రీముగా ఏర్పాటు చేసి, మేజర్ డ్రైయిన్స్ లో బాటుగా మేము చేస్తాం అని ప్రభుత్వం వారు ఒక ప్రకటనచేస్తే బాగుంటుంది. అట్లా గాకుండా, మిత్రా కమిటీ సూచనలు ప్రకారం చేస్తామంటే ప్రజలకు అనేక అసహనాలు కలుగుతాయి. రెండవది—మూడవ డివిజన్ లో 25 రూపాయలను 15 రూపాయలుగా మార్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తల్లిల్లో ముందుకు వస్తున్నందుకు ఆర్రిగేషన్ కా

మంత్రి గారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. నేను చేసిన సూచనలను దృష్టిలోకి తీసుకొని ఆ విధమైన సవరణ చేయవలసిందిగా కోరుతూ యింతటితో నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సపూర్) :—అధ్యక్షా, కృష్ణా గోదావరి ప్రాంతాలలో గత పది, పదిహేనేళ్ళుగా మురుగు వలన వంటలన్నీ సర్వనాశనం కావడమనేది వాస్తవం. వరద ముంపును దృష్టిలో భుంచుకొని యీ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా యీ రిపేర్లు చేయడం చాలా అవసరం. అందులో సందేహం గానీ, వివాదం గానీ ఏమీ లేదు. అయితే దేనిలో ఎక్కువ వివాదం వస్తున్నదో అది మాత్రం మీ దృష్టికి తీసుకురావలసి ఉన్నది. 30, 35 కోట్ల రూపాయలు కావలసి వచ్చే యీ డ్రైనేజీ కార్యక్రమాన్ని, అందులో 28 కోట్ల వరకూ రైతాంగంపై భారాన్ని మోపి 7 సొమ్ముతో యీ కార్యక్రమాన్ని వెరవేర్చాలనే ఆభిప్రాయంతో మేము ఏకీభవించలేక పోతున్నాం. ఎందుకంటే—ప్రభుత్వం ఒక సమాధానం చెబుతున్నది. “మావద్ద డబ్బు లేదు, కేంద్రం నుండి డబ్బు తీసుకువచ్చే పరిస్థితి లేదు; అట్లాగే loans కూడా తీసుకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి రైతులపై విధిగా వెయ్యక తప్పదని చెబుతున్నారు. గత 20 ఏళ్ళ లోనూ యిక్కడ యీ భూములపై వాటర్ సెస్ పేరుతో ఎంతో మొత్తాన్ని వసూలు చేయడం జరిగింది. “ఇర్రిగేషన్ సౌకర్యాల” నిమిత్తమే యిది వసూలు చేయబడింది. “ఇర్రిగేషన్ సౌకర్యాలు” అంటే డ్రైనేజీ సౌకర్యాలు, వంటకాల్యాల మరమ్మత్తు కాక యింకోలేమీ కాదు. ఆ విధంగా వసూలు చేసిన సొమ్ము డ్రైనేజీకి ఖర్చు పెట్టకుండా మరొక రూపంలో ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అప్పటి నుండి ప్రభుత్వం గనుక శ్రద్ధతీసుకొని ఉండినట్లయితే—కొల్లెరు వంటి మేజరు డ్రైనేజీ కాకపోయినా, కనీసం డెల్టా ఏరియాస్ లో ఉన్న మొత్తం మైనర్ డ్రైనేజీ మరమ్మత్తు అయినా పూర్తిగా జరిగి ఉండేది. ఈ కొల్లెరు బేసిన్ కు సంబంధించిన ఏరియాగురించి ప్రభుత్వం జాధ్యతతో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటే సరిపోను. ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు విమర్శించక తప్పదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సందర్భంలో ప్రజలమీద యీ భారాన్ని వేసి యీ కార్యక్రమం చేసి మొత్తం దేశంలో ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఆదర్శవంతముగా వుండాలి, ఇందుకు ప్రజలు ఎంతో సహకారం చేస్తున్నారు అని గొప్పగా చెప్పుకోవడం జరిగింది. కాని ఇది ఆదర్శవంతమని నేను మాత్రం అనుకోవడం లేదు. కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో వున్న రైతాంగంయొక్క రక్తాన్ని పీల్చడంలోనే మన ప్రభుత్వం దేశానికి ఆదర్శవంతం కావడం తప్ప పనులు వెరవేర్చడంలో ఆదర్శవంతమవుతోందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూచుకున్నా యీనాడు మన రైతాంగం చాలా వెనుకబడి వుంది. పేదరైతాంగానికి, మధ్యతరగతి రైతాంగానికి రుణభారాలు పెరుగు తున్నాయి. మేము యీ బిల్లును వ్యతిరేకించడానికి యింకొక కారణం కూడా వుంది. అధిక పన్నులు రాష్ట్ర వ్యాపితంగా వేశారు. మా ప్రాంతములో ఎకరం 30 రూ. లోవరకు పన్నులు వుంటున్నాయి. ఇదిగాక మొన్న ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది గోదావరి అనకట్ట నిమిత్తం, ఏకరానికి 50 రూ. ల

చొప్పన గోదావరిజిల్లాల రైతులనుంచి అడ్వాన్స్ జెటర్మెంటు తెప్పి వసూలు చేయడం కోసం. ఈ 80 రూ.లకు తోడు గోదావరి డెల్టాలో ముఖ్యంగా వెల్దర్ డెల్టాలో ఎకరానికి 150 రూ.లు అంటే యీ భారం సహించరానటు వంటిది. మా రైతాంగం ఇదంతా కట్టడానికి సిద్ధంగా లేరని చెప్పకతప్పదు. అయితే యీ కార్యక్రమం ఎట్లా చేయాలి అంటే మిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఎల్. ఐ. సి. నుంచో, మరొక చోటనుంచో లోన్లు తెచ్చుకోవాలి. ఎల్. ఐ. సి. నుంచి లోను రాకపోతే గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలో ధనికవర్గం జేకపోతేడు. భరించగలిగినవారున్నారు. వారినుంచి అప్పు తీసుకొని—రెండుమూడేండ్లకు సరివదు కాపిటల్ తీసుకొని యీ జెనిఫిట్ పొందినవరువాత నాలుగైదు సంవత్సరాల అనంతరం ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారో అన్నికోట్లు కూడ వడ్డీ లేకుండా వాయిదాల ప్రకారం రైతులనుంచి వసూలు చేసుకుంటే చేసుకోవచ్చు. అంతేగాని ముందుగానే 20 కోట్ల రూపాయలు రైతాంగం నుంచి వసూలు చేయడం అన్యాయం, అక్రమం. ఈ పరిస్థితులలో మేము దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాము. దీనివల్ల ప్రభుత్వ పర్మన్యభావమే అర్థమవుతోంది. ఇది పైవర్గాలవారికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోంది కనుకనే చేతంలో ఆర్థిక సంపద యావత్ కూడ తాతా బిర్లావంటి కోటీశ్వరులు—70 కుటుంబాలచేతిలోనే వుంటోంది. అది వికేంద్రీకరణ చేయడమే సరైన పద్ధతి అవుతుందని మేము చెబుతున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూకూడ ఆ పద్ధతి చేపట్టడానికి ముందుకు రాదు. ఎందుకు ముందుకురాదంటే అది వర్గలక్షణం—పెద్ద పెద్ద వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తోంది కాబట్టి. వారం రోజుల క్రితమే ఒక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టారు. సెలక్టు కమిటీ వేశారు. సెలక్టు కమిటీలో అయినా సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీ కూడ జాగ్రత్తగా ఆలోచించి తగు సవరణలు తెస్తారని సెలక్టు కమిటీలోవున్న మేమంతా ఆశించాము. కాని బిల్లులో తగిన మార్పులు రాలేదు. ఫండమెంటల్ గా మేము మార్పులు కావాలని కోరినవేమీ తేకుండా ఇంచుమించుగా బిల్లును యధాతథంగానే తేవడం జరిగింది. ఈ బిల్లులో కీలకమైన సెక్షనులు రెండేరెండువున్నాయి. ఇందులో డివిజనులవేది కీలకమైన అంశం. ఈ డివిజనులు ఎందుకు పెట్టారు? ఇందులో రెండు తరహాలు—నాలుగు డివిజనులుగా విడదీశారు. గోదావరి డెల్టా ఏరియాలో గోదావరి శారేజిగాను ఎకరానికి 50 రూ. 10 అడ్వాన్సు తెప్పి వసూలు చేసిన సందర్భంలో యీ డివిజనులు ఎందుకు పెట్టలేదు? అప్పుడు డివిజనులు పెట్టకుండా యీ నాడు డివిజనులు పెట్టారు. ఈవేళ గోదావరి అనకట్ట కట్టుతూంటే గోదావరి డెల్టా ఏరియాలో సెకండ్ క్రాప్ కు పర్మనెంటు తోన్నపున్నాయి; సెకండు క్రాప్ పండ్లని భూములు వున్నాయి. ట్రయన్సియల్, లైఫ్ టైమ్ లాండ్ క్యూరేషన్ వున్నాయి. ఆ కేటగిరీలుగా డివిజనులు చేపి వసూలు చేసి వుండవలసింది. ఈనాడు యీ డివిజనులు పెట్టుతూ, అస్పష్టంగా విడదీశారు. ఇందులో డివిజనులు వుండవలసినదే కాని కీలక, రెండు, నాలుగవ డివిజనులను ఏర్పాటు చేసినట్లుకా మూడవ డివిజను ఏర్పాటు జరగలేదు. ఇందులో 12,28,000 ఎకరాలు అంతనా చెప్పారు. గోదావరి డెల్టాలో 5 లక్షల ఎకరాలు, కృష్ణా

యీస్టరన్ డెల్టాలో 6 లక్షలకు పైగా పెట్టారు. కృష్ణాసెంట్రల్ డెల్టాలో లక్షా 30 వేల వరాలు అని చెప్పారు. దీనిని రెండుగా డివైడ్ చేయవలసిన అవసరం వున్నది. మొత్తం 12,28,000 ఎకరాల ఆయకట్టుకు కూడ కొల్లెరు జేసేనుకు సంబంధించిన రూపంలో అందరికీ సమాన ప్రాప్తిని ఎకరానికి 25 రూ.లు అనేది—ఇంతకంటే మరొక ద్రోహం వుండదు. గోదావరి వెస్టరన్ డెల్టాలోనా అంచనా ప్రకారం 5 లక్షలు వుంటే ఎర్రకాలవలోగాని, కొల్లెరులోగాని డైరెక్టుగా పడే మిరుగు ఒకటిన్నర, రెండు లక్షలకు మించినదని నేను ఘంటా పథంగా చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వ ఇంజనీర్లు వారికి లెక్కలు యిచ్చి వుండవచ్చు. నరసాపురం, భీమవరం తాలూకాలు—యిసాకోడేరు సమితి పరియోలోగాని తణుకు తాలూకాలోఫెడగొండ సమితి పరియోలోగాని అత్యధిక భాగం భూములనుంచి మురుగు ఎర్రకాలవకు కొల్లెరు ప్రాంతానికి సంబంధం లేకుండా— డైరెక్టుగా చిన్న కాలవలనుంచి నెల్లే ప్రాంతం వుంది. ఇంతకుముందు సిద్ధారెడ్డి గారు మూడవ డివిజను జిగ్రాఫికల్ గా, టెక్నికల్ గా, ఏర్పాటు చేశాము అన్నాడు. జిగ్రాఫికల్ గా ఏర్పాటు చేసివుంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు కాని కనీసం 12 లక్షల ఎకరాలున్న మూడవ డివిజనులో నాన్ కొల్లెరు పరియోలో కలెక్షన్లు కోసం ఎకరానికి 25 రూ.లు కాకుండా తగ్గించవలసిన అవసరం వున్నదని చెబుతున్నాను. మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు చూచినప్పటికీకూడ మొదటి దశలోగాని, రెండవ దశలోగాని మొత్తం ఖర్చు ఏదైంది కోట్లు అయితే అందులో 20 లక్షలు మాత్రమే గోదావరి వెస్టరన్ డెల్టాలో సరిపోతుందని చెప్పారు. అయితే, అనేక కాలవలు పడిపోయాయి నిజం మహా అయితే కోటి కోటిన్నర రూపాయల ఖర్చు కావచ్చుకాని అంతకంటే నయోపైస కూడ ఖర్చు కాదని చెబుతున్నాను. గోదావరి వెస్టరన్ డెల్టాలో 5 లక్షల ఎకరాలకు ఏడున్నర కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. అందులో దాదాపు ఒక కోటి రూపాయలు ఖర్చు చేసి మిగతా ఆరున్నర కోట్లు కొల్లెరు జేసేనుకు ఖర్చు చేయడమంటే మా రైతాంగంలో తీవ్రమైన అంతృప్తి వుంది. నిరసన తెలియజేస్తూ నాకు ఉత్తరాలు, టెలిగ్రాములు వస్తున్నాయి. ఇప్పటికైనా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి డివిజన్ల సెక్టరైట్ చేసి కలెక్షన్లు తగ్గించవలసినదని చెబుతున్నాను. ఇక లాండుకు సంబంధించిన విషయం కూడ వుంది. సెలక్టు కమిటీలో నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. వెట్ అండ్ డ్రై లాండ్ అన్నారు. డ్రై లాండ్, ఒమిట్ చేయమంటే దానికి అంగీకరించలేదు. గోదావరి డెల్టాలో గోదావరికి రెండు వైపులా రివర్ బండ్స్ వుంటాయి. రివర్ బండ్స్ వెనుక ప్రాంతములో గోదావరి నీటికి పటి గట్టుకూ మధ్య వేలాది ఎకరాల లంకభూములు వున్నాయి. కాలవల సౌకర్యం లేకపోయినప్పటికీ ఇంజనులద్వారా పంట త్రాగవల్సివున్న వాటరును గట్టు అవతలకు మళ్లించుకొని కమర్షియల్ క్రాప్స్ పండించుకునే లంకభూములున్నాయి. వాటికి కూడ వర్తిస్తుందా అని క్లారిఫికేషను అడిగినప్పుడు సెలక్టు కమిటీలో మంత్రులు చెప్పడం జరిగింది. అత్యధిక భాగం గవర్నమెంటు లంకభూములు. ఫీల్డ్ లేబర్—హరిజనుల కోఆపరేటివ్ సొసైటీల చేరుతో అనేక వేల ఎకరాల భూమి వుంది. నరసాపురం

తాలూకానుంచి కొప్పుూరు తాలూకా వరకు కూడ గోదావరి ఒడ్డున భూములు కొన్ని వేల ఎకరాలు ఫీల్డు లేబర్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు యిచ్చారు. ఎఫ్. ఎల్. సిలకు ఎకరానికి 70, 80 రూపాయలకు lease కు ఇస్తే వారు రు. 150 లు వరకు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. వాటిని మినహాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. బోర్డు విషయం కూడా కీలకమైన సమస్య, ఓరిజినల్ బిల్లులో బోర్డు గురించి ఎక్కువగా లేక పోయినా సెలక్టు కమిటీ చర్చలో దీనిపై ఎక్కువ శ్రద్ధిగలిగిందామో యాక్టులోనే clear గా ఉండాలని అన్నాము. 2/3 వంతుల మంది నాన్ ఆఫీషియల్స్ ఉండాలని చెప్పాము. మెజార్టీ సభ్యులు నాన్ ఆఫీషియల్స్ ఉండాలని concerned శాసన సభ్యులు ఉండాలని చెప్పాము. 20 మంది మొత్తం సభ్యులు ఉండాలని అందులో పది మంది నాన్ ఆఫీషియల్స్, పది మంది ఆఫీషియల్స్ ఉండాలని మంత్రులు ప్రెసిడెంటుగా ఉంటారని ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అంగీకరించి సెలక్టు కమిటీ రిపోర్టులో omission చేయడంలో అంతర్గతం ఏమిటో అర్థం కావడంలేదు, 30 కోట్లు రూపాయలు ప్రజలనుంచి వసూలు చేస్తూ బోర్డును అధికారుల చేతులలో పెట్టడం హాస్యాస్పదం కనుక ఈ వద్దతి మార్చాలి. మేము చెప్పినట్లుగా 2/3 కాకపోయినా 21 మంది సభ్యులలో కనీసం 11 మంది అయినా నాన్ ఆఫీషియల్స్ విధిగా ఉండాలి. అరు సంవత్సరాల కాలవరిమితి అన్నారు. అందరూ ఒకే సారి ఉండడం సాధ్యం కాదు కనుక alternate గా రెండు సంవత్సరాలకు ఒకరు చొప్పున మూడు terms విభజించి చేయాలని చెప్పాము. దీనినైనా అంగీకరించాలని కోరుతూ బిల్లును అనరల్ గా వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, మురుగు నీటి పారుదల పథకాన్ని దశాబ్దాలుగా రైతులు ఆశిస్తున్నప్పటికీ ఈరోజుకైనా ఈ పథకాన్ని చేపట్టినందుకు ప్రభుత్వాన్ని, యువకులైన మంత్రి సిద్ధారెడ్డి గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ స్క్రీమును take up చేయడమే కాకుండా పిల్లలంత త్వరలో దానిని పూర్తి చేయడం అవసరం. దానికై రైతులపై భారం పడుతోందనే అభిప్రాయం చాల మంది రైతాంగంలో ఉన్నది డెమోక్రెటిక్ సొసైటీలో ఏదైనా కార్యక్రమం చేపట్టాలంటే common man కొంత burden share చేస్తేనే successful results వచ్చునట్లు చేయడానికి ఆఫీకాళం ఉంటుంది. ఈ విషయమై ఇది వరకు జరిగిన Legislators conference లోను విజయవాడలో జరిగిన సభలోను పలువురు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఎంతో కొంత share చేస్తే బాగుంటుందని సలహా ఇచ్చారు, తప్పకుండా మన ప్రభుత్వం కేంద్రం నుంచి కొంత share అయినా వచ్చేటట్లు చేపారని భావిస్తున్నాను. మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు compact గా లేదని Chief Engineer గారు అంటున్నారు, కాబట్టి ఇంకా చేర్చవలసిన drains ఏవైనా ఉంటే వాటిని కూడా include చేసి, రైతులు deputations గా వచ్చి ఏ కోడికలు తెలియ జేస్తారో వాటిని సమగ్రంగా ఆలోచించి స్క్రీములను చేర్చాలని కోరుతున్నాను. స్క్రీములు undertake చేయడానికి బోర్డును పెడుతున్నాము అంటున్నారు, బోర్డు గురించి ఒక విమర్శ బయలు చేరుతుంది—it is a dancing doll of the government

అంటున్నారు. అది న్యాయం అనుకోను. Co-ordinating factor గా బోర్డు మాపంలో లేకపోతే పనులు చేపట్టడానికి, చేయించడానికి, తగిన సలహాలు ఇవ్వడానికి కార్యక్రమం ఏవిధంగా చేపట్టగలమనేది ఆలోచించడానికి సావకాశం లేదు. బోర్డు అనేది ఉండాలి. ప్రత్యేకంగా independent member ఒకరు వచ్చి నేను రెస్పాన్సిబిలిటీ తీసుకుని చేస్తాను అంటే సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు, ఎదో argument sake పప్పుడు గప్ప మ రేమీ కాదు. ప్రభుత్వం తీసుకోవాల్సి తప్ప independent గా ఒక వ్యక్తి చేయడానికి సాధ్యం కాదు. ఈ బాధ అనుభవించే రైతాంగానికి చూసే వ్యక్తికి ఉంటుంది. చరదలు వచ్చినప్పుడే వర్షాలు కూడా వస్తాయి, రెండు వచ్చినప్పుడు పంట నాశనమైపోయి అంతా నిరాశ, నిస్పృహ అయిపోతుంది. దానికి విముక్తి వేకూర్చేందుకు ఎవరు ముందుకు రాలేదు. ఈసారి నా ఈ స్క్రీము take up చేస్తున్నందుకు సంతోషం. Term అయిదు సంవత్సరాలు మించకూడదని భావిస్తున్నాను, ఏ zone లో collect చేసిన డబ్బును ఆ zone లోనే ఖర్చు చేయడం న్యాయమని మిగతా చోట్ల ఖర్చు చేయడం న్యాయం కాదని చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. మా గోదావరి సెక్టార్, ఈస్టర్న్ డెల్టాలలో ఎకరానికి రు 10 లు చొప్పున వేసారు. ఇది తూర్పు గోదావరి లిల్లాయందు ప్రత్యేక ఆభిమానం చూపిస్తున్నట్లు కొందరు విమర్శ చెస్తున్నారు. అక్కడ ఖర్చు చేసే డబ్బు మూడు కోట్లు రూపాయలు మాత్రమే ఉంటుంది. దానికి మించుములే 11 కోట్లు వరకు వచ్చే ఆదాయాన్ని క్రిత ఖర్చు చేయడం న్యాయం కాదు. ఏరైతు దానికి ఒప్పుకోడు అని చెబుతున్నాను. ఏ ప్రత్యేక మైన favour ఈస్ట్ గోదావరికి చూపినట్లు నాకు కనబడడం లేదు. సభ్యులు అటువంటి దురభిప్రాయం పడనవసరం లేదని భావిస్తున్నాను ఈ స్క్రీములకై రైతుల నుంచి కేంద్రం నుంచి వసూలుచెయ్యాలని మాత్రమే కాకుండా foreign aid కూడా ఏమైనా వస్తుందేమో చూడటం మంచిది ford foundation నుంచి కాని P. L. 480 నుంచి కాని వస్తే సేరించి pool చేసి గవర్నమెంటు consolidated fund లోనికి పోకుండా ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. మరొక suggestion ఏమిటంటే ఈ స్క్రీము take up కేటప్పడు జనరల్ గా contractors కు ఇస్తున్నారు. సూటికి 75% corruptగా defective గా చేయడం జరుగుతోంది. Corrupt గా కాని వేరే తప్పుడు విధానాలను అనుసరించడంవల్ల స్క్రీము పాడుచేయకుండా ఉండడానికి సూపర్ చైజ్ చేయ దానికి లోకల్ రైతులతో అభ్యుదయకరమైన భావాలుకలి వారిని చేర్చి ఒక కమిటీగా చేసినట్లయితే కంట్రాక్టర్ చేసే పనులను సూపర్ చైజ్ చేయ దానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

(Dr. T. S. Murthy in the Chair)

ఎఫ్. ఎల్. సి. సొసైటీలను గురించి సత్యనారాయణరాజుగారు చెప్పారు. ఆ సొసైటీల భూములు గోదావరి river కు flood bank కు మధ్య ఉంటాయి. కరదల దయాదాక్షిణ్యాలపై అంతా ఆధారపడి ఉంటుంది. అంతా కష్టపడి

పండిస్తే గోదావరి ముంచివేస్తుంది. ఒక్క సంవత్సరంలోనే తీరని నష్టానికి గురి అవుతారు. వీలుంటే F. L. C. ను manned by land less people కాబట్టి వారికి special exemption ఇవ్వాలని కోరతూ ఈ బిల్లు తెచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, చాలా ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో ఆలోచించవలసిన శాసనం కాబట్టి ప్రజాభిప్రాయం ఎట్లా ఉన్నదో తెలుసుకోవాలని సెలెక్టు కమిటీ మీటింగులు కాగానే రెండు సియోజస్ వరాలలో కొన్ని ప్రాంతాలకు వెళ్లాను, కైకలూరు ప్రాంతంలో కొంతమందిని విచారించాను. అది వరదలవల్ల చెబ్బితిన్న ప్రాంతం. మేము రూ. 25 లు ఎక్కడ ఇవ్వగలమని రాజకీయాలతో సంబంధంలేని ప్రజలు చెప్పారు. బందరు ప్రాంతంలో విచారించాను. అక్కడకూడా అట్లాగే చెప్పారు. దీనికి అనుకూలంగా ప్రజాభిప్రాయం ఉంది; శాసనసభ్యులు చెప్పారు; విజయవాడ సమావేశంలో చెప్పారు అంటున్నారు. శాసనసభ్యులు చెప్పేదే ప్రజాభిప్రాయమైతే 180 మంది కాంగ్రెసుపార్టీ శాసనసభ్యులు మధ్యరేపేట రద్దుచేయాలని సంతకాలు పెట్టి ఇచ్చారుకదా; ఎందుకు రద్దుచేయలేదని అడుగుతున్నాను. శాసనసభ్యులు చెప్పినంతమాత్రంచేత ప్రజలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని అంచనా వేయడం పొరపాటు. ప్రభుత్వం కుంభకర్ణుడిమాదిరి ఉన్నది. కుంభకర్ణుడు ఆరు మాసాలు నిద్రపోతే ప్రభుత్వం ఈ సమస్యపై 20 సంవత్సరాలు నిద్రపోయింది. ఇప్పుడు మేల్కొన్నది. మేల్కొన్న తరువాత ఒకసారి యేమి యిన్నాళ్లు అజాగ్రత్తవేశాము, క్రద్ద చూపలేదు, యిప్పుడైనాసరే యీ సమస్య పరిష్కారం చేయకపోతే యెట్లా అని అభిప్రాయం కలిగి ఒకేసారి యీ విధముగా నెప్పుతో యీ సమస్య పరిష్కారం చేయాలనేటటువంటి హడావిడిలో తయారు చేసిన చట్టంగాని సైంటిఫిక్కుగా యీ ప్రాంతాల ప్రజలు యివ్వగలుగుతారా ప్రజలముందు పెట్టాలని ఆలోచన లేదు. మిత్రా కమిటీవారు సూచనలు చేశారు కాబట్టి ఆ సూచనల మేరకు చేశాము అన్నారు. మిత్రా కమిటీవారు చెప్పింది యిక్కడ యీ సమస్య ఉన్నది దీనిని పరిష్కారం చేయాలంటే యింత డబ్బు అవుతుందని చెప్పారు. కాని వారు డివిజన్సు గురించి చర్చ చేసినప్పుడు యీ పన్ను వేస్తారని దృష్టిలో పెట్టుకుని రిపోర్టు యివ్వలేదు. ఆ నాటికి యీ పన్ను గురించిన అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి కూడా లేదు. ఏ గ్రామానికైనా పోయి అడిగితే మా గ్రామం ప్రక్కన మురుగుపోయేదానికి ప్రభుత్వం దగ్గర స్కీము ఉందా అని అడిగితే ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు చెప్పే పరిస్థితులలో లేరు. ఎప్పుడు ప్రజలు డబ్బు యివ్వడానికి సిద్ధముగా ఉంటారంటే యీ మురుగుపోయినదుపాయం కలిగితే నేను యివ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నానని రైతులు చెబుతున్నారు. ఆ పరిస్థితులలో మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు తప్పితే ప్రత్యేకంగా 22 లక్షల యెకరాలనుండి పన్ను వసూలు చేస్తున్నాము. మురుగుపోయే నదుపాయాలు చేసే స్కీము ఉందా అని మంత్రిగారిని అడిగితే చెప్పలేదు. అటువంటి స్కీము ఆలోచనలో లేదు. ముందు డబ్బు వసూలుచేసి తరువాత స్కీము తయారు చేద్దామంటున్నారు. ఈ విధముగా డబ్బు వసూలుచేస్తే అనలు యేమి

లాభం కలుగుతుందో తెలియకుండా 6 సంవత్సరాలు కాదు. 10 సంవత్సరాలయినా పన్ను వసూలుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. చారిటి డీనిమీడ ఒకవిధమైన సమ్మతం లేదు. ఇచ్చే శక్తి లేదు. ఇప్పుడు ఎచ్చన్నగారు చెప్పినారు. బాగా పండే భూములలో అన్ని ఖర్చులు పోను యేమి మిగులుతుందంటే 250 రూపాయలు మిగులుతుంది బందరుగాని కైకలూరుగాని వచ్చిను గోదావరి తెయి లెండు గ్రామాలలో ఖర్చులు పోను లెక్కచూస్తే యెకరానికి వందరూపాయలు ఆదాయం లేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో యెకరానికి 25 రూపాయలు చొప్పున 6 సంవత్సరాలు కట్టాలంటే యెంత భారం వేస్తున్నారో ఆలోచించాలి. ఈ సమస్యకు మేము వ్యతిరేకం కాదు. మా ప్రపంగాలలో చెప్పాము. ఈ సమస్యను నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నారు. ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? ప్లానింగు కమిషను చెప్పినారు. ఏమి చెప్పారు? కృష్ణా గోదావరి డెల్టా భూములలో మురుగునీరు అంద్రప్రదేశ్ లో 40 లక్షలు యెకరాలు దెబ్బతింటుంది. కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో యెక్కువ భూమి దెబ్బతింది. పంటకాలువలు కూడా యెప్పుడో బ్రటిషువారు హయాంలో యేర్పాటుచేశారు. సైంటిఫిక్కు అగ్రి కల్చరలో నీరు యెంత త్వరగాయిస్తే అంత త్వరగా పండడానికి వీలుంటుంద. అక్కడ ఉన్న కెనాల్స్ ను రీమోడలు చేయాలని చెప్పినప్పటికీ కూడా చేయలేదు. ఈ విధముగా శేయవలసిన 20 సంవత్సరాలు వదిలేసినా 1957 నుంచి 1957 సంవత్సరం వరకు కృష్ణా గోదావరి డెల్టా నాలుగు జిల్లాలలో యెంత వసూలు చేశారు. యెంత ఖర్చుపెట్టారని నోటు యిచ్చారు. సుమారు 8 కోట్ల 10 కోట్ల ఖర్చు. వసూలు చేసినది దాదాపు 100 కోట్లు ఉంటుంది. లెక్కలు అడిగినాము. యివ్వలేదు. 100 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేశారు. 10% కూడా ఖర్చుపెట్టలేదుకదా యే విధముగా వ్యవసాయం అభివృద్ధిపరచాలనే స్థిర సంకల్పం ఉందని శంకించవలసిన పరిస్థితి ఉంది. డివిజన్ను యేర్పాటు చేశారు. దానికి క్రెయిటేరియా యేమిటని వెల్లెట్టుకమిటీలో గోల్ పెట్టాము. అప్పటికి సిద్ధముగా లేదు. శాసనసభలో మళ్ళా హతాత్తుగా నోటు తయారు చేశారు. ఈ నోటు ప్రకారం డివిజన్ను తప్ప అని మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణా వెస్టర్ను డెల్టా, కృష్ణానదికి అవతలగట్టు ప్రాంతం కాన్యూమూరు వరకు సరిహద్దుచేసి అప్రాంతం ఒక డివిజను చేశారు. బెజవాడనుంచి కృష్ణా జారేజునుంచి 8 కాలువలు పుట్టినాయి. 1. ఏలూరు కాలువ. 2. రై వేసు కెనాలు. 3. బందరు కాలువ. 4. రై వేసు కాలువ బందరు కాలువకు మధ్య ఉన్న యాక రేజియొక్క ముళ్ళగు కొల్లెరులోకి పోవాలి. అక్కడ భూమి లోయగా ఉంది. అక్కడ నీరు కొల్లెరులోకి పోతుంది. బందరు కాలువకు రై వేసు కాలువకు మధ్య బందరు కాలువకు కృష్ణా యీస్టు జ్యాంకు కెనాలు రివరు సైడునుంచి పోయే కెనాలు. దీని కాలువకు పోయే కాలువకు కూడా యీ ప్రాంతానికి మురుగు యీస్టు ఒక చుక్క కూడా కొల్లెరు చేసినంతో పోదు. ఏ విధముగా డివిజను ఉద్బిష్టై అవుతుంది. మీరు యిచ్చిన నోటు ప్రకారం సెవరేటు డివిజను ప్లాన్ చేయడానికి ఆర్డర్ మెంటు యిచ్చారు. కాబట్టి ఒకవేళ డివిజన్ను చేయవలసినట్లై బెజవాడ దగ్గర కృష్ణా బరాజ్ దగ్గర పుట్టిన కాలువ హద్దు తీసుకుంటే రై వేసు

కాలువకు ఏలూరు కాలువకు మధ్య ఒక డివిజను ఉన్నది. రై వేరు కాలువకు దానిక్రింద కొల్లేరుకు ఆ ప్రంద బంటుమిల్లి కాలువగాని అవతల ఒందరు కెనాలుకి కృష్ణా రివరుకు కలుపుకుని అదంతా ఒక డివిజను ఉన్నది. ఆ విషయముగా డివిజను యేర్పాటు చేయాలి. అసలు యీ పన్నులు నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. అందులో యేమీ అనుమానం లేదు. డబ్బులుచ్చే శక్తి ప్రజలకు లేదు. ఈ కనులలో యే పని చేయాలి, యే పని చేస్తారునే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి లేదు. ఈ పన్నువల్ల యీ గ్రామానికి సమపాతం కలుగుతుందని చెప్పే శక్తి యీ పది సంవత్సరాలలో యీ లాభం కలుగుతుందని చెప్పే శక్తి లేదు. ముందు డబ్బు ఎసూలుచేసి తరువాత పనులు చేస్తామని చెప్పడం వాంఛనీయమైన విషయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా సావధానంగా రాష్ట్రానికి బెండ్లెంటులెవీ పద్ధతితో చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి స్కీముచెప్పి డెఫినెటుగా డబ్బు పనులు చేస్తామంటే రై శాంగం యిస్తారు. చర్చలలో బోర్డు యెల్లప్పుడూ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు సూచనలు చేశారు. తరువాత కాదన్నారు. ఏమయినప్పటికీ ప్రజా ప్రతినిధులు కొంతమంది ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం మంచిదిని మనవిచేస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ప్రవేశ పట్టడం క్రమమూ, అక్రమమూ అనేది కాదు, ఎంతవరకు అవసరం అన్న విషయాన్ని గూర్చి మనం ఆలోచించుకున్నప్పుడు మొత్తంమీద ప్రభుత్వం యీ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి అవసరమైన సాధన సంపద మరొక మార్గంలో సమకూర్చుకొనే అవకాశం లేనందువల్ల యీ బిల్లు వస్తున్నది. కాని కార్యక్రమాన్ని మనం జయప్రసంగా నిర్వహించడానికి మన మందు ఉన్న బిల్లు తోడ్పడుతుందా అంటే కొంత సందేహం. ఎందుకంటే మనం రైతుల దగ్గరనుంచి ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో లేదా మిగిలిపోతే ఏడో సంవత్సరంలో ఎంతవరకు సాధించబడుతుందో స్పష్టంగా చెప్పలేము. వారికి-తగినంత ఉత్సాహాన్ని, విశ్వాసాన్ని మనం కలిగించగలిగి ఉండాలి. కాని మనం చెబుతున్నాము. ఏవో మిత్రా కమిటీ సిఫార్సు చేసినది. వారు కొన్ని ప్రాతిపదికలు ఏర్పాటుచేశారు. ఆ ప్రాతిపదికలకు వరదనిరోధక పథకాలని చెప్పండి మురగు నివారణ పథకాలని చెప్పండి యీ రెండు రకాలయిన పథకాలను అమలు పరుస్తామన్నారు. వారు సాధారణమైన డెల్టాలో సర్వేలను వాటరు పోవడానికి కొన్ని స్టాండర్డు సెసిఫికేషన్సును ప్రెస్క్రిబ్ యిబు చేశారు. అంతే తప్ప యీ నాడు డెల్టాలో స్టాండర్డు సెసిఫికేషన్సు ప్రకారం రెయిన్సు రావుకదా. క్రొత్తగా మనం అనేక కాలువలు యిచ్చామా లేదా. బిల్లు యిరిగేపను స్కీములు వచ్చినాయి. ఏ రాష్ట్రంలోనూ యింతకు పూర్వం గత వంద సంవత్సరాలుగా నిర్లక్ష్యం చేయబడినటువంటి డ్రెయిన్సు ఉన్నాయి, స్కీములు ఉన్నాయి? వాటన్నిటిని గణనలోకి తీసుకుంటున్నామా? ఎంతవరకుందో ఎస్టిమేటు చేయవలసిన కార్యక్రమం తరువాత యేవో యివన్నీ కూడా పరిశీలన చేసి వాటన్నిటికి సమగ్రమైన పథకాలు రూపొందిస్తున్నామన్న ప్రభుత్వం వారు చెబుతున్న మాట యధార్థం. కాని అంతమాత్రంచేత రైతులకు విశ్వాసము

అటుగతుండా అని పేరు అడుగుతున్నాను. ఏ యే ప్రాంతాలలో ఏ యే పథకాలు తీసుకొనబోతున్నారు. ఈ పథకాలవల్ల వారి భూములకు ప్రయోజనం వుంటుందా లేదా అనేది సరాసరి రైతు మనస్సుమీద పడినప్పుడే రైతులనుంచి శిస్తు వసూలు చేయడము వాద్యపడుతుంది తప్ప అది చెప్పకుండా కాసనము వున్నది. అధికారము వున్నది notification చేస్తున్నాము దాని ప్రకారము రైతులంతా 10, 15, 25 రూపాయలు చెల్లించాలన్నంత మోగము చేతి వారిలో తగినంత ఉత్సాహము రాదు అని మనవి వస్తున్నది. మార్చి 22 వ తేదీన మన ముఖ్యమంత్రిగారు, సీటి వారుదల కాఖి మంత్రిగారు శాసన సభ్యులతో సమావేశము ఏర్పాటు చేసిసభ్యులకూడ చాలా స్పష్టముగా చెప్పాను. ఈ పథకాలను అమలుపరిచబోతున్నామని ఎలుగైతూటకండా ఈ సభ్యుల వసూలుచేయాలని అనుకొనడము శ్రమ అని చెప్పాను. ఏ విధంగా వసూలు చేయబోతున్నారో స్పష్టముగాలేదు. ఎప్పటికప్పుడు notify చేస్తాము అన్నారు. Drainage Scheme అంటే నిర్వచనము చెప్పారు ఈ నిర్వచనము రైతుల దగ్గరకు వెళ్ళదు. ఇది కాసనసభ్యులకు, ఈ చట్టమును అమలుపరిచేవారికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది. Drains వున్నవి, dams వున్నవి, sluice. వున్నవి, streams వున్నవి అని చెప్పకొన్నంతమాత్రాన చాలాదు అని నా నిశ్చితాభిప్రాయము. దానిని గురించి ప్రస్తుతమాలోచించాలి. ఎందుకంటే ఇది ఏమీ సాధారణమైన విషయము కాదు. ముగ్గురిమిటివారు 3 regions గా divide చేశారు. కాని మనము 4 regions గా ఆలోచిస్తున్నాము. Godavari East, Godavari Central delta అని ప్రత్యేకముగా వివరించి చెప్పి ఈ వధకానికి 2 కోట్లు అవుతుందని చెప్పారు. Godavari West; Krishna East; Krishna central delta అని ఈ మూడింటిని కలిపి region గా పేర్కొని, అక్కడున్న కొట్టేరుగాని, బుడమేరుగాని, వామిలేరుగాని యావత్తు కార్యక్రమాన్ని సమగ్రముగా ఆలోచించి వారు చేసిన ప్రతిపాదనల ప్రకారము 16 కోట్లు ఖర్చు. Krishna western deta కి 5 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పారు. ఈ 5 కోట్ల రూపాయల ఖర్చులో Krishna East కి ఒకకోటి వరకు ఖర్చు చెప్పారు. ఇలా విశ్రాంతమిటి 22 కోట్లు చెబితే ఇప్పుడు మన అంచనా 29 కోట్లు. మన ముందు పెట్టిన స్టేటుమెంటులో అది 29 కోట్లవరకు పబ్లిషయినది. 29 కోట్ల వరకు పెరిగింది అంటే 3rd పెరిగింది అన్నమాట. మిత్రాకమిటి సిఫార్సులు 1985 లో చేసినది మనము ఈనాడు 1988 లో వున్నాము. ఇప్పటికి 3rd పెరిగింది అంటే 33½% పెరిగింది. అదికాకుండా వచ్చే 5, 6 సంవత్సరాల కాలములో మరొక 10%, 12% పెరగవచ్చును అన్నారు. 3 సంవత్సరాల కాలములో మన లేబరుచార్జెస్, material cost, ఇతర ఖర్చులు 3rd పెరిగినప్పుడు వచ్చే 6 సంవత్సరాల కాలములో ఈ పెరుగుదల ఎంత? 10% గా వుంటుంది, 11% గా వుంటుంది అనేమాటమీద ఆధారపడడానికి సాఫుకాళము కన్పించదు. basis ఏమీ లేదు. ఇంజనీర్లుచేసిన ఊహాగానము తప్ప—అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఆలోచించవలసిన అవసరము వున్నది. Clause 3 (2)లో చెప్పారు. 6 సంవత్సరాలు అయిన తరువాతకూడ drainage యివ వసూలుచేయ

దానికి, arrears వసూలు చేయడానికి ఎవకాళం వుండాలని అధికారాన్ని ప్రస్తుతం కోరుతున్నది. ఈ drainage cess ఏడవ సంవత్సరంలో చేస్తారా? అనే అడుగుదానికి దాగితిస్తున్నది. దానికి చెప్పవచ్చు చేయవలసిన drainage cess రెవ సంవత్సరములో వేయలేదు కాబట్టి 7 వ సంవత్సరములో వసూలు చేస్తున్నామనే మాట చెప్పవచ్చు. Arrears ఏ వసూలు చేస్తున్నామనే మాట చెప్పవచ్చు. దానిని స్పష్టం చేయవలసిన అవసరము వున్నది. కొత్తగా levy చేసినది కాని ఇంతకుముందు collect చేయకుండా వున్నది అనే పదాలు స్పష్టకరణ చేయకపోతే ఏడవ సంవత్సరానికి వెళ్లవచ్చు. 8 వ సంవత్సరానికి వెళ్లవచ్చు. 9 వ సంవత్సరానికి వెళ్లవచ్చు. ఈ విషయములో స్పష్టకరణ చేయవలసిన అవసరము వున్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—రీ సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ వసూలు చేసే అర్థము దీనిలో లేదు. దీనిలో arrears వుండో, లేక ఒక సంవత్సరము అవాంతరాలవలన postpone చేస్తే అది collect చేసుకొనే పరిస్థితి తప్ప 7 సంవత్సరాలు, 8 సంవత్సరాలు, 9 సంవత్సరాలు వసూలు చేద్దామనే ఉద్దేశ్యము దానిలో లేదు. ఆభావము కూడ లేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—Drafting చూడాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈ రీ సంవత్సరాలకు 22 కోట్లలో 1/3 rd పెరిగింది అన్నారు. మిత్రా కమిటీ సిఫార్సులు comprehensive కాదు వారు చెప్పినవి కాకుండా ఇంకా చేయవలసిన కార్యక్రమాలు చాల వున్నాయి అని కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దానిని account లోకి తీసుకొనడము జరిగింది. కాని 22 కోట్లు 29 కోట్లకు పెరిగిందనే అభిప్రాయము correct కాదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారి clarification సమయోచితముగా వున్నది. కాదని చెప్పడము లేదు. సమగ్రమైన పథకాలు ఈ వాటి వరకు మన ఇంజనీర్ల దగ్గర లేవప్పుడు ఏయే స్కీముద్దృష్టిలో పెట్టుకొని 22 కోట్ల నుంచి 29 కోట్లకు పెల్లినది అనేదానికి స్పష్టికరణ ఏమీ లేదు. మిత్రా కమిటీ సూచనలు మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకొని చర్యలు సాగించడము లేదు. విజయ వాడ సమావేశములో సమగ్రమైన పథకాలు రూపొందించాలని అన్నాము. సమగ్రముగా పథకాలు యావత్తు వరకీలనచేసి వాటి తాలూకు rough estimates కూడ డిపార్టుమెంటు ముందువున్నదా లేదా అనేది తెలియదు. ఇక బోర్డు నిర్మాణము, నిర్వహణ చూసినప్పుడు ఈ బోర్డులో నిమిత్తము లేదనే అభిప్రాయము కలుగుతున్నది. ఈ నిల్లుప్రకారం యావత్తు అధికారమును ప్రభుత్వము వుంచుకొన్నది. ఇది చట్టమయితే ప్రతి direction కూడ గవర్నమెంటు ఇవ్వాలి. గవర్నమెంటు యిచ్చిన direction ని అమలు పరచడానికి ఈ బోర్డు వున్నది. బోర్డు క్రింద కొన్ని అధికారాలు తీసుకొని కొన్ని కమిటీలు ఉన్నవి. ప్రభుత్వము యావత్తు అజమాయిషీ చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు, దీనిలో ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇక్రిగేషన్ మినిష్టరు, డిప్ ఇంజనీరు, ఛై నాన్సు,

సెక్రటరీ P. W. D. సెక్రటరీ వుండి కొన్ని directions బోర్డుకు యిస్తే. వాటిని బోర్డు నిర్వహించాలి. అంటే మరల C. E. దగ్గరకే వస్తాయి. ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు దగ్గరకు వస్తాయి. In consultation with P. W. D., Finance department Government directions క్లస్టరుంటుంది. ప్రభుత్వమే ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు మధ్యలో ఈ బోర్డు అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. కమిటీలు స్క్రీమ్స్ తయారుచేయడం, అవి గవర్నమెంటు లెవల్లోకి వస్తే వాటిని అంగీకరించి, అమలు జరపడము అనే విధానముగా వుంటే కాలము కలిసివస్తుంది. పనులు జరుగుతాయి. గవర్నమెంటు బోర్డు, కమిటీలు అంటే తప్పకుండా కాలయాపన జరుగుతుంది. ఇక దీనికి సిబ్బందిని recruit చేసుకొంటున్నామని అంటున్నారు. రి సెం వత్సరాల తరువాత ఈ బోర్డు రద్దు అయిపోతుంది. ఇప్పుడు recruit చేసుకొన్న వారిని అప్పుడు retrench చేస్తున్నాము అని చెప్పేదానికంటే ప్రభుత్వము తాలూకు సిబ్బందిని recruit చేసుకొనడం మంచిది. ప్రభుత్వ సిబ్బందినే deputation మీద తీసుకొని రి సెం వత్సరాల తరువాత తిరిగి వారివారి డిపార్టు మెంటుకు పంపించే విధానము వుండాలని కొత్త వాటిని recruit చేసుకొని బోర్డు తరువాత వారికి నిరుద్యోగము కల్పించే పరిస్థితులు తీసుకొనిరావద్దు అని, అవసర మని. కమిటీలు వుంటే చాలు అని మనవిచేస్తున్నాను. కమిటీస్ కు ఇన్వెంచునని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ కమిటీస్ కు కూడా జిల్లా కలెక్టరు ప్రెసిడెంటుగా వుండి అక్కడ వున్న సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు సెక్రటరీగా వుండి మిగిలిన officials అనండి నాన్ ఆఫీషియల్స్ అనండి వారి కోవరేషన్ తీసుకొని ఆ బోర్డు fixation చేసి పరిస్థితులు కల్పిస్తే అక్కడ కలెక్టరేట్ లోకాని, సూపరింటెండింగ్ ఆఫీసులోకాని ఒక వింగ్ పెట్టుకొని ఈ వ్యవహారాలు ప్రభుత్వం ఇచ్చే డై రెక్షన్ ప్రకారం నిర్వహించడానికి వీలు వుంటుంది తప్ప లేకపోతే విపరీతమైన ఆలస్యం జరుగు తుందనే అభిప్రాయం నాకు వుంది. సెవరేట్ గా స్టాఫ్ ను రిక్రూట్ చేయటం వుండదు కాబట్టి క్లాజ్ 7 లో సబ్ క్లాజ్ 5 ను డిలిట్ చేసి డిప్యూటీషన్ మీద తీసుకొనే విధానం చేయవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. అన్నిటికన్న చాలా విశేషమైన విషయమేమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఆనందంతో చెప్పారు. క్లాజ్ 8 (2) లో in addition to the proceeds referred to in sub-section (1) any moneys received from the State or Central government for the purpose of this Act shall be credited to the fund. అని చాలా ఉదారంగా చెప్పారు. మనం వసూలుచేసే డబ్బు చాలదని, దానికి అవసరం అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండికాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండికాని ఇతర మార్గాలవ్వారా నెధులు సేకరిస్తాం అని అంటూనే 8 (4) లో దానికయ్యే ఖర్చులన్నీ మినహాయించుకొంటామన్నారు. ఇది ఎంతో 1%, 2%, 10% ఎంతో డిస్టెంట్ చేయమని అడుగుతున్నాను. మేము వసూలుచేసే డబ్బులో ఒక్కమైసా ఖర్చులేకుండా అవసరమైన సహాయ సంపత్తి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కస్తుందని ముఖ్య మంత్రిగారు, వ్యవసాయశాఖా మంత్రిగారు, నీటి పారుదలశాఖా మంత్రిగారు

అనేకసార్లు వాగ్దానాలు చేస్తూ ఇప్పుడు ఇక్కడ clause 8 (11) లో మేము ఖర్చులు మినహాయించుకొంటాము అని— గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇన్ కమ్ టాక్సు ఎనాక్స్ కోసం అయ్యేది అంతా పంపకం వచ్చేటప్పటికి చూపి ఉత్తచేతులు చూపినట్లుగానే వుంటే లాభం ఏమి వుంటుంది? ఖర్చులకుకూడ ఒక సీలింగ్ వుండాలి. దీనికి స్టాఫ్ ఎక్కువగా వేయకుండా, విలేజ్ ఆఫీసర్లు, తహసీల్దారులకు యీ పని అప్పగించండి. కలెక్టర్ టేసెస్ మీద 10% టో, 20% టో తీసికొంటామని చెప్పండి. అంతేకాని ఖర్చులన్నీ తీసికొంటామంటే దీనికి అంతా పొంతూ లేదు. కనుక ఈ విషయం ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఆలోచించాలి. ఇక కమిటీస్ గురించి ఒక మాట చెప్పి ముగిస్తాను. కమిటీస్ యొక్క నియామకములో నాలుగు భాగాలు చేయటంలో కృష్ణాజిల్లాకు కొంత ఆసంత్సర్తి వుంది. కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించి బుడమేరు కాచ్ మెంట్ పరియోలో కాని రామిలేరు కాచ్ మెంటు పరియోలోకాని, కొల్లేరు కాచ్ మెంటు పరియోలోకాని సంబంధం లేని కృష్ణా డెల్టా వుంది. అక్కడ మాకు ఖర్చులు అధికంగా లేవు. మధ్యంత్ర కంగా కమిటీవేసి పూనుండి పనులుచేసిన డబ్బు, మేమెందుకు ఖర్చుచేసుకోవటానికి విలులేదనే అభిప్రాయంచూపిస్తున్నారు. మిత్రా కమిటీ చూపించిన ఈస్ట్ గోదావరిలో ఈస్ట్రస్ డెల్టాను, సెంట్రల్ డెల్టాను విడదీసి వశిష్టపాయ అడ్డంగా వుంది కాబట్టి అంత మాత్రంచేత విడదీసి రెండు కమిటీలను ఏర్పాటు చేయటానికి అంగీకరించినప్పుడు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిఫికల్టీ వున్నప్పటికీ సేమ్ కలెక్టరు, సేమ్ సూపరంటెండెంటింగ్ ఇంజనీరు రెండుచోట్ల ఫంక్షన్ చేయటం అంటే పనిసాఫీగా త్వరగా జరగటానికి అవకాశం లేదు. కృష్ణాజిల్లావారి వాదంలో ఎంతవరకు న్యాయంవున్నదో తెన్నీకల్ గా ఆలోచించాలి. వెస్ట్ గోదావరికి వెడుతున్న లేక్స్ కృష్ణాజిల్లాలో ప్రారంభమైనాయి కనుక కృష్ణా డెల్టాను కాచ్ మెంట్ పరియో నుండి విడదీసి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎఫీషియన్సికి ఏ రకమైన భంగంలేకుండా వారికి కూడా ప్రత్యేకమైన కమిటీ నిర్మాణంచేసి వారి కార్యక్రమాలుకూడా తీసికొని అవకాశం వున్నదేమో ఆలోచించివలసిందిగానూ, ప్రభుత్వం చేపట్టే యావత్ కార్యక్రమం నోటిపై చేయకుండా శిస్తు పనుల్లోకు పూనుకోవద్దనీ మనవిచేస్తూ సెలవుతీసికొంటున్నాను.

శ్రీ సి.జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుద్వారా రైతులపై యింకో అదనమైన భారాన్ని సేయబోతున్నారు 1967 లోనే లాండ్ రెవెన్యూ బిల్లు తెచ్చి అదనమైన భారం వేశాము. మురుగునీటివల్ల, వరదలవల్ల కోట్ల రూపాయల విలువగల పైరులు నష్టమవుతున్నాయని ఈ బిల్లు ద్వారా డబ్బు పనులుచేసి ఆ డబ్బుతో రైల్వేను రక్షించటానికి సరికల్పించిందని నేను భావిస్తున్నాను. ఏ పని చేయాలన్నా రైతులనుండి వసూలు చేస్తున్నాము, ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో చూసినా, టిక్కెట్ల భావికి 700 రూపాయలు క్రమదాన రూపంలోనూ వసూలు చేస్తున్నారు. 500 పెట్టి మోటారు కొనాలి, వేయి రూపాయల ఖర్చుతో షెడ్ చేసుకోవాలి. సర్కిల్ కలెక్టర్ కు వేయి రూపాయలు ఇవ్వమంటున్నారు. ఏడాదిలో బిటిఎస్ వారి కాలంలో కట్టిన కాల్యాలద్వారా వంటలు తండించుకోవటానికి అడ్డంగా వుండే వరదలను మురుగునీటిని నివారించటానికి మిత్రా కమిటీని ఏర్పాటు

అమలు చేయండి అంటే మదగ్గర డబ్బు లేదు కనుక రైతుల మీద ఇదోపన్ను వేస్తామని అంటున్నారు. 67 లో వేసిన పన్నునే కట్టలేక రైతులు నానా బాధలు పడ్డారు. హఠాఃలు వేసేవరకు సర్కికులు వెళ్ళాయి. మళ్ళి ఇప్పుడు మిత్రా కమిటీ సిఫార్సులు అమలు జరపటానికి ఎకరానికి 10 నుండి 25 వరకూ వసూలు చేస్తున్నారు 6 సంవత్సరాల వరకే వేస్తామని అంటున్నారు కాని ఆపైన కాలం పెంచము అని నిర్దిష్టంగా ఎక్కడా లేదు. కాస్ట్ ఆఫ్ మెటీరియల్ కాస్ట్ ఆఫ్ లేబర్ పెరిగింది అని ఆకాలాన్ని యింకా పొడిగిస్తారని మాకు అనుమానంగా వుంది. కనుక 6 కి స్తీలకు మించి, 6 సంవత్సరాలకు మించి వసూలు చేయము అని చెప్పాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక వేళ డబ్బు వసూలు చేసుకోలేని పరిస్థితిలో మళ్ళి పొడిగిస్తామని చెప్పినట్లుగా వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానిని బట్టి.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—క్లాజు సరిగా చదవండి. clear గా వుంది. ఎకరానికి 25 రూపాయల చొప్పున 6 సంవత్సరాలకు 150 రూపాయలు, ఎకరానికి 15 రూపాయల చొప్పున 6 సంవత్సరాలకు 90 రూపాయలు, ఎకరానికి 10 రూపాయల చొప్పున ఆరు సంవత్సరాలకు 60 రూపాయలు ఇలా 6 సంవత్సరాలు మాత్రమే వసూలు చేయటం జరుగుతుంది ఒక సంవత్సరం ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి అనుకోండి, ఫ్లడ్స్ తీవ్రంగా వచ్చాయను కోండి, రైతు pay చేయలేక పోయాడు అనుకోండి ఏదైన ఒక పరిస్థితి వచ్చి postpone అయితే అది arrears క్రింద వసూలు చేయడం తప్ప తరువాత 7 వ సంవత్సరం tax చేయడం అంటూ వుండదు ఆరు సంవత్సరముల వరకే వుంది. అది specific గానే వుంది. ఆ అనుమానం ఏమైనా వుంటే దూరం చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఇప్పుడు నేననేదేమంటే ముందు 6 సంవత్సరాలని పెట్టి రేప్రొద్దున్న ఏదైనా వస్తే మళ్ళి ఎప్పుడైనా సవరణ తీసుకువచ్చి 7 అంటే 8 అంటే కూడా అవచ్చు అని. అయితే యిక్కడ మీరు specific గా మేము గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలలోవల 60 రూపాయలు చొప్పున 6 కి స్తీలలో, 6 సంవత్సరాల వాయిదాలలో వసూలు వేస్తాము అని అంటే నష్టం ఏమీ లేదు. కానియిది మీరు ఒక cess act తీసుకువస్తున్నాము, 6 సంవత్సరాలలో వుంటుంది. తరువాత వుండదు అంటే దానిని postpone చేయడానికి అవకాశం వుంది. మీరు “మేము 150 రూపాయలు ఎకరానికి వసూలు చేస్తున్నాము, సంవత్సరం కి స్తీల చొప్పున 6 కి స్తీలలో” అనడంలో నష్టం కలగదేమో.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—అసలు మేము పెట్టిన రేటు కూడా అది maximum గా పెట్టాము. 25 రూపాయలు అని దానిని fix చేయలేదు. అవిధంగా fix చేస్తే అప్పుడు వేయవచ్చు. ఆరు 25 లు 150 రూపాయలు అని ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు. అది maximum 25 రూపాయలు కానివ్వండి, 10 రూపాయలు కానివ్వండి, 15 కానివ్వండి, అదే maximum అంటే maximum 150 రూపాయలు పడుతుంది అట్లా, అదే వుంటుంది. 6 year instalment 7 వ సంవత్సరం కాదు. అదే ఆ సీలింగు per acre

చేసేసి ఆసీలింగు పెరగదు. yearly instalment six కన్న పెరగదు. అది ఈ రెండు హద్దులలో వుంటుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—సరే యిప్పుడు మీరనేది, maximum 150, minimum 80. ఆ లెక్కకువస్తే సరే ఆ విధంగా డబ్బులు collect చేస్తున్నారు. మనం డబ్బులు collect చేసి ఎవరిచేతిలోనో కనుక పెట్టేటట్లుగా వుంటే అది బాగా వుండదనే అభిప్రాయం అందరూ, ఆ పక్షంనుంచి, రెండుపక్షాలనుంచి చెలిబుచ్చినారు. కాబట్టి ఈ సందర్భంలో మనం బోర్డుకు నిర్మించేటప్పుడు non-officials కు అందులో ఆవకాశాలను కల్పించాలనే అవసరం ఎంతైనా వుంది ఒక వేళ కనుక డబ్బును collect చేసేది ప్రజలనుంచి. అంటే ప్రజలనుంచి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు మనం ఆఫీసర్లను ఆ బోర్డులో వేస్తే ఆ Officer వాళ్ళకు అనుకూలంగా లేక వాళ్ళచేతిలో ఆ collect చేసిన డబ్బు పెట్టేకంటే, ఆ బోర్డును ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు 50 percent non-officials ను 50 percent officials 50 percent తో కూడినటువంటిది అయితే బాగా వుంటుంది. తరువాత మీరు 4 divisions ఎవైతే చేస్తున్నారో ఆ డివిజనులలో డివిజనువైజు వేసే కమిటీలలో కూడా స్థానికంగా వుండే M.L.A లు కానివ్వండి, లేక అక్కడ వున్న టౌన్షిప్ officials ను కానివ్వండి, రైతులకు సంబంధించిన వాళ్ళనుకూడా ఆ కమిటీలలో వేసి ఆ ప్రజల డబ్బును సర్వేనియోగ పరచేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నదని చేసు ఘనవిచేస్తున్నాను. పోతే యిక యంతకుముందు tax విషయం చెబుతున్నప్పుడు land అనే description లో wet or dry అన్నారు మరి dry land కలిగిన వాళ్ళ దగ్గర ఒక రకమైనటువంటి cess ను తరువాత మూడో ఒక రకమైనటువంటి cess ను వసూలు చేయకుండా, wet అనగా మూడో మెట్ట ప్రాంతాల వాళ్ళకు యిద్దరికీ ఒకేరకమైనటువంటి cess వసూలుచేయడం చాలా అన్యాయమైనటువంటి విషయం.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి:—అధ్యక్షా, అదికూడా పొరపాటే. అది register లో, localisation లో కొన్ని చోట్ల యిప్పుడు actual గా, irrigation అవుతూవుంది నీళ్ళతోటి పరిపండిస్తున్నారు. కాని ఆ రిజిస్ట్రరులో localisation లో wet, dry అని వేరే పథాలున్నాయి. అందువలన మేము delta అంటేనే define చేశాము. Delta అంటే కృష్ణానది మీద, గోదావరినది. ఈ డెల్టా లున్నాయి. ధవళేశ్వరం దగ్గర గోదావరిమీద, అలాగే కృష్ణానదిపైన ఆ నకట్టలు కట్టి కాలువల ద్వారా నీరును తీసుకుపోయి, ఆ కాలువలద్వారా ఆ నీటితో ఏ భూమి అయితే సేద్యం అవుతూ వుందో. అది కాకపోతే అది వాళ్ళ registers లో wet అని, dry అని ఏదైతే classification అయివుందో దానిని werome చేయడం కోసము చేసినతే తప్ప ఏ భూమి అయితే కృష్ణా నీటినిగాని, గోదావరి నీటినిగాని కాలువలతో ప్రవహించి నీటిని ఉపయోగించుకోరో ఆ భూమి మీద యిది పతదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అయితే వారు clarify చేసినారు. Dry అనే విషయానికి వస్తే యిక్కడ యింకొక అనుమానం కూడా వచ్చింది. కృష్ణ, గోదావరి వాటర్, లేకపోతే కృష్ణ, గోదావరి కాలవల ద్వారా వచ్చే నీటిని, oil engines తోని కొంతమంది lift irrigation చేసుకునేవారుకూడా వున్నారు. మరి అది కూడా dry లోకే వస్తుంది కనుక వాటికి కూడా tax వేస్తారా? ఈ విషయాన్ని కూడా మంత్రిగారు సెలవిస్తే జాగుంటుందండి. కాబట్టి ఈ taxation ఎంతవరకు పడదో మనము ఏమి చెప్పడానికి వీలు లేకుండా పోతుంది. నిజాంసాగర్ యొక్క silt శీయాలి అంటే కూడా దానికి కూడా tax, betterment levy ని ముందే pay చేయండి అంటున్నారు. ఇక Pochampad project సంగతి చూసుకుంటే దానికి కూడా ఎకరానికి యింత వసూలు చేస్తే అది కూడా తొందరగా పోయే అవకాశం వుంటుంది. మనము ఏదేళ్ల తరువాత ఎక్కడి వాళ్లము అక్కడ వుండవచ్చు. కాబట్టి ఈ taxation అనేది Central Government తో కొట్లాడి, మనం మనకు రావలసిన వాటా తెచ్చుకొని మన రైతులకు taxation లేకుండా రైతులకు మినహాయింపు చేస్తే జాగుంటుంది. ఎట్లాగైనా మీరు ఈ Act చేస్తున్నారు. అందువల్ల యిప్పుడే చేస్తున్నప్పుడే మేముచేసినటువంటి సూచనలను పాటించవలసినదిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోర్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఇది అదనంగా ప్రజలపైన అధిక డబ్బు భారం విధించేటటువంటి బిల్లుగా మేము భావిస్తున్నాము. ఉద్దేశ్యం ఏమైనప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వం దివాళా స్థితిలో వున్నదని మేము విచారిస్తూ వున్నాము. మేము ఏమీ విమర్శ రూపంగా చెప్పడం లేదనే విషయం అట్లాగ వుండనిచ్చి, ఈ దివాళా పరిస్థితులు నుంచి ఎట్లా బైటపడాలి అనేటటువంటి ఆలోచన ప్రధానంగా వుండి, ఆలోచనతోనే ఈ Drainage Cess Bill ను ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిందని మేము భావిస్తున్నాము. అయితే మేముక మంచికార్యాన్ని చేయడానికి తలపెట్ట బడింది, అది మా జిల్లాకు కూడా సంబంధించినది. గోదావరి జిల్లాలో, కృష్ణ జిల్లాలో నీటి వరదలు, తరువాత ఈ మురుగు పారుదల, ఇదంతా అరికట్టడానికి ఎంతో సదుద్దేశ్యంతో మేము పూనుకునేటప్పుడు దీనిని బలపరచమని ప్రభుత్వం ఒక విధంగా చాలా ప్రేమతోనే చెప్తువుంది. ఈ సందర్భంలో నాకోక కథ జిల్లాపైకి వస్తున్నది అధ్యక్షా. అది ఒక ముసలి సింహము కథ. ము రిదైనా సింహము సింహమేకదా. ప్రభుత్వం కూడా సింహము వంటిదే. ఒక ముసలి సింహము యింక మనుష్యుల మీదపడి చంపుకుంటే శక్తిసామగ్ధ్యాలు పోయి (ఒక ఎట్లాగ, ఈ మనుష్యులను పట్టుకొని వాళ్ళ యొక్క రక్తమాంసాలను ఆరగించాలి అనేటటువంటి ఆలోచనలోపడింది. సింహము సింహమే కనుక, మరి దానికి కూడా మన ప్రభుత్వంవలెనే కూడా ఆలోచన తక్కువ వుండదు అధ్యక్షా. ఆ సింహము ఒక బురదలో చేరి భగవంతుని ప్రార్థనా చేతిలో ఒక బంగారు ముక్కను పట్టుకొని కూర్చుంది. అలాగ కూర్చునే తం దారి వెంటిపోయే ఒక పాండుడు, ఒక passenger అట్లా పోయేటప్పుడు, ఆ passenger ను పిలిచి నేను సింహాన్ని, యిదేగో నేను సంపాదించి పెట్టినటువంటి ఈ బంగారుముక్కను, నేను నీకు అందజేస్తున్నాను, నీవు నుభవడు

అంటే “నీవు రాజ్యాన్నేలే సింహానివి కదా నీవంటే భయం మాకు; చాలా మందిని పొట్టన పెట్టుకొని ఈ రాజ్యాన్ని. ఈ అడవిని అంతటినీ పాలించావు కదా, వద్దు నాయనా నన్నిట్లా బ్రతకనియ్యి” అని ఆ పాంథుడు అడిగాడు. అప్పుడు ఆదేమిటి? నేను చాలా కాలం క్రితం స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించాను, 20 సం.లు పాలించాము. ఆ 20 సంవత్సరాల మొదటి రోజులలో అక్కడక్కడ కొంత మంది కమ్యూనిస్టులను చంపినప్పటికీ కూడా అదంతా కూడా జీవహింస, కమ్యూనిస్టులను చంపించి, సేవలోవున్నటువంటి వాళ్ళనందరినీ పీడించినప్పటికీ కూడా నాకువై రాగ్యం వచ్చింది. సూర్యభగవానుని ప్రార్థించుకుంటూ నీటిలోవున్నాను దగ్గరికిరా, నేనింకా ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే వుండేట్లుయితే పూర్వంవలెనే రాజ్యం పాలించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉండేట్లుయితే అక్కడనే ఆ అడవిలోనే రంకెలువేస్తూ కూర్చుండేవాణ్ని. అలాచేద్దను. అంతేకాని ఈ విధంగా వుందని, నా సౌమ్యం, నా మంచితనం, ఔదార్యం, నా అన్నీ కూడా యీనాడు నమ్మవచ్చును “అని పిలిచిందన్నమాట మన బ్రహ్మానందరెడ్డి గారివలె; అంటే దానిలో ఆశ్చర్యం లేదని చెప్తున్నాను. ఇంత సౌమ్యం, యింతనుంచి తనం, యింత ఔదార్యం, యింత తీపిమాటలు చెప్పేటటువంటి సింహం ఈ మాట నిజంగానే నేను బంగారం కూడా యిస్తున్నాననిచెప్పి ఆ బంగారం తీసుకోడానికి ఆ వెర్రినాగులవాళ్లు, నా పోటీవాళ్లు అందులో దిగుతారు. దానిమీదట సింహం చేసినటువంటి పని బంగారం చేతిలోపెట్టుకొంది, ఆ తరువాతకు ఆ మనుష్యులందరినీ కూడా పీల్చి పిప్పిచేసింది. ఇప్పుడు అదినాకు జ్ఞాపకం వస్తోంది అధ్యక్షా!

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అటువంటి సింహమనా వారి ఉద్దేశ్యం?

డాక్టరు టి. వి. ఎన్. చలపతిరావు :—యీ ముసలి సింహం కథ చాలా బూజు వట్టిన కథండీ.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అయితే నిజంగా బూజు వట్టిన కథే మీకు ఆ బూజును పోగొట్టడానికి అది నాబుర్ర నుంచి వచ్చినదికాదు. కోరికలు నాకేమీ లేవు. ఇంకా రానివ్వండి ఆ బూజు అట్లానేవచ్చేస్తుండండి. కనుక ఈ సందర్భంలో నేనెందుకు యీ విషయం చెప్తున్నానంటే పేళన చేయాలనే ఉద్దేశ్యంకానేకాదు. ప్రభుత్వాన్ని పేళనచేస్తే నాకుకాదా? యీ ప్రభుత్వ సమక్షంలో 90 రోజులు కోర్పోవాలి ప్రతి సంవత్సరమూను, యీ ప్రభుత్వం ఎన్నోగ్రంథాలకు అంద చేస్తూవుంది అధ్యక్షా. యీ అన్ని గ్రంథాలూ చదువుకుంటూ, యిక్కడ మీ సమక్షంలో, ఇక్కడ మీరు యిచ్చే అవకాశాలను వినియోగించుకుంటూ. యీ ప్రభుత్వాన్ని పేళన చేయాలనేట్లుయితే సరియైన ఆలోచించే మనుష్యులు అంతగా హర్షించరని నేను భావిస్తున్నాను. అసలు ఈ ప్రభుత్వానికి జ్ఞానం తక్కువగావున్నదని నా విచారం. ఈ జ్ఞానం తక్కువ విషయంలో ఈ నాడు సరే, ఈ బిల్లును ఎవరుకూడా వ్యతిరేకించరుకదా. Drainage కావాలి అందులో మా యువకులు సిద్ధారెడ్డిగారు మంత్రిగా వచ్చారు. ఆయనతో కూడా నాకు మొదటి పరిచయం యిది. దానికి పైన ఆయనకు కూడా కోపంకావం తక్కువ.

నిజమైనటువంటి, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి శిష్యుడు. ఈ పరిస్థితులలో ఈ బిల్లు వచ్చిన మీదట దీంట్లో ఏమిటి, చేసింది. ఎక్కడ అనిమేము ప్రశ్నిస్తున్నాము. Drainage కావాలి. గోదావరి జిల్లాలలో వున్న సుమారు 2 లక్షల భూమి యిక్కర రాష్ట్రాలకు చేశం అంతటికీ కూడా, ప్రజలకు ఆహార పదార్థాలను సప్లై చేస్తున్నది. ఈ పంట పండించేటటువంటి ఈ భూములకు కలుగజేసే drainage సౌకర్యాలకు మనం అవుతామంటే ఎవరినైనా నానరే మనం ఎంతో పాపం చేసినటువంటి వాళ్లం అవుతాము గోదావరి జిల్లాలో సుమారు 22 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులో ఉంది. బియ్యం చేరమంతటా supply చేస్తుంది. యితర రాష్ట్రాలకు supply చేస్తుంది. ఈ పంట పండించేటటువంటి భూములలో drainage పని అవుతామంటే ఎవరైనా నాన, ఎంతో పాపముచేసినవాళ్లు అవుతారు. దీనిని అడ్డచేసినట్లయితే, అడ్డాలనికాదు కాని జ్ఞానోదయం కలుగజేయాలి. ఆ జ్ఞానోదయం విషయంలో Select committee లో ప్రతి వాదనకు సమగ్రంగా ఇచ్చారు. ఈ వాదన పోనీ, ఈ విషయంలో బాధంతా కూడా ప్రజల మీద బరువు వేసే వద్దని 1½ సంవత్సరం అయింది నాబోటివాడు ఇక్కడికివచ్చి నేను ఏదో వృద్ధాప్యంలో వచ్చాను. ఈ సందర్భంలో ఈ పన్నుల భారం వేసేటప్పుడు నోరు మూసుకోని కూర్చోనట్లయితే, చేసుకొని వాళ్లు క్రింద తెక్క అవుతాము. ప్రజలకు ఈ విధంగా పీడి చేటటువంటి విధానంలో శాసనసభలో ఈ మూల కూర్చోని చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోడం ధర్మం కాజాలదు. అందుచేత ఈ వాదనలను చదవుచుని కోరుతున్నాను. ఒక వాదన కూడా అంగీకరించారా. అద్యక్షా.

Mr. Chairman :—The House now stands adjourned till 8-30 A. M. tomorrow.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the clock on Wednesday, the 10th July, 1968).